This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

WIDENER
HN ND9C B

Scan 6625.3

Presented To

The Sawyer Free Library

BY

MR. OTTO BOSSELMAN

in memory of

MRS. MARTIN PAULSEN

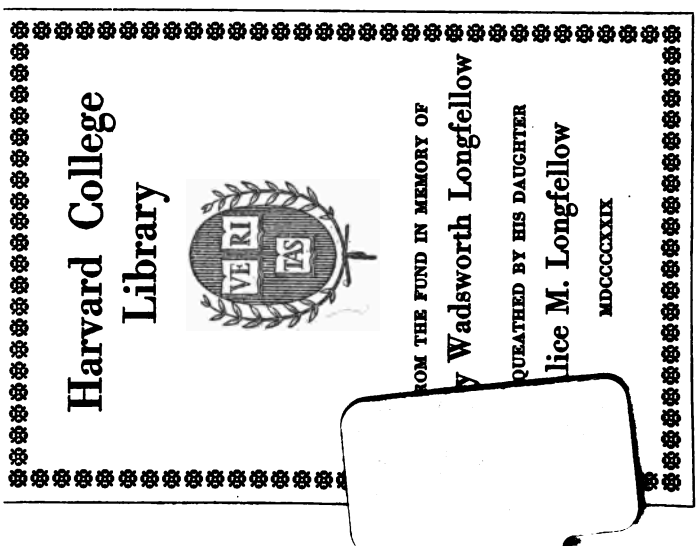

UDVALGTE DIGTNINGER

JOHAN LUDVIG HEIBERG

UDVALGTE DIGTNINGER

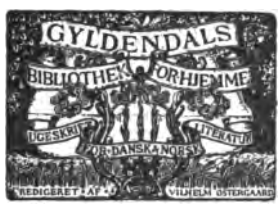

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN OG KRISTIANIA
1905

Scan-6625.3

HARVARD COLLEGE
SEP 27 1940
LIBRARY

Longfellow Fund

Efter J. L. Heibergs Samlede Skrifter, Poetiske Skrifter, VIII—X Bd. (1862).

FR. BAGGES KGL. HOF-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

INDHOLD

„Nye Digte". Side

En Sjæl efter Døden. En apocalyptisk Comedie 3

De Nygifte. En Romance-Cyclus 69

Gudstjeneste. En Foraars-Phantasie 107

Protestantismen i Naturen. En Mysterie 120

Udvalgte Digte.

I. Lyriske Digte:

Foraar om Vinteren 129

Til Lærken 131

Aftenvandring 135

Panisk Skræk 138

Vaaren og Freden 143

Efteraarsfølelse 145

I et Exemplar af min Psyche 147

Den 9de November 1811 149

Hjemkomst 151

Himmelsk Kjærlighed 154

Hvad er Elskov 157

II. Romancer og Viser:

Uranienborg 163

Tycho Brahes Farvel 166

Fiskersang 168

Liden Kirsten 169

Side

Fiskeren og Havfruen 170
Eensomhed 172
Serenade 173
Barcarole 174
Kjærligheds Drømme 175
Konning Volmer 176
Kong Valdemars Jagt 177
Erotiske Sange 1—8 178
Tordenveir 187
Sommerregn 188

III. Blandede Digte:

Den hellige Anders. Legende 193
Amor og Bacchus 200
Kunstreisen. Et Eventyr 204
Sangfuglene. En Fabel 209
Tjenstagtighed. En Fabel 213
Maanen 216
Cantate ved Universitetets Reformationsfest 221
Lanterna-magica 228
Til Lanterna-magica-Doublanten i Sorøe 238
Danske Localiteter:
Danmark 250
Christiansborg 253
Fredriksberg 255
Amalienborg 256
Rosenborg. En Monolog 257
Frue Kirke 259
Thorvaldsens Museum 260
Børsen 263
Skuespilhuset. En Dialog 266
Nicolai Taarn 277
Bredgaden 280
Ryssensteens Bade 284

Side

Toldboden 287
Charlottenlund. En Skovscene 288
Sorgenfri 300
Kronborg 303
Fredriksborg. En Roman i to Capitler 306
Roeskilde Domkirke 323
Vallø, eller: En ung Piges Betænkeligheder 326
Valdemars Taarn i Vordingborg 330
Møens Klint 332

„NYE DIGTE“

I December 1840 udkom „Nye Digte af Johan Ludvig Heiberg", indeholdende: Gudstjeneste — En Sjæl efter Døden — De Nygifte — Protestantismen i Naturen.

EN SJÆL EFTER DØDEN

EN APOCALYPTISK COMEDIE

FØRSTE ACT

Chor af de Efterlevende.

En værdig Mand er død! I kraftig Alder
Han gik fra Børn og Hustru, Kjødets Gang.
Vor tunge Taare paa hans Aske falder,
Imens vi synger en flirstemmig Sang.
En trofast Ægtemand, en kjærlig Fader,
En ærlig Ven, en Borger som kun Faa,
Er tabt for os og Landet; han forlader
Vor Tornesti, for til sin Fred at gaae.
Nu har han Himlens Salighed i Eie,
Det siger Præsten, og det er bekjendt.
Fred med hans Støv! Vi bringe skal tilveie
Ved Subscription et kostbart Monument.

Sjælen.

Hvad plager dog mig Stakkel
For Lirumlarum! Fanden til Spektakel!
Hei, Kone, heida, Mille!
Siig Børnene, de smukt skal være stille;
Og er det Liremanden,
Saa bed ham om at spille
I Gaarden hos en Anden,
Der ei er syg og daarlig

Som jeg, og søvnbegjærlig og alvorlig. —
Men hillemænd! jeg seer, jeg ikke ligger
I min Mahogniseng, men som en Tigger
Paa Jorden, paa den bare!
Hvorledes kan min Kone Sligt forsvare? —
Lad see, om jeg kan reise mig ..... Med Møie
Det lykkedes! — Men hvad har jeg for Øie?
Af Undren fast forgaaer jeg!
Paa Kirkegaarden staaer jeg,
Og ved et pragtfuldt Monument ..... Bevares!
Paa denne Luxus kunde Meget spares.
Hvad staaer derpaa? Lad see! ... „Herunder hviler" ...
Men er det muligt? Jeg mit Navn jo læser!
Hvad er det for Fadaiser?
Mens Øiet op jeg spiler,
Jeg til den sikkre Mening har mig stavet,
At det er mig, som ligger her begravet! ...
Saa maa jeg være død! ... Hvad skal man sige!
Den Vei skal jeg og alle mine Lige.
Men jeg vil ikke mere,
Da Tingen ei kan ændres, raisonnere,
Men see at liste mig til Himmerige.
Jeg seer det alt derhenne,
Jeg feiler ikke, det er let at kjende;
Og som jeg seer og mærker,
Der staaer en Portner ved dets Udenværker;
Til ham jeg kan mig med et Spørgsmaal vende,
At ikke jeg forgjæves ind skal rende. —
Hei, Faer! vil Han mig sige,
Om ikke dette Slot er Himmerige.

Sanct Peder.

Min Ven! tal med Respect; jeg er Sanct Peder.

Sjælen.

Ak! ydmygst om Forladelse jeg beder;
For første Gang jeg er paa disse Steder;
Jeg har mig hid begivet
Som Fremmed, var her aldrig før i Livet;
Og lettelig da hænder,
Man Stedets Mandskab ei saa nøie kjender.
Men at jeg traf paa jer, den Sag er vigtig,
Thi Veien, som jeg tog, var altsaa rigtig:
Jeg skal til Himlen. Luk mig ind, Herr Peder,
Med Nøglen, som jeg seer, I har hos eder.

Sanct Peder.

Først lad mig see Beviset
For, at du virkelig skal ind i Paradiset.

Sjælen.

Det er jo klart som Dagen:
Jeg er jo død.

Sanct Peder.

Det seer jeg nok, men Sagen
Ei dermed afgjort er.

Sjælen.

Man er forvisset
Hos os, at Den, som døer, skal leve hisset.

Sanct Peder.

Vel sandt, men andre Steder
Der gives, end det Sted, du nu betræder.
Hvorledes kan du være da saa sikker
Paa, at det just er her?

Sjælen.

Naar man sig skikker,

Som det sig bør, mod sig og sine Lige,
Saa veed jeg, man har Ret til Himmerige.

Sanct Peder.

Har du det gjort?

Sjælen.

Jeg er, saavidt jeg skjønner,
Nok værdig til, at Herren mig belønner.
Jeg har mig ærlig næret,
Jeg aldrig har min Næstes Gods begjæret,
Gav Hvermand Sit, erhverved ufortrøden,
Har ingen Gjæld mig efterladt ved Døden,
Med tvertimod Formue,
Saaledes, at min Frue,
Naar hun vil leve tarvelig som Enke,
— og det jeg tiltroer Konen —
Har ingen Trang til Hjelp, og kan Pensionen
Til de forarmede Finanser skjænke.

Sanct Peder.

Alt saare godt! Dog Mere der behøves.

Sjælen.

Hvad da?

Sanct Peder.

Du først maa prøves.

Sjælen.

Ak Herregud! Skal jeg nu prøves mere?

Sanct Peder.

Vær uden Frygt! Det gaaer kun dig som Flere.

Sjælen.

Men er jeg da paa Jorden
Ei noksom prøvet vorden?

Hos os man troer: hvergang et Dødsfald hænder,
Er Pinens Tid forbi og Prøven ender.

Sanct Peder.

Man heri, som i Andet
Stor Fordom har, det har jeg ofte sandet.
Kun saare Faa kan lige
Fra Verdens Vei gaae ind i Himmerige;
De Allerfleste, før herind de drage,
Et Værk maae overtage,
Hvorved de sig i Fromhed kunne styrke
Og vise, hvilken Gud det er, de dyrke.
Den Ene faaer det ene,
Den Anden andet Hverv, alt som vi mene,
Han til at prøves trænger.
Altsaa, for ei at spilde Tiden længer,
Giv Agt, saa skal du høre,
Hvad Arbeid dig nu paalagt er at gjøre.
Du skal til Palæstina dig forføie;
(Den lange Vei dig koster liden Møie,
Thi lettet efter Døden
Dig Foden blev, gak derfor ufortrøden).
Fra Nazareth din Vandring skal begynde,
Hvor Englen monne Frelseren forkynde.
Derfra du dig til Bethlehem begiver,
Hans Fødeby, og følger nu med Iver
Hvert Spor, som, mens han leved
Blandt Mennesker, af ham betraadt er blevet,
Alt i den samme Orden,
Hvori han selv betraadte det paa Jorden,
Alt som til Herrens Glorie
Det skildres i den hellige Historie;
Og paa hvert Sted du nøie,

Hvad der sig tildrog, have maa for Øie.
Du med din Frelser til Egypten drage,
Du vende til Jerusalem tilbage,
Til Templet, hvor han offrer Turtelduer,
Og hvor du Simeon og Anna skuer.
Fra Nazareth, som du paany besøgte,
Du snart igjen ledsage
Til Templet ham tilbage,
Hvor han begynder alt sit Kald at røgte.
Til Jordan du ham følge,
Og tænke paa hans Daab i Flodens Bølge,
Til Ørknen du dig driste,
Hvor Djævlen ham forgjæves maatte friste;
Og naar saa i Capernaum han fæster
Sin Bo, du følger ham og der ham gjæster,
Ledsager ham i hele Galilæa,
Samaria, Judæa,
Paa Markens Veie, som paa Havets Vover,
Til Bjerget, hvor han præker, og henover
Den Sø Tiberias til Gergesener,
Saa og til Cana, Nain, Bethania,
Sichem, Genesareth og Cæsaria,
Hvor mig med Himlens Nøgler han forlener.
Paa Toget til Jerusalem du følge
Langs Jordans Bred. Du staaer ved Stadens Grændser,
Naar Jericho, naar Betfage sig dølger.
Træd ind i Templets Hal, som Herren renser,
Og gak hver Aften over Kedrons Bølger
Til Oliebjerget, hvor du overnatter.
Palladset, som af Caiphas beboedes,
Du søger, og forfølger Sporet atter,
Som leder til Pilatus fra Herodes.

Gak saa til Golgatha, betragt bedrøvet
Det store Gravsted, som har Gud dig røvet;
Men see ham saa tilbagevendt til Livet,
Naar du til Emaus dig har begivet.
Vend om igjen til Staden, for at høre
Hans Ord, naar han, tiltrods for lukte Døre,
Paany sig aabenbarer;
Og lad dig saa til Galilæa føre,
For ham at see, naar han til Himlen farer. —
Og dermed Nok! Har denne Vei du vandret,
Da er dit Sind i Meget vist forandret,
Da har du styrket dig i fromme Tanker.
Kom saa kun hid! Naar du paa Porten banker,
Jeg kommer ud og venter,
At Intet meer vil hindre,
At jeg til Himmerigets Fryd dig henter.

Sjælen.

Ak! kan jeg ikke gjøre det med Mindre?

Sanct Peder.

Umuligt!

Sjælen.

Jeg er træt i Fod og Tanke,
Og glæded mig til Hvile,
Men skal nu atter ile,
Skal fra det Ene til det Andet vanke.
Dog, hvis det ei kan anderledes være,
Ifald jeg end skal reise for at lære,
— Og selv jeg Reiser ynder,
Ved dem sig ofte danner en Begynder —
Da send mig idetmindste til en Stjerne,
En anden Klode hisset i det Fjerne,

Paa det jeg maa erfare,
Om hist og er af Mennesker en Skare.
Hvad heller, hvis jeg skal nødvendig blive
Paa samme Klode, hvor jeg var ilive,
Saa lad mig (o jeg beder!)
Helst reise til America, Herr Peder!
Jeg altid længtes efter
At see det Land, som har saa store Kræfter,
Det Land, hvor man paa Friheds Jordbund triner,
Og Alt udrette kan med Dampmaskiner.
Kort før jeg døde, havde jeg isinde
Tilsidst mig at forbinde
Med Stolemager Dessau, for at drage
Med ham derhen; dog blev jeg holdt tilbage
Fra dette Vovestykke,
Og sagtens til min Lykke.
Men nu — thi Reisen mig bestandig frister —
Nu, da jeg ingen Grund har til at frygte
For Skibets Læk og Plyndring af Carlister,
Nu var det godt, om Stedet jeg besøgte.
O lad derhen mig drage!
Jeg mere dannet komme skal tilbage,
Saa man mig vist i Himlen op vil tage.

Sanct Peder.

Jeg kan dig ikke føie,
Du maa dig efter Himlens Villie bøie,
Og Alt, hvad jeg befalte, følge nøie.

Sjælen.

Men bliv ei vred, Herr Peder,
I nævnte mig en mægtig Hoben Steder;
Jeg neppe dem beholder
I min Erindring, hvilket let forvolder,

At Et og Andet glemmes,
Som ei saa rigtigt nemmes,
At Meget overspringes,
Og Intet ordentligt tilendebringes.
Hvor let kan det sig hænde,
At jeg begynder der, hvor jeg skal ende?

Sanct Peder.

Da veed jeg dog, at du den Vei maa kjende,
Hvis Gang jeg har beskrevet?

Sjælen.

Jeg kjender den, men ikke just saa nøie.

Sanct Peder.

Saa du har ei i Tanken gjennemlevet
Din Frelsers Liv, hans Vandring havt for Øie
I Rummet og i Tiden?

Sjælen.

Det er saa længe siden
At jeg blev confirmeret,
Og jeg har ei min Lærdom repeteret
I moden Manddoms-Alder.
Desuden maa jeg sige: tyndt det falder
Hos os med Underviisning
I Christendom. Man aandelig Bespiisning
Nu faaer i det Reale,
Som os alene redder
Fra alt det meget Øvrige, Fatale.
Herr Peder! hør, jeg vædder,
Den bedste Confirmand kan ei fuldføre
Det Værk, som I forlanger, jeg skal gjøre.

Sanct Peder.

Saa staaer det daarligt til, det kan jeg høre.

Sjælen.

Men er det da saa vigtigt,
Om man i Sligt just husker Alt saa rigtigt?
Om hvert et Navn man mindes,
Og til en chronologisk Orden bindes?
Detaillen og det Mindre
— Saa synes mig — kan glemmes efterhaanden,
Naar blot man kan erindre
Det Større, mens man holder sig til Aanden.

Sanct Peder.

Vel muligt, lad saa være!
Siig da, hvad Aanden er i Christi Lære.

Sjælen.

Det kan jeg just saa lige
Jer ei, Herr Peder, sige,
Thi Aanden lader ei i Ord sig fange.

Sanct Peder.

Og dog var Ordet Gud.

Sjælen.

Ak! tusind Gange
Jeg om Undskyldning beder;
Jeg husked ikke mine Bibelsteder.
Men sagtens allegorisk
Det Sted forklares maa. Det er notorisk,
At Aanden blot kan føles, men ei siges,
Thi Aand og Bogstav uophørlig kriges.

Sanct Peder.

Det skeer hos jer, desværre,
Men ei i Paradiset hos vor Herre.
Jo meer sig Aanden klarer,
Desmindre vistnok den paa Ordet sparer.

Hvo ei med Ord kan sige
Sin Tanke, kommer ei i Himmerige.

Sjælen.

Det var da sært! Hvem kunde sligt vel gjætte?

Sanct Peder.

Imidlertid, for Sagen dig at lette:
Du veed dog Christi Bud til alle Sjæle?

Sjælen.

Jeg veed, Herr Peder, man bør ikke stjæle.

Sanct Peder.

Et Bud af Loven du paa Læben fører,
Men Evangeliet jeg ikke hører.

Sjælen.

Ih nu! jeg veed forresten,
Man Pligter har mod Gud, sig selv og Næsten.

Sanct Peder.

Men du tilsidesatte
Din Pligt mod Gud; du vil ham ikke fatte.

Sjælen.

Han er ufattelig; saadan man lærer
Enhver, som Videnskab om ham begjærer.

Sanct Peder.

Hvad vil du da hos os? Siig, hvorfor sparer
Du dig da Veien ikke
Til Gud, naar han dog ei sig aabenbarer?

Sjælen.

Det er just heri, Sagens Knuder stikke.
Paa Jorden kun iblinde

Vi gaae, men hist, i Himmelen derinde
Begynder vor Begriben;
Saadan hos os man hjelper sig af Kniben.
Maaskee og paa en anden Verdensklode
Vi blive mere kloge, mere gode,
Og fatte Gud ad Aare.

Sanct Peder.

Hvorfor ei i America, du Daare? —
Har end i Jordelivet
Du Keiseren, hvad der ham tilkom, givet,
Du har dog Gud formenet
Din Skat af Det, som han dig har forlenet.
Gak bort fra disse Steder!
En Sjæl, som du, ei Himmerig betræder.

Sjælen.

Og jeg, som troede, jeg bestod med Hæder,
Skal gaae reject?

Sanct Peder.

Vær rolig!
Dit Sind dig fører til en anden Bolig.

Sjælen.

Gud hjelpe mig for den!

Sanct Peder.

Du skal ei frygte.
Du finder hvad du søgte,
Naar denne Vei du følger,
Som fører til en Skov ved Strandens Bølger;
Der boe de Gode, som før Christi Tider
I Verden leved, Hedningskarer fromme;
Til dem du vist kan komme,

Saa tænker jeg, og faae en Plads omsider.
Vel finder du hos dem ei Saligheden,
Men dog et jordisk Eden,
Hvor kjølig Søluft gjennem Skoven vifter,
Hvor Sol og Maane sees bag Skyens Rifter,
Hvor Løvets Buegange
Gjenlyde høit af skjønne græske Sange,
Hvor man til glade Fester
Forsamler sig, mens for de muntre Gjæster,
Som sig med Viinløv krandse,
Ved Strængeleg de lette Piger dandse.

Sjælen.

Fortræffeligt, Herr Peder!
For den Anviisning ret jeg takker eder.
Jeg har ei vidst, at her var slige Steder;
Jeg ellers ikke havde jer besværet,
Og ikke til Uleilighed jer været,
Thi bedre synes mig — det maa jeg sige —
Det Sted, som I beskrev, end Himmerige.

Sanct Peder.

Hver taler, som han føler,
Forskjellig er jo Smagen.
Men skynd dig nu, thi Dagen
Alt helder, og det hjelper ei, du nøler.

Sjælen.

Ja, I har Ret; jeg vil mig
Paa Veien strax begive.
Men I, som her kom til mig,
Og monne mig mit Paradiis beskrive,
See, ædle Mand, see Taaren i mit Øie,

Mit rørte Hjertes varme Tak du tage!
Farvel; Nu vil jeg mig afsted forføie.

Sanct Peder.

Farvel, min Ven! Gid Lykken dig ledsage!

ANDEN ACT

Aristophanes.

Det er lystigt nok at staae
Ved Elysium som Vægter,
Og besee de mange Slægter,
Som ad Landeveien gaae;
Mangen christelig Fornægter
Kommer hid og banker paa.
Hver af os har her sin Uge,
Hvori han maa gjøre Vagt;
Touren er til mig; min Magt
Jeg med Fynd og Klem skal bruge,
Skal nok tage mig iagt,
Før jeg aabner Lem og Luge.
Og idag en Rector alt
Har jeg havt den Fryd at drille;
Alle Philologer ville
Hid til os, og for Gevalt
Have Noget at bestille
Med at grave attisk Salt.
Men jeg skal dem expedere
Til et Sted, hvor de kan staae

Paa det Tørre, naar de maae
Mine Skyer commentere. —
Men der seer jeg En at gaae
Henad Veien og spadsere.
Hvis ei Synet mig bedrog,
Vistnok herhen styrer Manden.
Ja, der er han. Som den Anden
Er han sagtens Philolog. —
Heida, Landsmand!

Sjælen.

Saa for Fanden
Eders Brøl med Skræk betog
Mig paa disse tause Steder.

Aristophanes.

Siig, hvad søger du?

Sjælen.

Min Ven!
Til en rolig Havn jeg hen
Mig begiver, og hos eder
Haaber jeg at finde den.
Hid jeg sendes af Sanct Peder;
Han har viist mig til et Sted,
Hvor de gode Hedningsjæle,
Som ei lyve, som ei stjæle,
Boe saa godt ved Søens Bred,
Og ved glade Fester dvæle,
Hvor man kan i salig Fred
Synge, drikke, sig bekrandse,
More sig saa godt man vil,
Mens til muntert Strængespil
Mange vakkre Piger dandse;
Kort, er Stedet bare til,

Har det, saavidt jeg kan sandse,
Megen Lighed med vor Jord,
Dog af Plager sagtens færre.

Aristophanes.
Kan du Græsk?

Sjælen.
Nei, strenge Herre

Aristophanes.
Men Latin da?

Sjælen.
Knap et Ord.

Aristophanes.
Det er godt.

Sjælen.
Ak nei, desværre!

Aristophanes.
Som jeg siger.

Sjælen.
Hvad? I troer? ...

Aristophanes.
Jeg er meget glad ved Dette,
Thi saa veed jeg heraf strax,
At der ei paa din Syntax
Er Uendeligt at rette,
Ei Udtalen af den Slags,
Som vi kalde her den slette.
Uden alt grammatisk Spind,
Uden Vaner maa du være;
Saadan er det godt, min Kjære,
Thi naar først du kommer ind,

Kan du paa vort Sprog at lære
Siden altid lægge Vind.

Sjælen.

Gud skee Lov! det var jo prægtigt!
Saa luk op, jeg er parat.

Aristophanes.

Giv lidt Tid, vær moderat!

Sjælen.

Undskyld, men jeg længes mægtigt.

Aristophanes.

Dette Hastværk, Herr Krabat,
Forekommer mig fordægtigt.
Giv dig Tid, og tal. Velan,
Lad mig høre dine Grunde,
Hvorfor du til os vil stunde;
Thi at ikke Græsk du kan,
Er en Grund, som ingenlunde
Kan forslaae, min gode Mand!

Sjælen.

Ak! I gjør mig heel urolig!
Nys I sagde, godt det var.

Aristophanes.

Ja, saafremt du ellers har
Anden Adkomst til vor Bolig.
Er din Oldtids Tanke klar?
Er med Hellas du fortrolig?

Sjælen.

Herre! jeg har ei studeert,
Jeg blev, som saa mangen Anden,
Strax bestemt for Handelsstanden.

Aristophanes.
Meget pudsigt og forkeert
Svarer du.

Sjælen.
Jeg troer, at Manden
Blot vil have mig fixeert.

Aristophanes.
Hvorfor troer du her at passe?
Classisk Kunst du søger da,
Classisk Viisdom?

Sjælen.
Classisk? Ja,
Jeg har gaaet i Handelsclasse.

Aristophanes.
Det gjør Intet til og fra.
Nævn kun i den hele Masse,
Knyttet til Athen og Rom,
Eet, som fængsler dine Tanker,
Eet, hvorfor dit Hjerte banker,
For hvis Skyld du kom til os.

Sjælen.
Atter en Examen vanker
Her ved denne Helligdom.

Aristophanes.
Er det maaskee Længsel efter
Alle hine store Mænd,
Som dig drager til os hen?
Siig, hvorved din Tanke hæfter,
Om Homer tiltrækker den
Med de mageløse Kræfter,

Eller Platos Aand dig har
Draget efter ham i Døden?

Sjælen.

Saadan er det. Ufortrøden
I Historien jeg var,
Og har altid skummet Fløden
Af Begivenhedens Kar.
Og endskjøndt jeg lytter heller
Til det Nyt, som min Avis
Mig fra London og Paris
Paa den sidste Postdag melder,
Sætter jeg dog ogsaa Priis
Paa hvad Oldtid os fortæller.
Jeg har Intet imod den,
Uden Det, den er saa gammel;
Derved blev den mig lidt vammel;
Men jeg agter den igjen,
Naar jeg husker, den en Skammel
Var for os med sine Mænd.
Dem at see jeg har isinde;
Og især jeg gjerne fik
Mig af Socrates et Blik.

Aristophanes.

Socrates? Han er herinde.

Sjælen.

Ham jeg kjender paa en Prik!
Han gaaer aldrig mig af Minde,
Stakkels Mand! Han Giften drak,
Som en Flok Athenienser,
Skurkepak, som Lov ei ændser,
Tylded i ham.

Aristophanes.

Mange Tak,
At du ei din Dom begrændser,
Kalder mine Landsmænd Pak!

Sjælen.

Nu ... jeg troede ...

Aristophanes.

Hvad?

Sjælen.

Jeg mindes,
At der var en Gjøgler med,
Som ham gjorde stor Fortræd,
Og sig lod af Pøblen vindes;
Aristophanes han hed.
Men bestukken af en Qvindes
Deilighed, han snart blev from.

Aristophanes.

Er det muligt? Hvad er Dette?
Hvo har kunnet dig berette
Saadan en løgnagtig Dom?

Sjælen.

Saadan lyder just den rette
Kundskab, hvortil sidst vi kom.

Aristophanes.

Tal da! Lad mig høre Mere
Om hvad Gjøgleren har gjort!

Sjælen.

I er altfor god, men stort
Vil det ei interessere.

Aristophanes.
Jo tilvisse! far kun fort!

Sjælen.
Jeg vil nødig jer genere,
Men saafremt I vil ...

Aristophanes.
Velan!

Sjælen.
Nu, saa lyder jeg paa Pletten. --
Viid, Begyndelsen til Trætten
Denne var: Den onde Mand
Skrev Artikler i Raketten
Imod Socrates ...

Aristophanes.
Hvordan?

Sjælen.
Undskyld, om jeg gjør Fadaiser,
Men jeg mener kun et Blad,
Som er fuldt af Ondt og Had,
Og som altid giver Næser;
Hvad det kaldes i jer' Stad,
Veed jeg ikke, thi jeg læser
Ikke Græsk. Nu da, som sagt,
Denne kaade Ven af Latter
Seer just Socratesses Datter,
Og forknyt ved Elskovs Magt,
Gaaer han til den gamle Fatter,
Som han har i Bladet bragt,
Og ham siger: „Du betænke,
Avind har kun ført min Pen;
Men jeg agter dig igjen,

Og du Agtelse mig skjænke
Jeg forsørge skal som Ven
Dine Børn som og din Enke.
D u er stor, og j e g er stor,
Vi kan Begge være store,
D u kan gavne, j e g kan more;
J e g erkjender d i g, og troer,
At du vil til Gjengjæld spore,
At i m i g Genie der boer."
Kort og godt, i et Par Timer
Var det Hele bragt i Stand;
Til sit Bryst den store Mand
Trykker kjærligt ham, som rimer,
Og som selv er stor som han.

A r i s t o p h a n e s.

Ha ved Styx! jeg troer, du primer!
Handled jeg paa saadan Viis?

S j æ l e n.

I?

A r i s t o p h a n e s.

Just jeg, med hvem du taler,
Og hvis Billed saa du maler,
At du værdig blev til Riis!

S j æ l e n.

Herregud! I selv jo haler
Ud mig paa saa glat en Iis.
Men jeg har just eders Billed
Saadan seet i Kjøbenhavn
Paa en Orlogs-Digter-Stavn,
Dengang Socrates blev spillet.

Aristophanes.

Tys ... du nævner der et Navn,
For min Tanke selsomt stillet.
Jeg har hørt om denne By,
Hvor en Kunstner har tilbage
Kaldet Hellas gyldne Dage,
For dets Hæder at fornye,
Hvor en Digter uden Mage
Snart i Storm og Tordensky
Nordens Guders Vogn tør kjøre,
Snart, med sagte Vind i Seil
Gyngende paa Bækkens Speil,
Strængelegen blidt kan røre, —
Stor i Fortrin, stor i Feil.
Siig mig altsaa, lad mig høre,
Er du fra hiin Stad i Nord,
Hvor Antikens ædle Stamme,
Pleiet ved Geniets Flamme,
I barbarisk Jordbund groer,
Og hvor stolte Værker bramme
Med et Navn, som kom fra Thor?

Sjælen.

Jeg din Mening, skjøndt forblummet,
Fatter, og har Ja til Svar.

Aristophanes.

Altsaa nu Antiken har,
Da den længe var forstummet,
Al sin Fylde, dyb og klar,
I dit Folks Begeistring rummet,
Og du selv nu kommer hen,
Greben af det Ord, den taler,

For at see dens Idealer?
Er det saadan? Siig, min Ven!

Sjælen.

Jeg har givet sex Rigsdaler
Til Musæet.

Aristophanes.

Hillemænd!

Sjælen.

Det var sagtens ei saa farligt,
Mangen En dog Mindre gav.

Aristophanes.

Flyt nu kun din Vandringsstav
Andre Steder hen, thi klarligt
Seer jeg, at du ei har Krav
Paa vor Bolig.

Sjælen.

Uforsvarligt
Handles med mig! Siig, hvorhen
Skal jeg mig da nu begive?

Aristophanes.

Lad mig høre, hvad ilive,
Du har virket ved din Pen
Eller Tunge. Kan du skrive,
Kan du tale for os Mænd?

Sjælen.

Om jeg kan? Ved mangt et Gilde,
I en Kreds dog fremfor Alt,
Trykkefriheds-Selskab kaldt,
Sprudlede min Tales Kilde;
Og i Folkebladet alt

Anonymt jeg skrev; — dog ilde
Var, om røbet blev mit Spil;
Redacteuren kun og eder
Har jeg det betroet. Jeg beder,
At I nu mig sige vil,
Hvor jeg mig et Sted bereder.

Aristophanes.

Sjæl, gaa du ad Helved til!

TREDIE ACT

Sjælen.

Det er en gammel Sandhed, ofte prøvet
I Livets byrdefulde Hurlumhei,
At Supplicanten faaer sin Taalmod øvet,
Naar han begiver sig paa Naadens Vei.
Det hjælper ikke, paa sin Ret han pukker,
Nei, trygles maa der, krybes, gjøres Cour,
Indtil man Døren for hans Næse lukker,
Og siger: „Denne Gang var ei din Tour."
Paa Jorden idetmindste dog man skjænker,
Naar Afslag gives os, et høfligt Svar;
Men her en Grobian endogsaa krænker
Al høflig Form, og holder Folk for Nar.
Han simpel er, hans Ord det selv forraade,
Han siger, man kan gaae ad Helved til;
Hos os er Sligt en Pøbel-Talemaade,
Som ingen Dannet sig tillade vil.

Jeg mærker nok, Culturen er tilbage
Her i den anden Verden fremfor hist;
Jeg frygter, at man her om Aar og Dage
Gaaer Krebsgang i sin Dannelse tilsidst.
Man hylder her en tom Idealisme,
Og det Reale knap man kjender til.
Gud veed, om ei tillige Nepotisme
Hos Embedsmanden driver smudsigt Spil,
Om ei, for Salighed at faae til Aanden,
Man maa bestikke med en god Douceur,
Og hvis man Intet give vil paa Haanden,
Det nytter ei til Noget at man døer.
Men efter de betydelige Summer,
Som knap til god Begravelse forslaae,
Det dybt maa fylde Borgeren med Kummer,
Om han i Himlen Meer betale maa.
Dog har jeg læst, dengang jeg var ilive,
At, for at naae sin Plads, naar man var død,
Man maatte Penge til en Baadsmand give
Og fore et Slags Toldbodhund med Brød.
Der gives Misbrug her, som allevegne,
Det har jeg lært, og det er mig til Gavn.
Men sagtens er her andre Himmelegne,
Jeg tænker nok, jeg finde skal min Havn.

Seer jeg ret? Nu belønnes jeg stort!
Hvilken ganske fortræffelig Port!
I dens Form hvilken skjøn Symmetrie!
Der er Smag, der er Kunstsands deri!
Hvilken Vei! den saa bred er som tre!
Ganske vist en mac'adamsk Chaussee!
Hvor man mageligt vandrer derpaa! ...
Ind ad Porten jeg vover at gaae, —

Hvis kun her ingen Portner igjen,
Lig en Hund fra sit Huus, farer hen,
Viser Tænder og gjøer sit „Gaa væk!" ...
— Nei, det gik; uden Grund var min Skræk;
Her er Ingen, som spørger om Pas,
Udentvivl man til Alle har Plads;
Det er smukt! Man er her liberal. —
Men endnu jeg den skjønne Portal,
Før jeg videre gaaer, maa besee,
Thi en Indskrift den bærer maaskee,
Som mig nævner det Sted, hvor jeg kom.
Nu velan! jeg da blot vender om,
I et Spring jeg derudenfor staaer ...

Mephistopheles.

Man kun ind her, men ud ikke gaaer.

Sjælen.

Serviteur!

Mephistopheles.

Vær saa artig, min Ven,
At gaae, hvor det behager dig, hen
I det hele vidtløftige Land;
Du maa tage din Plads, hvor du kan.
Denne Port bliver ei lukket til,
Her kan komme saa Mange, som vil.

Sjælen.

Nu, saa bliver jeg her ei til Nar;
Jeg et Sted dog erhvervet mig har.

Mephistopheles.

Og et Sted, hvor den høflige Vert
Til at tjene sin Gjæst er alert,
Og til Hver, som vil vise sin Hæl,
Siger venligt: Bliv her, kjære Sjæl!

Sjælen.
I er gjæstfrie, saa synes det, her?

Mephistopheles.
Vi er rørende stemt mod Enhver.

Sjælen.
Og her spørges om Forkundskab ei?

Mephistopheles.
Nei, Enhver kan betræde vor Vei.

Sjælen.
Ei med Prøver man frister vort Sind?

Mephistopheles.
Nei, Enhver løber lige herind.

Sjælen.
Det er ypperligt, ganske charmant!

Mephistopheles.
Det er mageligt nok, ikke sandt?
Vær du glad, om du Intet forstaaer
Af hvad Verden har kjendt før igaar,
Thi da passer du godt mellem os,
Hvor man byder Betingelsen Trods.
Her forkaster man Alt, som har Grund,
Her er Flader, men aldrig en Bund;
Her er Alt selvstændigt og frit,
Ingen Forskjel paa Kul eller Kridt,
Her er Frihed og Lighed parat,
Her er Alt en begyndende Stat,
Som, hvor meget den skynder sig fort,
Kommer ei fra Begyndelsen bort,
Thi det enkelte, korte Moment,
For at være tilgavns præsent,

Fra det forrige skiller sig brat,
Lig den første Lysning fra Nat,
Og begynder sit Evigheds *A*,
Som dog ei noget *B* kommer fra.

Sjælen.

Jeg forstaaer dig ei ganske.

Mephistopheles.

Lad gaae!
Du har godt af at høre derpaa.
Her er Alt kun sig selv og discret,
Og i Alt dog kun Continuitet;
Her er Næring af Ørkenens Brød,
Her er Alting saa jevnt som en Grød,
Og dog kantet og stivnet dernæst,
Som en stakaandet, haard Anapæst.

Sjælen.

Anapæst? hvad er Det?

Mephistopheles.

Kjære Ven,
Det er Det, du nu taler igjen.

Sjælen.

Det er stygt ...
Jeg ændre vil min Tale.

Mephistopheles.

Ja, gjør det, du har at befale.

Sjælen.

Hvad du har sagt mig, er jo godt;
Dog er der Eet, et Eneste blot,
Som synes mig underligt at være:
Hvorfor er det forbudt at gaae ud?

Mephistopheles.

Det skal jeg sige dig, min Kjære:
Det er nu saadant et gammelt Bud,
Hvis Nødvendighed er som Dagen klar.
Det ligger i, hvad jeg sagt dig har,
At her er Begyndelsens evige Land,
Som ingen Baggrund fordrage kan.
Derfor ei Nogen tilbage skrider.
Thi Begyndelsen har jo ingen Bag;
Man maa blive her til evige Tider.

Sjælen.

Ja saa! det er en anden Sag.

Mephistopheles.

Ifald du forstod Philosophie,
Jeg skulde Sagen dig let forklare:
Vort Rige er det Umiddelbare,
Som ingen Evighed kan befrie,
Fordi der er ingen Grund deri,
Fordi, da det intet *Prius* har,
Det evig kun bliver hvad det var ...
Med opspiilt Øie du mig betragter,
Og gjør til min Tale sære Fagter ...
Min Ven, du skal ikke gruble derpaa,
Det er Noget, som Ingen dog kan forstaae.
Kun lad mig sige dig til din Trøst:
Næsten Alle blive her med Lyst,
Næsten Ingen, som først har været herinde,
At forlade Stedet har faaet isinde.

Sjælen.

Til Gunst for Stedet det taler meget,
Min Forventning er alt betydelig steget.

Behag at sige mig, kjære Mand,
Paa hvad Maade man lever i dette Land.
Hvad har man egenlig at bestille?
Kan man paa Børsen og i Klubben gaae,
Kan man spise, drikke, sin L'Hombre spille,
Og kan man Aviser at læse faae?
Har Stedet ingen Mærkværdigheder,
Som af den Reisende bør besees?
Er her ogsaa Theater? ... Undskyld, jeg beder,
Mine mange Spørgsmaal!

Mephistopheles.

Og var det en Snees,
Jeg skulde besvare dem accurat.
Man lever egenlig i vor Stat
Paa samme Viis som hos jer dernede;
Man finder igjen sin gamle Rede,
Og var man med Hverdagslivet tilfreds,
Man bliver det atter i denne Kreds,
Thi her er som hos jer.

Sjælen.

Min bedste Herre,
Vel glæder det mig, her er ikke værre,
Men egenlig havde jeg Næsen spidset
Paa at faae det lidt bedre her end hisset.
Man siger hos os, at til bedre Kaar
Vi skal forfremmes, naar Livet ender.

Mephistopheles.

Man siger saa Meget! Du selv nu staaer
Ved det Maal, hvor man Sandhed tilsidst erkjender;
Du dømme nu selv, men rimelig vær.
Du bør ikke vente for Meget her,

Thi kommer du med for stor Forventning,
Saa bringer dit Haab kun slet Forrentning,
Men stemmer du lidt din Fordring ned,
Saa vil du finde dig vel derved.
Du her kan spise din bedste Ret,
Og spise dig i den ganske mæt,
Men at her den just er bedre lavet,
End du fik den, inden du blev begravet,
Jeg ikke bestemt dig love kan.
Det er ogsaa for Meget forlangt, kjære Mand!
Du faaer den Viin, som du gjerne drak,
Du faaer din forrige Røgtobak,
Men at Varen er bedre her end paa Jord,
Det maa jeg sige, jeg ikke troer. —
Vistnok er her Børs og Klubber i Mængde,
Og Aviser af hver en Brede og Længde;
Kjøbenhavnsposten ligger og paa vort Bord,
Men du feiler, om her du den bedre troer,
Det er ganske den samme som hist paa Jord,
Den taler ganske paa samme Viis.
Du her og finder din Adresavis,
Dog først for nylig man her den fik;
Tilforn, jeg veed ei, hvordan det gik,
Men paa Veien hertil den blev til Intet,
Og dens Indholds Flesk, behørigen tintet
Med Asylprospecter
Og Vandprojecter
I Bedemandsstiil af Contorets Vægter,
Underveis var slettet aldeles ud,
Og den kom som en reent ulæselig Klud.
Men nu, da Papiret er mere fast,
Og Trykkersværten er uden Last,
Og især da Sibbern skriver deri,

Er der god Forslag i dens Maskepi.
Desuden holde vi Sibbern her,
Vi besidde hans Bøger, een og hver,
Hans Kjærlighed mellem Mand og Qvinde,
Hans Værker om Hegels Philosophie,
Hans Contemplation og Ironie;
Kort sagt, det Hele fandtes herinde,
Ved Adresavisen det blev complet.

Sjælen.

Det kalder jeg Orden, det er net.
Men „Dagen" mangler vel?

Mephistopheles.

Ingenlunde;
Den holde vi med, og af trende Grunde:
For det Første som Mønster paa slet Redaction,
For det Andet af Godhed for Rostocks Person,
Som den nidske Skjæbne, kun lidet blid,
Nu har i syv Redacteurers Tid
Forfulgt som et mærkeligt Exemplar
Af Syndebuk, der ei Mage har.
Og endelig for det Tredie, min Ven,
Til Ære for Sibbern holdes den,
Fordi den har Bidrag af hans Elev,
Som af Mesteren overhalet blev
I Philosophie og Politik,
I Theologie og Æsthetik,
Og dyppet i selvbehagelig Salvelse,
Som smøres tykt over Tankernes Halvelse.

Sjælen.

Men siig mig, er ei Den Frisindede her?
Thi fremfor Alle var den mig kjær.

Den gaaer saa fortrinligt i det Smaa,
Og holder saa godt sig fra det Store,
Fra Det, som ei Alle strax kan forstaae.

Mephistopheles.

Ja, i hver en Lyd, som den lader gaae,
Er slet ingen Reflexion at spore:
Saa er den tillige saa deilig bar
Paa Kundskab om Alt, hvad som er og var.

Sjælen.

Jeg sætter den høit over Fædrelandet,
Som ofte bliver mig saa forbandet
Aristocratisk i lærd Forstand,
At ingen Djævel det læse kan.
Jeg Sandheden den Erklæring skylder,
At Rosenhoff jeg for Alle hylder.
Thi ved ham jeg blev hvad jeg blive kan,
Og dernæst ved Siesby, den brave Mand.

Mephistopheles.

Min gode Ven, du kan være rolig,
Thi du finder her i din nye Bolig,
Saavist som jeg staaer her hos dig og taler,
Fleertalet af de danske Journaler,
Fast hver Avis, hvert politisk Blad,
Lærde Tidsskrifter, Morskabslecture
Enten med frisk eller opkogt Mad,
Enten af originale Fyre
Eller af et Oversætter-Uhyre.
Men hør nu noget Interessant,
Et Punct, hvori du ved Flytning vandt:
Du veed jo nok, at i mangen Gade,
Som ligger paa Strøget, man faar sine Blade

Vel hele Timer før andre Steder;
Nu vel, paa det Sted, du idag betræder,
Man skyder en saa mærkelig Fart,
For at fange det Nye ret hurtigt og snart,
At man anticiperer det kommende Bud,
Og faaer sine Blade længe forud,
Saa man her dem læser en Tidlang før
Manuscriptet er færdigt og Skriften tør.

Sjælen.

Det gealler mig godt.

Mephistopheles.

Jeg selv det lider,
Det er ei uvigtigt i vore Tider.
Hvad Nyhedsposten derved maa vinde,
Du selv ved Eftertanke vil finde,
Som og, at vi her os tage det let
Med Bladenes Postforsendelses-Ret. —
Men vi tale formeget om Journaler,
Og mod min Villie jeg forhaler
Svarene, som jeg give kan
Paa hvad du forresten spurgte. Velan,
Her er ogsaa Theater; og Det er det Bedste,
Man slipper for at høre, man seer sig mæt:
Der spille kun Dandserinder og Heste,
Det kommer af Det, der er Hofparket.
Man viser ogsaa dresseerte Lopper,
Men uden Lænke, som Dyret stopper.

Sjælen.

Saa man giver ei rigtige Skuespil?

Mephistopheles.

Jo, engang imellem, naar Folk det vil.
Men det samme Princip dog stedse gjælder:

I Skuespillet man hører ei heller,
Thi uagtet der tales af alle Kræfter,
Saa er der dog Intet at høre efter.

Sjælen.

Hvad spilles iaften?

Mephistopheles.

Det er Mulatten
Og Maurerpigen.

Sjælen.

Hvordan? dem begge?

Mephistopheles.

Ja, sagtens gaaer det lidt ud paa Natten,
Men siden kan man sig ogsaa lægge
Med desto bedre Samvittighed.

Sjælen.

I Sandhed, jeg glædes ved den Besked,
Thi heraf slutte jeg tør omtrent,
At Andersen her nu bliver erkjendt.

Mephistopheles.

Hvorfor ikke her som andre Steder?
Alt længe skinner hans Berømmelses Maane
Over hele det store Kongerige Skaane,
Og i Tydskland nyder han alt en Hæder,
Som nedenfor Hundsrück mon begynde,
Og ender ovenfor Swinemünde.
I Constantinopel han snart vil trykke
Midt i Seraillet et Mesterstykke;
Da staaer han i Litteraturens Hegn
Som det orientalske Spørgsmaals Tegn,
Og mens Stor-Eunuchen hans Isse kroner,
Og dybt af Inferieurerne knæles,

Læser han Mulatten for Sultans Koner,
Og Maurerpigen for Dem, som skal qvæles.

Sjælen.

Jeg seer, man kjender ham her; og hvordan
Man end bedømmer den sjeldne Mand,
Det alt vil glæde ham, kjendt at være.
Og sandelig, det er og en Ære,
I er saa dannede, litterære.

Mephistopheles.

Det er intet Under; du vilde røres,
Om du vidste, hvad her for Dannelsen gjøres.
Her er et stort Universitet,
Hvor man bliver til Livet forberedt
Ved at lære Det, som er bestemt
Til just i Livet at vorde glemt,
Og hvor der sørges for alle Klasser,
Saa Hver kan finde det Sted, han passer,
Thi af Hovedløse man gjør Pedeller,
Direction af Aandløse.

Sjælen.

Fanden heller!

Mephistopheles.

Her findes og lærde Societeter,
Hvor Jens og Mads og Poul og Peter,
Naar han ikke længer kan producere,
Sig lader paa Livstid balsamere,
Og her er Livstiden evig lang.

Sjælen.

Til Intet af Dette jeg føler Trang;
Det interesserer mig mere for Tiden,
Hvad der gjøres for den reale Viden.

Er her nu for Exempel et Sted,
Hvor man kan sætte sin Søn i Skole?

Mephistopheles.

Mangfoldige; derpaa kan du stole.
Og Bøger her er i Overflødighed,
Vort Bibliothek er uhyre stort,
Her kommer fast Alt, som paa Hvidt har Sort;
Dog de bedste Bøger, det maa jeg sige,
Til Bibliotheket i Himmerige
Forsendes og gaae forbi vor Næse;
Men ligemeget, vi Mængden faae;
Her er ei heller Tid til at læse
For Den, som vil Øieblikket forstaae.
De bedste Poeter, for Exempel,
De gaae til Himlen og faae et Stempel, —
At sige: de Værker, de have skrevet,
Thi Poeten selv, som han gik og leved,
Han faaer gemeenlig hos os sin Plads.

Sjælen.

Ih nu! det kommer mig vel tilpas,
Thi jeg bekymrer mig ikke stort
Om Værket, som en Poet har gjort,
Men tidt jeg føler mit Hjerte brænde
Af Begjærlighed efter ham selv at kjende,
At vide, hvordan han spiser og drikker,
Hvordan han nyser, hvordan han hikker,
Kort sagt, at kjende ham ret privat.

Mephistopheles.

Nu vel, den Lykke dig er parat.
Og jeg fortænker dig ei deri,
At du søger Personen, gaaer Værket forbi,

Thi paa de fleste Poeter man mærker,
At de er bedre end deres Værker.
Men anderledes det sig forholder
Med de faa, som spille de store Roller,
Som øse dybt af Musernes Elv:
Deres Værker er bedre end de selv;
De gode Værker tager vor Herre,
Personen sender han os desværre.
Kun naar Poeten saaledes bliver,
At i evige Værker sig selv han giver,
Saa Værk og Person i Samklang staae,
Han selv i Himmelen ind tør gaae, —
Om forresten det hændes nogensinde,
Jeg skal ikke det sige, jeg var aldrig derinde.

Sjælen.

Men er det billigt? er det retfærdigt?

Mephistopheles.

Min gode Ven, det er Forsynet værdigt
At lede det Slette til idel Godt,
Og jeg vil sige dig, hvis du blot
Mig ei beskylder for fræk Cynisme,
At det er Forsynets Jesuitisme
At bruge det slette Middel til Godt.
Hvad skal man forstaae ved den store Mand,
Det være Poeter, hvorom man taler,
Philosopher, Ministere, Generaler,
Etcetera, hvad man nævne kan?
Jeg troer, at den store Mand er han,
Som blev et Redskab i Herrens Hænder;
Men den Ild, som i hans Begeistring brænder,
Er ei hans egen; kun inspireert
Han lyder en Magt, han ikke kjender;

Og derfor, naar han har fremmet Maalet
Som Middel, bliver han selv casseert;
Men hans Virkning kaster man ei paa Baalet,
Den bliver i Himlen registreert.
Og heri maa jeg vor Herre berømme,
Thi kommer hans Aand i et usselt Kar,
Hvi skulde han Karret ikke tømme,
Naar til hans Plan det ham nyttet har?
Og heri vil Alle som jeg nok dømme:
Af Person er Geniet gemeenlig Nar,
Forfængeligt, svagt, sig selv en Gud,
Til det Gode sædvanlig ei capabelt,
Og, sletter man Inspirationen ud,
Som Menneske sjelden respectabelt.
Og sandelig — dog, det er selsomt, Kjære,
At det just er mig, som forkynder den Lære —
Kun det Gode skjænker Personlighed,
Men Geniets øvrige hele Sphære,
Hvad en Kunstner skaber, en Tænker veed,
Det Skjønne, det Sande, hvad man det kalder,
Er fremmed Stræben, hvorved man falder
I Pantheisme til Halsen ned.
Den eneste Trøst for de arme Stakler,
For hvilke man Livet her forqvakler,
Idet de skilles fra deres Værker,
Deres Hjertes eneste Mindesmærker,
Er, som de sige, den visse Haaben,
At for dem en Udgang tilsidst er aaben,
Naar, efter Personens Luttring i Flammer,
Hans Værk sig ei meer ved Mesteren skammer.
Jeg tilstaaer, jeg kan ikke forstaae,
Hvorledes Nogen kan haabe derpaa;
Saameget er vist, det er Hjernespind,

Ifald man vil ud, hvor man kom ind,
Thi som jeg sagde dig, Porten her
Er rigtignok Indgang for Enhver,
Men Ud- og Tilbagegang for Ingen.
Og gaaer man de Folk med Spørgsmaal paa Klingen,
Saa væve de om en anden Vei, —
Men hvor? og hvilken? ja, det er Tingen;
Jeg troer, selv Fanden kjender den ei. —
Der kommer en Digter! ... Han os ikke saae; ...
Han gjør Mine til at synge; hør nu efter,
Hvad hans Sang bekjender. Jeg tør bande paa,
At i Eet og Alt den mit Ord bekræfter.

Digteren.

Hvis jeg var god, jeg digted slet,
Men jeg er slet, og digter godt,
Den Lod har mig min Musa givet;
Hun vil, at jeg især af Det
Skal røres, som i Stort og Smaat
Mig selv just manglet har i Livet.
Om ei mig selv jeg havde lukt
Fra Godhed og fra Fromhed ud,
Da toned ei mit Qvad af Længsel,
Da sang jeg ikke nær saa smukt
Om Sjælens Higen efter Gud,
Med Røst som Fuglens i dens Fængsel.
Om ei min Vantro var saa stærk,
At den mig rev fra Kirkens Bryst
Og kastede mig ud fra Reden,
Da gjenlød ei mit Digterværk
Af Længselstonen i min Røst,
Af Sukket efter Menigheden.

Var ei mit Hjerte koldt og haardt,
Saa lukket til, at mangengang
Jeg dybt bedrøvede de Fromme,
Da gav jeg Følelsen jo bort,
Som nu, bevaret for min Sang,
Skal til forstærket Udbrud komme.
Den Mening er vist uden Grund,
At hist i Herrens Paradiis
Et Chor af Salige man hører;
Nei, Saligheden har ei Mund;
I Tanken blot, paa stille Viis,
Den i sin egen Kreds sig rører.
Men han, som udenfor mon staae,
Med Anelser om Himlens Fryd,
Kun han om Paradiis kan sjunge;
Hvad ei han har, men seer kun paa,
Det tolker han ved Strængens Lyd,
Og Savnet bæver paa hans Tunge.
For Engle digtes ikke let,
Men for de faldne Slægter blot
Med selvforskyldte Savn i Livet;
Og var jeg god, jeg digted slet,
Men jeg er slet, og digter godt,
Den Lod har mig min Musa givet.

Mephistopheles.

Nu gik han sin Vei; ja lad ham gaae,
Det Vaas er ei værdt at høre paa.
At han selv er slet, er det Visse i Sagen,
Men om Digtet er godt, kommer an paa Smagen.
Nu, troer han, vil Digtet til Paradiis gaae,
Uagtet han udenfor selv maa staae.
Ja, han selv har Lyst at komme derind,

Men han veed det ei i sit dumme Sind;
Der gaaer igjennem hans hele Sang
Efter Saligheden en Længselsklang,
Paa samme Tid som han selv bekjender,
At kun udenfor den hans Gnist sig tænder.
Det kalder jeg mærkelig Inconsequens.

Sjælen.

Det taler ei for hans Intelligens.

Mephistopheles.

Det hører nu med til det Taabelige,
Til gammel Fordom, at ville hige
Saa ubændig stærkt efter Himmerige;
Man har det jo meget bedre her.
Jeg priser lykkelig dig og Hver,
Som Skjæbnen ikke præget har
Med Stemplet af Genie og Nar,
Thi om eder man haaber, om ikke veed,
At I blive her kan i Evighed;
Og her er det bedre, det skal du kjende,
End hvor man sidder med blottet Ende
Paa en Sky, saa vaad og saa kold som Vand,
Og blæser Trompet det bedste man kan.

Sjælen.

Jeg finder, at du har ganske Ret,
Jeg har store Tanker om denne Plet.
Men siig mig, om jeg da her vil møde
Mine gamle Venner, som alt er døde.

Mephistopheles.

Ja, det kan du ganske stole paa,
Og de levende vil du med Tiden faae.

Sjælen.

Det glæder mig meget! Men troer du, min Kone
Vil ogsaa komme til denne Zone?
Vel skændtes vi tidt og mangengang,
Naar vi gjorde hinanden Tiden lang,
Dog savner jeg nødig Millemoer, —
At sige, naar hendes Tid er omme,
Det har ingen Hast. Hvad troer du?

Mephistopheles.

Jeg troer,
At jeg tør love dig, hun skal komme.

Sjælen.

Og mine Børn da?

Mephistopheles.

Det veed man ikke,
Det kommer an paa, hvordan de sig skikke.

Sjælen.

Saa gid de maae sig værdige gjøre,
Til det samme lyksalige Liv at føre!

Mephistopheles.

Dit Ønske kan let opfyldes maaskee. —
Af hvad jeg har sagt dig, du vil nu see,
At du faaer her det samme Liv omtrent,
Som det, der fra Jorden dig er bekjendt.
Da jeg afskyer at lyve, hader at prale,
Saa har du erfaret af min Tale,
At du faaer det ei bedre her end hist,
Men heller ei værre; det er altid Noget,
Ei sandt, min Gode?

Sjælen.

Jo, ganske vist?
Jeg tidt har tænkt, naar mit Liv blev broget:
Hvem veed, hvordan det i Døden gaaer!
Man veed hvad man har, men ei hvad man faaer.

Mephistopheles.

Du seer, du vidste dog hvad du fik.

Sjælen.

Ja, det er mærkeligt! paa en Prik!

Mephistopheles.

Forresten maa jeg endnu dig sige,
Hvad af min Beskrivelse kjendes kan,
At her er Kjedsommeligheds Rige,
Man gaber meget i dette Land.

Sjælen.

Saa man kjeder sig her? Men det er slemt!

Mephistopheles.

Nei tvertimod, det er høist bequemt.
I Paradiset, saavidt jeg kan spore,
Skal man just heller ikke sig more.
Men Rigdom af Morskab have vi,
Dog skjuler sig Kjedsomheden deri;
Og naar du vil betænke det blot,
Saa vil du finde det saare godt.
Jeg nægter ikke, hos jer histneden
Den kunde mistes foruden Tab;
Men her, hvor man udfylder Evigheden,
Hvad kaster man vel i sligt et Gab?
Og selv hos jer Enhver jo veed,
At Intet er sundt som Kjedsomhed;

Den er maaskee den eneste Føde,
Hvori Ingen forspiste sig, saa han døde;
Det er tvertimod den, som Livet forlænger,
Og det er kun Tid, hvortil Livet trænger,
Saa, hvis I kun havde Kjedsomhed brav,
Paa Jorden den alt jer Evighed gav.

Sjælen.

Nu vel, jeg er vant til mig at kjede.

Mephistopheles.

Saa er du som skabt for denne Plads.
I det Hele vil Alt, hvad du lærte dernede,
Meget komme dig her tilpas.

Sjælen.

Det tænkte jeg nok; man siger medrette:
Det jordiske Liv er en Skole for dette.

Mephistopheles.

Forstaaer sig; det er Forberedelsen hist,
Som aabner jer Adgang her tilsidst.

Sjælen.

Men Eet endnu: Maa jeg spørge dig om,
Hvad Stedet kaldes, hvortil jeg kom.

Mephistopheles.

Paa dit Spørgsmaal kan jeg dig lettelig svare,
Men hvad nytter det dig et Navn at erfare?
Et Navn er en Lyd, paa Mening tom.

Sjælen.

Det er dog naturligt, man vide vil,
Hvad Stedet hedder, man kommer til.

Mephistopheles.

Men jeg frygter, det bliver dig ei til Gavn,
Om strax du erfarede Stedets Navn.

See først at blive hos os lidt hjemme,
Jeg er bange for, Navnet vil dig skræmme.

Sjælen.

Du skræmmer mig alt! Hvad kan det være?
Nu maa du det endelig sige.

Mephistopheles.

Kjære,
Jeg skal det sige, men vær nu Mand!
Helvede kaldes dette Land.

Sjælen.

Helvede!

Mephistopheles.

Sa' jeg det ikke nok?
Du staaer jo forvandlet til en Blok!
Der seer man, hvad Fordom virke kan,
Endog paa en ellers oplyst Mand.

Sjælen.

Men Gud bevares! hvordan gaaer det til?
I Helved jeg ikke være vil;
Jeg vist af Vanvare kom derhen.
Jeg har altid været en skikkelig Mand,
Og agtet som Borger i mit Land.

Mephistopheles.

Just derfor kommer du der, min Ven!

Sjælen.

Skal man da straffes for sine Dyder?

Mephistopheles.

Du straffes ikke.

Sjælen.

Det er jo bekjendt,
At i Helvede bliver man stegt og brændt.

Mephistopheles.

Det er Kjellingesnak, som Intet betyder;
Man vrøvler hos jer om de tusind Ting,
Hvoraf Ingen kjender det rette Sving.
Vel sandt, her findes adskillige Gryder
For Dem, som leved med store Lyder;
For Mordere, Tyve, samt andre Skjelmer
Der brænder en Ild, som aldrig helmer.
Men Pluraliteten er de Honnette,
Og de behandles honnet medrette.
Saaledes gaaer det nu dig og Dine:
For jer beredes der ingen Pine;
I finde, som sagt, det samme Liv,
Den samme Travlhed og Tidsfordriv,
Som forhen i det jordiske Rige;
Det kommer deraf, maa jeg dig sige,
At du, min Ven, og dine Lige
Alt, mens I leved, i Helvede vare;
Og deraf kan du dig selv forklare,
At eders Tilstand forandres ei,
Men er samme Virken ad samme Vei.

Sjælen.

Var jeg i Helved?

Mephistopheles.

Som næsten Alle;
Kun plejer man ei saadan at kalde
Det fede, phlegmatiske Liv paa Jord,
Hvori man paa det Reale troer,
Og faaer ei det mindste Glimt at see
Af den magre Beenrad, man kalder Idee.
Men det er netop det bedste Levnet,
Hvori man det Magre stolt foragter,

Og spiser sig mæt, som en tyk Forpagter,
I Realitet, til man er revnet.
Og er man nu let at ærgre tillige,
Og Verdens Gang giver vrantne Tanker,
Saa man skjændes med Konen og Barnet banker,
Og smidsker til sin Tjenestepige,
Og tages af hende ved Næsen fat,
Mens man skjuler for Konen Dit og Dat,
Da er man i Fuldendelsen moden,
Og Helvedet bliver som hiint paa Kloden,
Du fatter da nu i din Lykkes Havn,
At du ikke bør skræmmes ved et Navn.
Du finder jo kun det Gamle, Vante,
Og sagtens var du den største Fjante,
Om ei du villig gik paa din Sti.

Sjælen.

Nu vel, jeg vil see at finde mig deri.

Mephistopheles.

Og for at bevise til Tydelighed,
At Helved sig strækker over Jorden ned,
Saa lad os gjøre til Jorden en Tour;
Deraf du seer, til vort Rige den hører,
Thi udenfor denne Boligs Muur,
Har jeg sagt dig alt, at Ingen dig fører.

Sjælen.

Skal jeg nu tilbage til Jorden igjen?

Mephistopheles.

For et Øieblik vil vi gaae derhen,
At sige, hvis du har Lyst, min Ven.
En Skuespiller idag vi vente,
Som Døden just er ifærd med at hente.

Ved vort Theater han savnedes længe;
De sige, de høilig til ham trænge,
Og at mangt et Stykke kan ikke gaae,
Førend de ham engageret faae.
Da nu selv du nylig døde derhjemme,
Saa tænker jeg, det dig muntre kan
At see en Anden i samme Klemme.

Sjælen.

Ja, mange Tak skal du have.

Mephistopheles.

Velan,
Jeg breder ud min sorte Kappe,
Som Doctor Faust har seilet paa;
Igjennem Luften gaae vi rappe,
Og flux vi skal paa Jorden staae.

FJERDE ACT

Skuespilleren.

Det banker paa Døren. Kom ind!

Døden.

God Dag!

Skuespilleren.

Hvem er De? Hvad vil De? Hvad er til Behag? ...
Ih fy for Pokker! den stygge Maske!

Døden.

Du tager feil, du stakkels Aske!
Jeg har saamænd ikke Costume paa.

Skuespilleren.

Hvad vil du da?

Døden.

Det er let at forstaae,
Jeg kommer herind for dig at hente.

Skuespilleren.

Saa beklager jeg dig, thi du kommer til at vente,
Du maa vide, min Sygdom er ikke sand;
Du kjender vel ikke til vort Theater,
Du blev nok narret af de røde Placater.

Døden.

Det faaer ikke hjelpe, min gode Mand!
Selv de Sunde jo Døden hente kan,
Og dig har den just idag fundet værdig,
Derfor maa jeg bede dig: gjør dig færdig.

Skuespilleren.

Ih nu! jeg har ikke saa Meget derimod;
Jeg haaber, Directionen vil være saa god,
Med en Sørgefest at hædre mit Minde,
Og om min Buste lade Krandse vinde,
Og at Mange vil ærgre sig, naar de see
Mit Portrait ophænges i vor Foyer.
Tro ikke, dit Aasyn mig Skræk forvolder;
Jeg er vant til at døe: I Helteroller
Over hundrede Gange døde jeg alt;
Men det forstaaer sig, naar Teppet faldt,
Jeg reiste mig atter, og Haandtryk og Tak
Belønned mig for den Hals jeg brak.

Jeg rigtignok gjerne vide vil,
Om det her paa samme Maade gaaer til,
Om samme Belønning os bliver givet,
Naar Teppet falder for Jordelivet.

Døden.

Derom jeg ikke kan sige Stort;
Med Dommen jeg Intet har at bestille,
Jeg bringer de Døde til Himlens Port,
Der pleier man Buk fra Faar at skille,
Og de, som ikke for gode tages,
Maae drage til Helved, hvor aldrig de vrages.
Du maa vide, jeg er kun et simpelt Bud
I det store Collegium hos Gud;
Men tidt kan et Bud, som tjente med Iver,
Vide, hvad Resolutionen bliver.
Maaskee jeg kan sige dig, hvor du skal boe;
Det kommer jo meget an paa din Tro.

Skuespilleren.

Min Tro er af høist forskjellig Art:
Snart paa Christus jeg troede, paa Jupiter snart,
Og snart ved Mahomeds Maane jeg svoer,
Snart dyrked jeg Brama, snart Odin og Thor.
Men derfor vil Fanden mig ikke spise,
Thi jeg har lært af Nathan den Vise,
At man kan i hver en Religion
Dannes til en agtværdig Person.

Døden.

O ja! jeg tænker, hvis du er god,
Kan du gjerne være ved freidigt Mod.

Skuespilleren.

Men det er Knuden! Jeg veed ikke ret,
Om jeg bør kaldes god eller slet.

Det gjør mig lidt underlig tilmode,
At, skjøndt jeg begeistres for det Gode,
Er min Begeistring, saavidt jeg troer,
For det Onde dog ikke mindre stor.
Paa den ene Aften jeg lover forvist,
At Dyden skal evig seire tilsidst,
Jeg tordner med min brølende Stemme
Mod Verdens Tyranner, som Pligten glemme,
Mod lumske Munke, mod Præsidenter,
Som snyde den Fattige for hans Renter,
Jeg falder paa Knæ med en Bøn til Gud,
Og seer imidlertid saa rørende ud, —
Men den næste Aften jeg gaaer omkring
Med skulende Blik og gjør fæle Ting,
Jeg piner og plager skikkelige Folk,
Jeg myrder dem baade med Gift og Dolk,
Jeg maner Helvedes Aander frem,
Og glæder mig ret til at omgaaes dem,
Og føler mig stolt og en rigtig Ka'l,
Idet jeg trodser den evige Qval.

Døden.

Jeg kan tænke, du taler om dine Roller,
Men derpaa kommer det her ei an;
Kun Det, som du selv for Sandhed holder,
Til Gud eller Djævlen dig føre kan.

Skuespilleren.

Min bedste Død! hvor kan du troe,
At man ved Theatret har Tid og Ro
Til selv at tænke, til selv at mene?
Man siger, hvad Digteren har befalt,
(Hvis man lærer sin Rolle, notabene),
Men veed ei, om det er sandt eller galt.

Døden.

Men hvad ei man seer af de enkelte Dele,
Det seer man lettelig af det Hele.
En Digter lader til Orde komme
Gode som Onde, Frække som Fromme;
Men den Mening, han selv om Begge har,
Af hele Værket maa blive klar.

Skuespilleren.

Min bedste Død! hvor kan du dog troe,
At man ved Theatret har Tid og Ro
Til at sætte sig ind i det hele Værk?
Den Fordring er sandelig altfor stærk.
Det er sjeldent, man rigtig kjender sit Eget;
At kjende de Andres er altfor Meget.
Desuden vil du fordetmeste see,
At Poeten har ingen bestemt Idee;
De fleste veed ikke selv hvad de vil;
De erfare det først, naar de see vort Spil.

Døden.

Det gjælder vel om de slette, men ei om de gode?

Skuespilleren.

Men det er de slette, jeg holder mig til;
Ved de andre føler jeg mig fremmed tilmode,
Men af de daarlige just jeg holder,
Thi af dem faaer man netop de bedste Roller.

Døden.

Ja, naar man er daarlig Skuespiller.

Skuespilleren.

Jeg beder dig, skaan mig for alle Piller!
Min Kunst har for længe siden mig adlet,
Jeg har Hævd paa, aldrig at blive dadlet.

For de Andre kan en Visker være fornøden,
Men jeg er uforbederlig, det er bekjendt.
Jeg hader Recensenter som Døden,
Og hader ogsaa Døden som Recensent.

Døden.

Jeg recenserer dig ikke, min Bro'er,
Jeg fik kun en Skrupel ved dine Ord.

Skuespilleren.

Og hvilken Skrupel?

Døden.

Jeg tænkte paa,
Du vil sagtens nødig til Helvede gaae;
Men efter hvad du har yttret her,
Ligger den Tanke mig temmelig nær,
At du er som Kunstner et daarligt Subject,
Men i saa Fald gaaer du i Himlen reject,
Thi Enhver, som røgter sit jordiske Kald
Paa daarlig Maade, staaer hist for Fald.
Jeg selv har ofte Sanct Peder hørt,
Naar de Døde jeg har til Himmerig ført,
At sige til En og Anden: „Gaa bort!
„Du gjorde dit Fag, dit Embede Tort,
„Var daarlig Poet, var daarlig Dreier,
„Var daarlig Minister eller Skorsteensfeier,"
Eller hvad det nu var. Og gav han til Svar:
„Jeg veed, at min Villie dog ærlig var,
„Og at Feilen kun i min Evne stak,"
Gjensvarede Petrus: „Det er tosset Snak!"
„Med den gode Villie man finder en Plads,
„Hvor man Gud, sig selv og Verden er tilpas,
„Men Forfængeligheden maa tidt forskylde,

„At man ikke kommer paa sin rette Hylde."
Saaledes talte han, den Guds Mand.

Skuespilleren.

Men det er jo forskrækkeligt! Siig, hvordan
Skal jeg da gjøre, for mig at frie?
Vel tvivler jeg ikke paa mit Genie,
Thi jeg bliver beklappet hver evige Dag, ...
Men sæt, man i Himlen har en anden Smag?

Døden.

Derfor jeg netop spurgte dig om,
Til hvad Mening du selv i Livet kom,
Thi hvis du blot er et Instrument,
Hvorpaa snart en Fusker og snart en Mester
Sin Vise spiller ved alskens Fester,
Da er det med din Salighed slet bevendt.

Skuespilleren.

Nei, hvad det betræffer, har det ingen Nød.
Jeg var ei som et Instrument passiv,
Jeg gav min Spiller active Stød.
Jeg kan sværge dig til: i mit hele Liv
Blev aldrig noget Skuespil prøvet,
Hvorpaa jeg som Criticus ei mig øved,
Og viste de Andre paa en Prik,
At det var usselt, at det var daarligt,
Og især den Rolle, som selv jeg fik,
Jeg gjennemheglede ret alvorligt.
Men Stridighed var dog ei min Sag,
Thi naar Stykket vandt Publicums Behag,
Og jeg selv til Applaus i Rollen kom,
Forandrede jeg ret gjerne min Dom.

Døden.

Jeg er bange for, det vil ikke forslaae
Til at lade dig ind i Himlen gaae;
Jeg vil derfor bede dig tænke paa,
Om du ei foruden din Kunstnersphære,
I en anden Kreds har virket med Ære.
Var der Intet, som lokkede dig til Hæder,
Undtagen at staae paa de vante Bræder?

Skuespilleren.

Jeg har Færdighed i at cabalere,
Jeg føler Evne til at regjere,
Jeg finder Lydighed triviel;
Jeg offrede gjerne Kunstnerkronen,
Ifald jeg som Medlem af Directionen
Kunde raade for Kunstens Vee og Vel.

Døden.

Jo mere jeg hører, jo mere du snakker,
Desmere jeg frygter, at Petrus vil
Betragte dig som en daarlig Makker,
Og sende dig glat ad Helvede til.

Skuespilleren.

Saa er jo den gamle Mening sand,
At Skuespilleren ikke kan
I Himlen komme, men bliver sendt
Til Helvedes Ild og evig brændt?
Er det Retfærdighed? svar!

Døden.

Ih nu!
Ifald den hele Stand er som du,
Har Sagen jo nogen Rimelighed.
Men saadan er det dog ikke. Jeg veed,

At Scenens i Sandhed glimrende Navne
Faae Tilladelse til i Himlen at havne.
Jeg bragte dog Nogle til Himlens Port,
Til hvilke Sanct Peder sagde: „Kom ind!
„Her samler sig Alt, som er ædelt og stort,
„Men ingen Forfængelighed og Vind." —
Men som sagt, jeg forstaaer mig kun lidt derpaa;
Du vil snart erfare det. Kom, lad os gaae!
Bed dit Fadervor, forinden du døer.

Skuespilleren.
Det kan jeg ikke, jeg har ingen Souffleur.

Døden.
Du klingende Bjelde, du lydende Malm,
Bered dig paa Helvedes hede Qvalm!

FEMTE ACT

Mephistopheles.
See saa: Nu er vi her tilbage.
Paa min Befordring troer jeg vist,
At du vil ikke kunne klage.

Sjælen.
Men siig mig engang: Jeg hørte hist
En Yttring, som gjorde mig angst og bange.

Mephistopheles.

Hvad var det for en? Jeg hørte saa mange.

Sjælen.

Et Skrækkebilled mig Døden malte,
Da om Helvedes hede Qvalm han talte.
Jeg tænkte som saa: det bliver ei Spøg,
Thi hvis der er Ild, hvor der er Røg,
Saa findes den og, hvor der er Hede;
Saa brænder det i Grunden dernede,
Og engang, naar Flammen en Udgang faaer,
Fortærer den os med Hud og Haar.

Mephistopheles.

Hvad er det nu værdt at bryde sig om
Hvad Døden siger? Han aldrig kom
Her indenfor Porten, han ikke veed
Om vor Indretning mindste Besked;
Paa Jorden han lærte den dumme Snak,
Som lugter af borgerlig Thee og Tobak.
Nei, stol paa mit Ord som paa et Factum,
Jeg bryder aldrig det givne Pactum;
Vær du kun rolig, det har ingen Nød. —
Men da Forord ingen Trætte brød,
Lad mig sige dig Eet, som jeg glemte nys:
Du faaer nu Kost og Logis og Lys
Og Brændsel og Vask og alskens Journaler
Og Plads i Theatret engang om Ugen
Og Andet, hvorpaa man er forslugen,
Og for det Hele du Intet betaler.
Til Erstatning derfor man kun begjærer,
At du skal Arbeid gjøre paa Tour.

Sjælen.

Hvordan? Med Arbeid man os besværer?

Mephistopheles.

O! Møien skal ei dig blive suur,
Den gode Borger desuden tærer
Ei som en Klinte paa Statens Korn,
Han forsmaaer Overflødighedens Horn,
Han vil ikke fødes og klædes frit
Og gaae gratis paa Comedie tidt,
Men han offrer sit Arbeid og sin Sved
For at bøde paa Statens Elendighed.

Sjælen.

Jeg giver dig Ret, thi som jeg troer,
Det stod i Kjøbenhavnsposten for ifjor.

Mephistopheles.

Det gjorde det vistnok, og det staaer
Endog i den for næste Aar.

Sjælen.

Nu vel, jeg er villig; saa lad mig høre,
Hvad det er for Arbeid, som jeg skal gjøre.
Her er vel almindelig Værnepligt
Og nogen Brandskat?

Mephistopheles.

Nei, intet Sligt;
Men vor Stat har et eneste fælles Med,
Som skal naaes ved Alles Arbeidsomhed;
Jeg tvivler ei paa, at hørt du har
Om Danaidernes store Kar;
Det er et Vaskerkar, frygtelig stort,
Som i Verdens første Tider blev gjort;
Men den Bødker har været en rigtig Hund,
Thi han maged, at Karret blev uden Bund.

Nu er vor hele Stræben, med Vand
At fylde det til den øverste Rand;
Men engang har et kløgtigt Hoved beregnet,
At kun ved uendelig Manges Flid
Kan det fyldes i en uendelig Tid.
Dermed er vort hele Formaal betegnet,
Og derfor maa hver Qvind eller Mand
Paa Omgang helde deri sin Spand.

Sjælen

Det er Sjouer-Arbeid.

Mephistopheles.

Hvor vil du hen!
Jeg vil slet ikke tale, min kjære Ven,
Om de halvhundred Prindsessehænder
(Endog multipliceerte med To,
For at tale correct), som vort Arbeid hylde,
Og i Aartusinder Karret fylde;
Men du vil finde her Professores,
Magistre, Licentiater, Doctores,
I hvert et Fag de fleste Skribenter,
Poeter i Tusindtal, Recensenter
Og Belletrister, en Masse Studenter,
Som endog har ført op ved fine Baller
Og spilt Comedie taalelig godt,
Kort sagt, Personer af hver en Alder,
Hver Stand, hvert Kjøn, og dertil blot
Hvad pene Folk man sædvanlig kalder.
Det er et Selskab, der sandelig ham,
Der slutter sig til det, ei gjør Skam.
Og tys! ... hør efter! ... Du hører en Sang,

Som lyder høit over Stad og Vang.
Det er fra Stedet hvor Karret staaer,
At Lyden hen til dit Øre naaer;
Danaider det er, som hisset synge,
Til dem sig slutter den øvrige Klynge.
Du mærker, dem Arbeidet ei gjør ondt,
Da ved Sang de forrette deres Dont.

Chor af Danaider.

Evig Hast!
Ingen Rast!
Hurtig, hurtig, Møer og Svende!
Aldrig faaer vort Arbeid Ende,
Tidens Hjul staaer aldrig fast.
Timen gaaer,
Tusind Aar
Ud i bundløs Afgrund ile,
Her er ingen Ro og Hvile,
Mens den store Klokke slaaer.
Stræb og Taal!
Intet Maal
Opnaaes kan i Evigheden.
Vent ei Nydelsen og Freden,
Vent ei Lønnens fyldte Skaal.
Haab ei Sligt!
Stolt og rigt
Er mit Værk fra Formens Side,
Naar du kun til evig Tide
Uden Nytte gjør din Pligt.
Ingen Grund!
Ingen Bund!
Hid med Spanden, hid med Øsen!

Travlhed, Travlhed er vort Løsen
Indtil Verdens sidste Stund.

Sjælen.

Hvad jeg hørte, har alt forandret min Tanke,
Jeg føler mit Hjerte høiere banke;
Det vil mig meget interessere,
Til det fælles Maal at concurrere.
Jeg agter desuden Foreningsaanden,
Ved den, saa troer jeg, er Staten stærk,
Og det er herligt at række Haanden
Til sligt uendeligt Kæmpeværk.

Mephistopheles.

Velan min Ven, saa siger jeg Top.
Og gaa nu kun ad Gaden op,
Saa vil sig de mange Gjenstande vise,
Som nylig du hørte mig at prise.
En liden Stund maa du ene dvæle,
Jeg kan ikke saa godt blive her længer,
Jeg maa hen og hilse paa andre Sjæle,
Hvis tætte Flok sig mod Porten trænger.
Jeg har saa travlt med saa mange Ting.
Farvel! nu gaa kun og see dig omkring;
Jeg haaber, dig Alt skal være tilpas.

Sjælen.

Hvor heldigt, at jeg endelig fandt min Plads!

Chor af de Efterlevende.

Ved denne Borgerfest, hvorved saa mangen
Høithædret Mand blev omtalt ved en Skaal,

Ei glemme vi den Ven, som forudgangen
Os vinker til sig fra sin Banes Maal.
Nu er han salig i sin Himmels Glæde,
Han skuer ned fra Frihedslandet hist,
Og skjænker os, som her ved Glasset græde,
Den blide Trøst: vi samles nok tilsidst.

DE NYGIFTE

EN ROMANCE-CYCLUS

I

ANKOMSTEN

Vilhelm.

Vær uden Frygt, min unge Viv!
Paa Hjulet din Fod du sætte!
Jeg holder Armen om dit Liv,
Skal ned fra Vognen dig lette.

See saa! nu hurtigt i Huset ind,
Som med gjæstfrit Herberg os trøster!
Lad saa kun Regnen og Nattens Vind
Rase saa meget dem lyster!

Marie.

Men tør vi og mod Nattetid
Fremmede Folk besvære,
Med vaade Kapper komme hid,
Og maaskee til Byrde være?

Gertrud.

Tag her tiltakke, jeg kjender Dem ei,
De mit Navn ei heller kan vide,
Men gjennem Skoven den mørke Vei
Er farlig ved Nattetide.

Naar ude buldrer en Tordensky,
Har man det bedre herinde;
I det fattige Huus dog finder Ly
Veifarende Mand og Qvinde.

Her er et Gjæstekammer, træd ind,
Min Leilighed er kun ringe,
Dog kan De her med nøisomt Sind
Natten tilendebringe.

Jeg henter Qviste, jeg henter Ved,
I Ovnen et Baal jeg tænder;
Saa kan De varmes og tørres derved,
Mens Ilden gnistrende brænder.

Imidlertid et tarveligt Bord
Jeg i Stuen herude bereder,
Og kalder saa paa Dem, ifald De troer,
At kun ei vort Selskab Dem kjender.

Jeg venter min Søn hvert Øieblik,
Han agter ei Nattens Fare,
Han jager i Skoven, og vist han fik
Til Kjøknet en Fugl eller Hare.

Nu gaaer jeg og passer mit Arbeid snildt,
Og skal ikke forstyrre Dem, førend
Mit Bord er dækket og stegt mit Vildt,
Saa banker jeg sagte paa Døren.

II

I GJÆSTEKAMMERET

Marie.

Hvor er hun alt mit Hjerte kjær,
Den gamle venlige Qvinde!
Saa mildt hun pusler om os her,
Saa hyggeligt er herinde.

Naar Livets Olie brænder saa klar,
Er Aarenes Tal et Gode,
Og Alderdommen en Skjønhed har,
Som ei man skulde formode.

O maatte jeg selv i sildig Tid,
Ifald jeg lever saa længe,
Naar Panden fures, naar Lokken er hvid,
Og jeg slaaer paa de sidste Strænge, —

O maatte jeg da med rystende Haand
Saa milde Toner bevæge!
O maatte jeg med saa venlig Aand
Ungdommen vederqvæge!

Vilhelm.

Min unge Hustru, min Rosenbrud!
Jeg kan ei gammel dig tænke;
Jeg seer dig i Ungdoms friske Skrud
Utvungen af Tidens Lænke.

Hvor selsomt! gjennem et Tordenbrag
Vor Fremtid sig forkynder,
Og vort Samliv paa sin første Dag
Med et Eventyr begynder.

Fra Landsbykirken, hvor Brylluppet stod,
Vi reiste, mens Himlen smiilte,
Men iaften blev den en Styrteflod,
Og i natligt Mørke den hviilte.

Og mellem de røde, knittrende Lyn,
Som skræmmede Kudsk og Heste,
Jeg skimted et Lys, et oplivende Syn,
Fra Huset, som nu vi gjæste.

Jeg banked paa Ruden, jeg bad om Ly,
Da kom den venlige Qvinde,
Saa mildt hun bød os hid at tye;
Saa hyggeligt er herinde.

Marie.

Men Vilhelm! siig ei de fremmede Folk,
At idag vort Bryllup mon stande.

Vilhelm.

Vist ikke! Jeg fatter dit Ord og dets Tolk
Paa din rødmende Kind og Pande.

Jeg vil sige, det alt iforgaars var,
At vi tændte Hymens Flammer;
Vist Ingen da gjætter, at her man har
Beredet vort Brudekammer.

Marie.
Ti stille! ... Din Randsel er lukket til,
Jeg en anden Krave maa søge.

Vilhelm.
Der har du Kraverne; jeg dem vil
Med Strømper og Skoe forøge.

Marie.
Men Vilhelm! see dog ei paa mig nu!
Dit Blik mig ganske forvirrer,
Jeg kan ei klæde mig om, naar du
Her staaer ved Siden og stirrer.

Vilhelm.
Kun i flygtig Fart lad mig gribe din Arm,
Med mit Hoved over dig bøiet!
Kun et bævende Kys paa din blottede Barm!
See saa! nu lukker jeg Øiet.

Marie.
Men Vilhelm! nu har du mig dog fixeert,
I Speilet du seer!

Vilhelm.
Paa min Ære,
Nu vender jeg Ryggen til.

Marie.
Hvor geneert,
I et fælles Kammer at være!

Vilhelm.

Jeg seer ikke meer.

Marie.

Det er ret en Skam!
Jeg havde saa fast besluttet ...
Det banker paa Døren!

Vilhelm.

Tak, Madam!
Nu komme vi paa Minutet.

III

AFTENSMAALTIDET

Vilhelm.

Ved dette muntre, gjæstfrie Bord
Er Kredsen saa fortrolig;
En venlig Skov-Alf har, jeg troer,
Lokket os til sin Bolig.

Jeg tømmer Glasset med en Bøn
For vor gamle, brave Vertinde,
Og for vor Vert, hendes unge Søn,
Saa alvorsfuld i Sinde.

En Vildbrad har han fra Skoven bragt,
Saa kostelig har han os madet,
Men selv han sidder som halv forsagt,
Og langer neppe til Fadet.

Skjænk i, tøm Glasset, min unge Ven!
I Vinen drukner man Griller;
Hvo veed, om atter vi sees igjen,
Naar imorgen Skjæbnen os skiller?

Fredrik.

Vel sandt, jeg tier den hele Tid,
Mig nægtedes Talens Gaver.

Gertrud.

Her komme saa sjældent fremmede hid,
Af Undren han falder i Staver.

Fredrik.

Af Undren? O ja! den qvæler min Røst,
Men af Øiet den levner mig Brugen.

Marie.

Vil De klinke med mig?

Fredrik.

Med største Lyst!

Gertrud.

Min Søn, du spildte paa Dugen.

Jeg kalder min Fredrik Søn, thi jeg veed,
Som en Søn jeg den Kjære betragter;
Dog er han det ei, og sand Besked
Til Dem at sige jeg agter.

De ere saa venlige begge To,
Saa mildt De tage tiltakke;
Hvi skulde jeg gode Folk ei troe,
Og af Hjertet med Dem snakke?

Desuden har De vel Krav, jeg troer,
Paa at kjende Vert og Vertinde;
Nu vel, om os selv et lidet Ord
At sige Dem, har jeg isinde.

Paa Jyllands Heder min Mand var Præst,
Ved Døden jeg tidligt ham tabte;
En eneste Søn var min Lykkes Rest,
Men ak! kun Sorg han mig skabte.

Hans vilde, hans uregjerlige Sind
Forvoldte mig stadig Kummer;
O Gud! naar hans Skjæbne falder mig ind,
Mit Hjerte sin Sorg ei rummer.

Da han fyldte sit tre og tyvende Aar,
Da misted jeg ham, — han døde! ...
O Gud! jeg føler det gamle Saar
Ved Mindet derom at bløde.

Jeg begriber ei, hvordan det gaaer til,
At ikke man døer af Sorgen,
At Hjertet ikke briste vil,
Men haaber end paa imorgen.

Og dog, til at haabe havde jeg Grund,
Thi blev mit Haab ikke lønnet?
En anden Søn har min Aftenstund
Med sønlig Ømhed forskjønnet.

Han bragtes mig som forældreløs,
Da hiin jeg nys havde mistet;
Jeg veed ei, hvordan den liden Knøs
Blev ind i min Stue listet.

Han laae i et Svøb, men intet Spor
Mig Kundskab gav om den Spæde.
Nu er han voxen, nu er han stor,
Nu er han min sidste Glæde.

Han skikker sig vel, han er Forst-Elev,
Snart tager han Forst-Examen;
Af Jægermesteren rost han blev, ...
Men jeg kjeder vist Herren og Damen.

Vilhelm.

Nei ingenlunde!

Marie.

Hvor kan De troe ...

Vilhelm.

Endnu maa De berette,
Hvorlunde De her kom til at boe
Paa Sjællands blomstrende Slette.

Gertrud.

Hvad skulde jeg meer paa Heden hist,
Da min Mand og min Søn vare døde?
Erindring gjorde mit Hjerte trist,
Og Egnen var mørk og øde.

Et Huus jeg havde, det solgte jeg da
For otte hundrede Daler,
Og drog med lettet Sind derfra,
Som fra Mindet om fordums Qvaler.

Jeg drog til Sjælland, her op mod Nord,
Thi jeg er født her paa Øen;
Saa kjøbte jeg Huset, hvor nu jeg boer
I Skoven herinde ved Søen.

Vilhelm.

I Deres Fortælling tage vi Deel,
Og Gjengjæld vil vi gjøre;
Fortroligheden skal vorde heel,
Naar De min Beretning vil høre.

De sagde nylig, vi havde Krav
Paa at kjende Vert og Vertinde;
Saa bør og Disse, som Huus os gav
Til Oprigtighed os forbinde.

Thi lad mig sige Dem, hvad jeg har
Ei hidtil villet fortælle:
At det er et lykkeligt Brudepar,
Som sidder hos Dem i Qvelde.

Iforgaars var det, vort Bryllup stod
I Sognekirken derhenne;
Os Brudeskaren i Hast forlod,
Da Vielsen var til Ende.

Med Glæde vi saae, at Papa og Mama
Og Slægt og Venner saa kjære
Sagde Farvel og kjørte derfra,
Og lod ene sammen os være.

For Kirkeporten en Vogn der holdt,
Den monne vi To bestige;
Al Verden vendte vi Ryggen koldt,
Kun fremad monne vi hige.

Thi rundt om Søens fortryllende Bred
Langsomt vilde vi drage,
For at nyde landlig Eensomhed
I de første Hvedebrødsdage.

Saa sparer man sig Trossets Morgenbesøg,
Naar det stolper omkring og tramper,
Nysgjerrige Blikke, upassende Spøg
Og Chocolade-Slampamper.

Saa har man dog Fred, saa har man Ro
For de Paatrængendes Miner,
Som vil see, hvordan de Nygifte boe,
Og hvad de har for Gardiner.

I det skjønneste Veir omkring vi drog
Og beundred saa Meget i Egnen,
Indtil iaften vor Skræk os jog
I Ly for Tordenregnen.

Imorgen tidlig vi drage bort,
Thi lad os da nu forføie
Til vort Kammer os hen; Natten er kort,
Og Søvn behøver vort Øie.

Marie.
Jeg er ikke søvnig, det har ingen Hast.

Vilhelm.
Men Hvilen kan ikke skade.

Fredrik.
Er den Beslutning da saa fast,
Os imorgen at forlade?

Egnen er skjøn, det siger De jo,
Saa skulde De blive her længer;
Naar jeg er Fører, det kan De troe,
Til ingen anden De trænger.

Saa let det hændes, De gaaer forbi
Alle de smukkeste Steder,
Men jeg skal vise den skjulte Sti,
Som kun sjelden en Fod betræder.

I Haven voxe de Blomster smaa,
Som min Moder pleier dernede;
Naar den unge Frue til dem vil gaae,
Da skal hun neppe sig kjede.

Og De, min Herre, paa Jagt maaskee
Har De Lyst en Riffel at prøve;
Saa følges vi ad, saa skal De see,
Jeg skal i Kunsten Dem øve.

Vi finde jo nok paa Tidsfordriv
For en Dag, for to, for trende.
De vil ikke fortryde det; derfor bliv,
Bliv kun imorgen til Ende!

Gertrud.

See saa! nu fik du Tungen paa Gang,
Min Søn, det godt mig hover.
Men Tiden vil falde de Fremmede lang,
Tiltrods for Alt, hvad du lover.

Et eensomt Levnet fører jeg,
Vort Tilbud er overflødigt,
Fremmede Folk blive her ei
Længer, end de har nødigt.

Marie.

Saa beskeden Venlighed røre maa;
Hvordan skal vi takke Dem Begge?

Vilhelm.
Nu vel, saa lad os sove derpaa,
Og imorgen det overlægge.

Vi vil ei reise saa tidligt bort,
Saa faae vi Tid til at tale.
Men nu lad os gaae; Natten er kort,
Og Øiet trænger til Dvale.

Gertrud.
God Nat! Gid Søvnen maa være blid!

Maria.
Men skal vi dog lidt ei bie?

Vilhelm.
God Nat! Jeg troer, det er Sengetid.
Nu kom, min elskte Marie!

IV

NATTETANKER

Fredrik.
Nu hviler den tause, dæmrende Nat
Over de sorte Skove;
Hvi flyer da Søvnen mit Øie brat?
Hvorfor kan jeg ikke sove?

Hvi drages min Tanke stedse hen
Til den unge deilige Qvinde?
Nu hviler hun hos en lyksalig Ven
I Gjæstekamret derinde.

Mon engang den Lykke vil vorde min,
En elsket Viv at eie,
At vugges i Søvn paa en Arm saa fiin,
Og ei paa et eenligt Leie?

Men hende, hende bliver det ei,
Som staaer for de drømmende Blikke;
Og hvor jeg søger paa Livets Vei,
Hendes Lige finder jeg ikke.

Der ulmer i hendes Blik en Glød,
Som til Flamme sig let forstærker;
Men Undseelse farver Kinden rød,
Naar sit Øies Virkning hun mærker.

Der gynger paa Barmens Tvillingepar
En Amor, som saligt bæver;
Men hun rødmer bly, naar hun mærket har,
At et Suk ham høiere hæver.

Snart seer hun forelsket og snart igjen
Med Frygt paa sin Ægtemage;
Snart lader det til, at hun dråges hen,
Snart, at hun stødes tilbage.

Men han? Ja, hans Attraa er ligesaa hed
Som min egen ... Hvad er det, jeg siger? ...
Plagende Tanker! lader mig i Fred,
Fra mit natlige Leie viger! —

Vide jeg gad, om Andre det gaaer
Som mig, og paa samme Maade:
Saa Meget skeer, som for Tanken staaer
Lig en mørk, uløselig Gaade.

Meget, som hændes mig første Gang,
Synes mig et dunkelt Minde,
Det klinger for Øret som en gammel Sang,
Hvis Ord man ikke kan finde.

Hvor ofte, naar jeg i Skoven kom,
Og en Lysning faldt gjennem Løvet,
Var det, som jeg maatte huske mig om!
Og altid blev jeg bedrøvet.

Og traf min Kugle den flygtende Raa,
Min Samvittighed følte sig bebyrdet,
Jeg græd over Dyret, jeg tænkte paa,
Ifald jeg en Ven havde myrdet.

Aldrig tilforn jeg sværmet har
Som idag, for en deilig Qvinde;
Og dog, dog er det, som Hjertet var
Fuldt af et gammelt Minde.

Jeg er vaagen, dog stige Syner herned
Fra Drømmenes hemmelige Riger ...
Plagende Tanker! lader mig i Fred,
Fra mit natlige Leie viger! —

Bestandig mit Øie stirre maa
Paa den Lysning paa Bøgen derude.
Skjøndt langt fra Vinduet mit Leie mon staae,
Seer jeg den gjennem min Rude.

Det er Lyset hos det reisende Par; et Skin
Falder paa de mørke Skove.
Nu blev det slukket! ... Lettet er mit Sind,
Maaskee jeg nu kan sove.

V

PROMENADEN

Vilhelm.

Seer De nu? De har vundet Deres Sag:
De fik os til at blive;
Vi er her alt paa tredie Dag,
Og kan neppe løs os rive.

Fredrik.

Men den unge Frue kjeder sig vist,
Desværre, det seer jeg af Minen.

Marie.

Det er Træthed kun, og Deres Moder hist
Venter os ved Theemaskinen.

Vilhelm.

Det er intet Under, om hun er træt,
Kun sjeldent hun Foden rører.
Men nu har vi ogsaa beseet hver Plet,
Tak være vor gode Fører.

Fredrik.

Imorgen Fruen sig hvile maa,
Mens vi Andre paa Jagten drage.

Marie.

Men vil De paa Jagt virkelig gaae?

Vilhelm.

Er det nu Grund til Klage?

En Mand har en Attraa i sit Bryst
Til tusinde Ting at prøve,
Og Jagten er just en mandig Lyst,
Som det sømmer sig ham at øve.

Fredrik.

Saa vil jeg nu hjem iforveien gaae,
Jeg skyder en Gjenvei herneden;
Iaften jeg Kugler støbe maa,
Thi jeg brugte den sidste forleden.

Men De maae vandre her ligefrem
Mellem de tvende Høie;
Stien fører til min Moders Hjem.

Marie.

O ja! vi kjende den nøie.

Fredrik.

Farvel! Vi mødes om en liden Stund.

Marie.

O Vilhelm! nu er vi alene,
Skrækken binder ei meer min Mund.

Vilhelm.

Hvad er det? hvad kan du mene?

Marie.

O tjen mig deri! gaae ikke paa Jagt!
Lad os reise herfra itide!

Vilhelm.

Men siig mig, hvad gjør dig saa forsagt?

Marie.

O Gud! ... man kan ikke vide ...

Man hører om uforsigtige Skud, ...
Hvor let kan et Uheld sig føie! ...
Og den unge Mand ... o! han seer ud ...
Saa forvildet er hans Øie!

Vilhelm.

Min bedste Marie! jeg troer, du seer
Spøgelser midt om Dagen.

Marie.

O Vilhelm! skal jeg bede dig meer?

Vilhelm.

Du bliver saa hvid som et Lagen!

Hvad er det? hvad feiler dig? Sæt dig ned,
Her en Træstub Rødderne strækker;
Og siig mig nu i Fortrolighed:
Hvad er der skeet, som dig skrækker?

Marie.

O spørg mig ikke! der er Intet skeet,
Du maa ingen Forklaring forlange,
Jeg har Intet hørt, jeg har Intet seet,
Kun en Anelse gjør mig bange.

Den Tordenluft, hvori vi kom,
Er endnu bestandig den samme.
Der drager et Uveir paa Himlen om,
Og jeg frygter, et Lyn vil ramme.

Maaskee det kun er Indbildningens Spil,
Maaskee kun Frygt mig forleder,
Men den første Bøn ei nægte du vil,
Hvorom din Hustru dig beder.

Vilhelm.

Min elskte Marie, nei visselig, nei!
Mod dit Ønske jeg ikke strider,
Endskjøndt jeg troer — jeg det nægter ei —
At af sygelig Frygt du lider.

Men ligemeget! For at lette dit Sind,
Lad os reise tidligt imorgen.
Nu vender Rødmen tilbage til din Kind;
Ja, min Elskede, glem nu Sorgen.

Saa vil vi til Staden, til vort Hjem
Rundt om Søen drage.
Men de Andre? ... Intet vi sige dem,
Naar nu vi vende tilbage.

Der vanker ellers saa mangen Bøn
Om imorgen over at tøve,
Og baade Konen og hendes Søn
Vort Afslag vil bedrøve.

Men tidligt imorgen, naar Veiret er godt
— Og det lover os Aftenrøden —
Saa lade vi Vognen komme blot,
Og Undskyldning er ei fornøden.

Men nu lad os gaae, thi du er varm.
Og Aftenens Taager begynde.
Støt dig paa mig, giv mig din Arm,
Nu vil vi os hjemad skynde.

VI

MODER OG SØN

Fredrik.

For silde jeg seer det, jeg kom tilkort,
Jeg føler, hun mig foragter;
Hun vender med Afsky Hovedet bort,
Hvergang jeg hende betragter.

Alt er stille, det er atter Nat,
I Huset slumre nu Alle,
Jeg vaager atter, eensom, forladt,
Og lader Modet falde.

Dog nei! I Mismods dunkle Sky
Jeg vil mig inat ei svøbe.
Nu brænd, min Lampe! nu smelt, mit Bly!
Kuglerne vil jeg støbe.

Hvor svag seer saadan en Kugle dog ud!
Hvor synes den ussel og ringe!
Og dog hvor findes Mage til Bud,
Naar det gjælder Budskab at bringe?

Og lige villig og med samme Lyst
Den lader sig lydig sende
Til ham, som hviler ved et deiligt Bryst,
Og til mig, som spottes af hende.

Til mig? ... O ja! det var besørget snart,
Og maaskee det just var paa Tide,
Maaskee der blev for os alle spart
Megen kommende Qvide.

Men tys! ... det pusler jo ved min Dør;
Jeg skimter et Lys, der flammer ...
Min Moder? ... Hvordan? Du sagde jo før
Godnat og gik til dit Kammer.

Gertrud.

Ei kunde jeg sove, jeg var saa beklemt,
Det var som om Luften brændte,
Og jeg følte mig saa ængstelig stemt,
Som om en Ulykke hændte.

Med stærke Skridt jeg hørte dig gaae
Her i Natten, den stille,
Og ei Ro jeg havde, før jeg saae,
Hvad du monne bestille.

Fredrik.

Kjær Moder min, vær uden Frygt!
Imorgen skal jeg jage,
Et Par Kugler at støbe har jeg forsøgt,
Da jeg fleer ei havde tilbage.

Gertrud.

Lad imorgen fare den vilde Færd,
Den bliver os ei til Baade.
Saa længe de fremmede Folk er her,
Lad mildere Glæder raade.

Fredrik.

Men lovet jeg har den fremmede Mand
At jage med ham i Skove.

Gertrud.

Saa siig, at uvant med Jagten er han,
Og Du tør ikke det vove.

Fredrik.

Men hvad er det, Moder? hvad er det, du troer?
Troer du, jeg vil ham skyde?

Gertrud.

O ti dog! Hvilket afskyeligt Ord!
Nei, det vil Gud forbyde.

Fredrik.

Nu vel, til hvad Frygt har du da Grund,
Naar for hans Liv jeg vil svare?

Gertrud.

O jeg veed ikke selv! men denne Stund
Ligesom truer med Fare.

O Fredrik! lad ei min Bøn være spildt!
Du er saa selsomt forvirret,
Aldrig dit Øie har seet saa vildt,
Aldrig det saa har stirret.

Fredrik.

Indbildning, Moder!

Gertrud.

Nei, altfor klar
Er Aarsagen til min Smerte:
Et Tidsrum af trende Dage har
Forvandlet dit Sind og dit Hjerte.

Du tier, du fælder Taarer i Løn,
Jeg seer dem paa Kinden trille.
Min stakkels Fredrik, min gode Søn,
Lad kun Graad din Smerte formilde!

Kom, sæt dig hos mig ved dette Bord,
Hvor den natlige Lampe brænder,
Lad os tale sammen et fortroligt Ord,
Som gamle, prøvede Venner.

O Gud! jeg trænger jo selv til Trøst,
Og inat er mit Sind ei modigt;
Til mit Øre sig nærmed en rædsom Røst,
Til mit Blik et Syn, som var blodigt.

Saa tidt, naar jeg lægger mit Hoved ned,
Mens de natlige Timer ile,
Forstyrrer den rædsomme Røst min Fred,
Det blodige Syn min Hvile.

Og inat, tiltrods for min Aftenbøn,
Plaged de mit Blik og mit Øre.
Jeg har aldrig fortalt dig det før, min Søn,
Men nu, nu skal du det høre.

Hvo veed? maaskee faaer Hjertet Ro,
Naar til dig om min Skjæbne jeg taler;
Maaskee det lettes, naar vi er To
Om at bære de hemmelige Qvaler.

Den Søn, som mit Ægteskab mig gav, —
O, du veed ei, hvordan han døde! ...
Bødlen hugged hans Hoved af,
Paa Skafottet maatte han bløde.

Forskudt af en ung og deilig Mø,
Som var døv for hans Beilen og Tragten,
Lod han en lykkelig Elsker døe
For en Morderkugle paa Jagten.

Den Morgen, da han led sin skrækkelige Dom —
Endnu var det neppe daget, —
Traadte Slutteren ind, og sagde: „Kom!
„Klokken er nu paa Slaget."

Da sank han for sidste Gang til mit Bryst,
Og udbrød: „Et Ord du mig give,
„Et kraftigt Ord, som kan være min Trøst
„Paa min sidste Gang ilive!"

Og jeg sagde ...
Men Fredrik! du skræmmer mig! Siig ...
Du reiser dig ... hvad har du isinde?
Du stirrer paa mig saa bleg som et Lig ...

Fredrik.
O Moder! Moder! hold inde!

Du sagde: „Naar du for din Frelser staaer,
„Da siig: Min Gud og min Broder!
„Tilgiv mig for dine Martyrsaar,
„For min Anger og for min Moder!"

Gertrud.

Ha! hvoraf veed du det?

Fredrik.

Mig det var!
Først nu mig selv jeg fatter:
Det er din virkelige Søn, du har,
Og nu lever han Livet atter.

Gertrud.

O Fredrik! har Vanvid grebet dit Sind?

Fredrik.

Nei Moder vær ikke bange!
Men hidtil gik jeg som en Blind
Igjennem Aarene lange.

Min Bevidsthed vaktes i denne Stund,
Nu mig selv jeg gjennemskuer,
Nu seer jeg mit Liv i dets første Grund,
Og paa eengang haaber og gruer.

Ha! jeg føler igjen min dybe Skræk,
Da mit Hoved paa Blokken jeg lagde,
Men af min Tanke dog ei gik væk
Det Trøstens Ord, du sagde.

Ved Øxens Fald min Bevidsthed forgik,
Men jeg vaagned paa fremmede Steder,
Og paa min Vandring Øie jeg fik
Paa en Mand i hvide Klæder.

Jeg veed ei ... maaskee det min Frelser var,
Men ak! jeg kjendte ham ikke,
Og min Bøn for ham ei frem jeg bar,
Skjøndt Mildhed var i hans Blikke.

Han langsomt mig imøde kom,
Og nu saae jeg hans Haar at skinne;
Han strakte sin Haand og sagde: „Vend om!
„Din Plads er ikke herinde.

„Paa Jorden Forbryderens Død du led,
„Her ingen Straf er tilbage,
„Saa gak da til Jorden atter ned,
„Lev om igjen dine Dage."

Da vendte jeg om paa frygtsom Fod,
Da vandrede jeg saa længe;
Min Kraft var mattet, tabt mit Mod,
Til Hvile monne jeg trænge.

Da sov jeg en Søvn saa dyb, saa haard,
Og Intet veed jeg, som hændte,
Men da jeg vaagned i Barndoms Aar,
Jeg som en Anden mig kjendte. —

Og Moder! skjænk mig et Øiekast!
Din Trøst kan jeg nu behøve;
Ei anden Gang, det lover jeg fast,
Skal din Søn dit Hjerte bedrøve.

Hun svarer mig ei! Hendes Stemme lød
Dog tilforn, for Sønnen at raade ...
Hun drager saa tungt et Suk ... Hun er død!
Nu see Gud til mig i Naade!

VII

MORGENEN

Fredrik.

Undskyld, om jeg Dem vækker for brat,
Om for tidligt min Røst De fornemmer,
Men min gamle Moder er død inat,
Og Fogden skal forsegle hendes Gjemmer.

Vilhelm.

Hvad siger De! Død!

Marie.

Forbarmende Gud!

Byfogden.

Ak ja! det er Verdensløbet.

Fredrik.

Hendes Hjerte brast, hendes Lys gik ud.

Byfogden.

Og her er Fattigdom ovenikjøbet.

Vilhelm.

O hvilket Budskab!

Marie.

Jeg skjælver af Skræk!

Byfogden.

De er Slægtninge, kan jeg formode;
Jeg troer at bemærke Familietræk.

Vilhelm.

O nei!

Byfogden.

Ikke det? Jeg troede.

Men Grunden til Sorg er jo ligesaa god,
Naar man kjendte den Afdøde nøie.

Vilhelm.

For fire Dage siden hun stod
Den første Gang for vort Øie.

Byfogden.

Men saa skal De ikke tage Dem det nær,
Saa behøves ikke den Jammer.
Undskyld forresten, om jeg gjør Dem Besvær
Med at undersøge Deres Kammer.

Det er ei stort Andet end en Formalitet,
Thi her er kun Lidt at skrive.
Af Testamentet har jeg seet,
At Sønnen skal Arving blive.

Men sin Myndigheds Tid maa han vente dog,
Før han Alt i Besiddelse tager,
Og derfor man forsegler eller fører til Bog
Hvad her findes af rørlige Sager.

Min Dame! min Herre! bryd Dem ikke derom;
Jeg er færdig strax paa Minutet ...
I Skabet er kun Lidt, Commoden er tom.
Her er nu Forretningen sluttet.

Skyldige Tjener! Paa Loftet nu jeg gaaer.

Marie.

Jeg staaer, som af Skrækken knuset!
Husker du, jeg sporede Tordenen igaar?
Nu har Lynet slaaet ned her i Huset!

Vilhelm.

Ja, dobbelt forfærder et Slag, som saa brat
Kommer, for uventet at dræbe.
Jeg favnede min Hustru i en lykkelig Nat,
Min Læbe søgte hendes Læbe;

Saa lyksalig var mig hos min Hjertenskjær
Natten i den fredelige Hytte;
Men imidlertid kom os Døden saa nær,
Og greb sit uventede Bytte.

Fredrik.

Jeg kommer igjen, for et Ord endnu
At sige mine Gjæstevenner:
Ifald til at reise staaer Deres Hu,
Jeg strax Deres Vogn Dem sender.

Men vil De tøve hos mig her
I de første sørgelige Dage,
Da begriber De vel, Deeltagelsen er kjær
For ham, som er ene tilbage.

Vilhelm.

Jeg nødigt forlader en bedrøvet Ven;
Hvad er din Mening, Marie?

Marie.

Uden Spørgsmaal derom, vi blive her end,
Og Begravelsen oppebie.

Mildt hun qvæged os paa vor Vei,
Den gamle venlige Qvinde;
Saa forlade vi Huset heller ei,
Saalænge hun er herinde.

Før mig til det kolde Leie, hvorpaa
Den Døde nu slumrer rolig;
Hendes venlige Træk, hendes Smiil mig maae
Gjøre med Døden fortrolig.

Fredrik.

Ja kom! jeg fører Dem Begge derhen,
Og lover ved min Moders Minde:
At betragte Dem som en broderlig Ven,
Og Dem ... som en søsterlig Veninde.

VIII

I STORSTUEN

Vilhelm.

Marie, nu kom! hvad venter du paa?
Alt Uhret Midnat viste.

Marie.

Men gjennem Storstuen skal vi gaae,
Og der staaer den sorte Kiste.

Vilhelm.

Gjennem Mørket skal jeg lede dit Fjed ...
Træd ikke paa Buxbom-Planten ...
Nu er vi ved Kisten, lige derved,
Stød dig ikke paa Kanten.

Fat Mod! Her er vor Kammerdør,
Du Lyset derinde kan skue.
Med andre Følelser gik vi før
Dertil gjennem denne Stue.

See, her er vor første, fortrolige Bo,
Vor Omfavnelses hellige Vugge;
Men udenfor har en dybere Ro
Lønnet dybere Sukke.

IX

PAA KIRKEGAARDEN

Vilhelm.

I denne Kirke din Haand du mig gav,
Vort Baand vi her monne knytte.

Marie.

Vi staae her igjen, men en aaben Grav
Gaber efter sit Bytte.

Vilhelm.

I Alt, som forkynder vor Sjæletrang,
Til den mægtige Kirke vi træde.
Klokkerne ringe med samme Klang
Til Ligfærd og Bryllupsglæde.

Marie.

Som Klokkernes Klang er Blomsternes Pragt,
De smykke Liget som Bruden.
Her lægger jeg Krandsen, min Haand har bragt,
Hos den Døde paa Hovedpuden.

Fredrik.

Før Laaget mig røver dit sidste Spor,
Et Kys paa din fromme Pande!

Præsten.

Af Jord er du kommen, du bliver til Jord,
Men af Jorden op skal du stande.

Chordrengene.

See, Tiden saa meget hastigt gaaer;
Hvo veed, hvor nær er min Ende?
At bort herfra jeg at vandre faaer,
Hvor let, hvor snart kan det hænde!

Fredrik.

Vort Hverv er endt, nu drage vi hjem,
Og Deres Vogn bestilles.
Et Øieblik jeg da taler med Dem,
Og saa for stedse vi skilles.

X

AFREISEN

Fredrik.

Sadl op min Hest og træk den frem!
Jeg vil ud i Verden ride;
Ei meer jeg bliver i mit Hjem,
For at savne, længes og lide.

Afsted! afsted! Min Hu staaer til
De vilde, fremmede Lande;
Ved høie Bjerge skilles jeg vil
Fra mit Hjem og ved dybe Vande.

Du Stork, som gjennem Luften gaaer,
Laan mig din brede Vinge!
Du Lærke, som under Skyen slaaer,
Lad din Sang i mit Hjerte klinge!

Marie! Vilhelm! Jeg skilles fra Dem,
Nu rider jeg bort, naar De kjører;
Øde bliver mit Ungdomshjem,
Og fra mig vist aldrig De hører.

Men naar Jorden er kastet over os tilsidst,
Som idag over min stakkels Moder,
Da skal vi hos Ham mødes forvist,
Som er vor Gud og vor Broder.

Et Haandtryk, Vilhelm! Det er Afskedsbud ...
Marie! Deres Haand De mig række!
Jeg trykker et Kys paa dens Liliehud ...
Lad Kysset Dem ei forskrække!

O lad mig holde den en liden Stund!
Tilgiv mig denne Dvælen!
Lad mig fæste den til min brændende Mund!
O kunde jeg udaande Sjælen!

Nu slipper jeg den strax; und mig min Lod;
Betragt mig ikke saa bange!
O var der dog en dræbende Braad
Hos denne skinnende Slange!

Marie! see, jeg giver Dem den
Tilbage, med Taarer vædet! —
Og nu afsted! i det Fjerne hen!
Lad mig flye fra Dem og fra Stedet!

Der kommer Deres Vogn, nu stiger De derop,
Og jeg til Hest for at ride.
Farvel, farvel! — Galop, Galop!
Ud i Verden den vide!

Vilhelm.

Beklag, Marie, den unge Mand!
Til dig har han sat sit Hjerte.
Jeg længe mærket har, at han
Led af forelsket Smerte.

Men hidtil har jeg det ikke sagt,
Du skulde det først erfare,
Naar Veien var tilbagelagt,
Naar i vort Hjem vi vare.

Marie.

Saa du troer, du lærer mig noget Nyt?
Jeg selv ei skulde det mærke?
Har du glemt forleden vor Dispyt
Og mine Anelser stærke?

Vilhelm.

Hvordan? du meente? ...

Marie.

Tal ei derom!
Jeg drømmer endnu, skjøndt vaagen;
Jeg har drømt fra den Stund, jeg hertil kom,
Og nu først spreder sig Taagen.

Vilhelm.

Drømmen er glemt, Solen herned
Skinner gjennem Bøgetoppen.

Marie.

End seer jeg Støvet i Rytterens Fjed,
End hører jeg fjernt Galoppen.

Vilhelm.

Vær uden Frygt, min unge Viv!
Paa Hjulet din Fod du sætte!
Jeg holder Armen om dit Liv,
Skal op i Vognen dig lette.

Nu sidde vi sammen, vi er ene, vi er frie;
Vil du taale min Arm under Kaaben? —
Kjør, Postillon! blæs din Melodie!
Fremad! Verden er os aaben.

GUDSTJENESTE

EN FORAARS-PHANTASIE

Digteren.

Pindsemorgen! o hvor skjøn!
Skoven vinker lysegrøn
Bort fra Staden, i hvis Gader
Pene Folk af begge Kjøn
Vandre stadseligt i Rader.
Stadens Kirkeklokkers Klang
End mig følger paa min Gang;
Men til Skoven gaaer min Vei,
Der jeg meer dem hører ei;
Der mit Blik kun hviler paa
Tusind stumme Klokker smaa,
Nogle hvide, andre blaae,
Som i Ly for Solens Flammer
I det friske Skovgræs staae
Hos de mosbegroede Stammer.
Hist, hvor Skoven breder ud
Majestætisk sine Kroner,
Der er Templet for min Gud,
Der har Fuglen Orgeltoner
Paa Naturens Pindsefest,

Og der præker bedre Præst
End i hine skumle Haller,
Hvor prosaisk Dagslys falder
Gjennem matte Ruder ind,
Medens her ved sagte Vind
Under Løvet Lyset spiller
I et gjennemsigtigt Grønt,
Tusind Gange mere skjønt
End blandt hvide Kirkepiller.
Her, Natur, er Tabernaklet,
Hvor din Helligaand jo boer,
Som gjør Pindsedags-Miraklet,
Hvorom hist kun føres Ord;
Thi det Sprog, som dine Tunger
Tale med en evig Røst,
Over hele Verden runger,
Og forstaaes af hvert et Bryst.

Pan.

Vær velkommen til min Bo,
Til min tause, dybe Ro!
Her er tyst og her er stille;
Vil du dig fra Mængden skille,
Kom, o Digter, da herud!

Digteren.

Ha! hvo taler her?

Pan.

Din Gud.

Digteren.

Min?

Pan.

Ja, din.

Digteren.
Jeg seer ham ikke.

Pan.
Nei, thi selv om du er kjæk,
Du betoges dog af Skræk,
Hvis han stod for dine Blikke.
Men min hemmelige Stemme
Til dit Digter-Øre naaer,
Og mit Ord skal du fornemme,
Mens du for mit Alter staaer.

Digteren.
Mere jeg forlanger ikke;
Det er Nok, naar kun jeg veed,
At jeg i min Eensomhed
Sees af dine Guddomsblikke;
Det er Nok, naar paa min Gang,
Hvergang jeg til dig tør tale,
Du med Svar mig vil husvale
Og begeistre mig til Sang.

Pan.
Husk dog: kun paa eensom Vei
Kan og vil din Bøn jeg høre;
Har du Selskab, da mit Øre
Lukkes, og jeg svarer ei.

Digteren.
Just saaledes er det Ret:
Vil jeg mig med Gud forene,
Søger jeg en eensom Plet,
Hvor med Gud jeg er alene.
Der min Andagt ei forhindres
Af en dum og døsig Flok;

Der jeg i mit eget Indres
Tanker finder Selskab nok;
Der min Gang til Gud er lettet,
Ikke mig besværlig gjort;
Uden Agt paa Klokkeslettet
Gaaer jeg ind ad Templets Port;
Disse hvalte Søilegange,
Mere dybe, mere lange,
Aabne staae ved Nat og Dag.
Ja, hvis i vor Stad derhenne
Kirken aaben stod, som denne,
O, det var en anden Sag!
Ofte snart ved Dagens Lue,
Snart ved Nattens laante Skin,
Gik jeg da med Lyst derind,
For til Alteret at skue,
For, med Blik til Kupplens Bue,
Fromt at hæve der mit Sind.
Helst jeg valgte da den Stund,
Naar ei Sværmen var derinde,
Og naar ikke Præstens Mund
Fik min Andagt til at svinde;
Kun hvor eensom Taushed boer,
Kan min Barm af Fromhed gløde.

Pan.

Ogsaa der jeg skulde møde,
For at svare paa dit Ord.

Digteren.

Du i Kirken?

Pan.

Selv i den,
Naar den kun er tom og øde,

Er jeg villig til at møde
Den, som drages til mig hen.
Overalt, hvor Een tør bygge,
Skjult af Dunkelhed og Skygge,
Uden Selskab af en Ven,
I det Eenlige, det Tomme,
I det Tause vil jeg komme.
Hvor kun paa den fælles Vei
Een sig skiller fra de Andre
I mit Navn, for taus at vandre,
Er tilstede hos ham jeg.

En Stemme fra Skoven.

Din Hu du bort fra Eensomheden vende!
Thi hvor To eller Trende
I Navn af mig foreente sammentræde,
Der er jeg selv imellem dem tilstede.

Digteren.

Ha! hvilken Stemme toner
Fra Bøgeskovens Kroner,
Og taler modsat Mening,
Og raader eenlig Vandrer til Forening?

Samme Stemme.

En Engels Røst du høre!
Din Frelsers Ord han bringer til dit Øre.

Digteren.

O Fugl med stærke Vinger,
Som nu fra Træet dig til Jorden svinger,
Imens din hulde Sang i Luften klinger!
Jeg under Løvets Buer
Fra Fugl til Engel dig forvandlet skuer.

Engelen.

Digter! hvorfor vil du søge
Paa en eensom Vei din Gud?
Kun i Skoven, mellem Bøge
Vil du lytte til hans Bud?
Du vil stedes for ham ene,
Da først hører du hans Ord,
Og dig nærmere tør mene,
End i samlet Broderchor.
Troer du da, Gud i sin Himmel
Fører Liv som Eremit,
Siden du i Brødres Vrimmel
Ei kan tale til ham frit?
Troer du, han sig aabenbarer
Heller for en eenlig Aand,
End han sine Sønner svarer,
Samlede ved fælles Baand?
Altsaa kalder du din egen
Frelser til dig i din Bøn,
Ikke ham, som ned er stegen
Til det hele faldne Kjøn,
Ham, som vilde jordisk fødes,
For, som Menneske, skjøndt reen,
Med den hele Slægt at mødes,
Og ei skille sig fra Een? —
Gjør som han, udøv herneden
Kjærlighed som første Bud,
Slut dig selv til Menigheden,
Og igjennem den til Gud.

Digteren.

Til Sandhed du mig hæver,
Men vanskeligt er Offret, som du kræver.

Ak! skamfuld jeg bekjender:
Poeten let mod Hedenskab sig vender;
Selv naar for Gud han knæler,
Den gamle Adam ikke reent han qvæler.
Vel kan man sig husvale
I Venners Kreds ved klar, fortrolig Tale;
Vel er det skjønt at virke
Til fælles Øiemed i Stat og Kirke,
Skjønt, hvor de store Kræfter sig forgrene,
Sin egen Kraft med Manges at forene.
O! men et Blik af Solen
Paa tidlig Vaardag, Duften af Violen,
En sagte kruset Vove,
En kjølig Luftning i de tætte Skove,
En flygtig Sky, som svæver
Paa Himlen og for Maanens Straale bæver,
Og dybt i Skov og Dale
Den høitidsfulde Sang af Nattergale, —
Alt Dette taler med saa stærk en Stemme,
At Menneskenes Røst jeg maa forglemme. —
Ak! jeg bør ikke nægte,
Min Christendom er vistnok langt fra ægte,
Thi Livet, som Naturen mig bebuder,
Er helst i Samqvem med de gamle Guder.
Jeg taler med Dryader
I Træets Løv, i Bækken med Najader;
Ved Dagens hede Lue
Jeg seer Apollo med hans gyldne Bue,
Og seent i Aftenstunden
Jeg øiner fjernt hans Søster, snart i Lunden,
I Kreds af hendes Terner,
Og snart paa Himlen, i et Chor af Stjerner.
Mod alle Skikkelser min Tanke haster,

Og hvad den nylig greb, den atter kaster,
Indtil den Hvile finder
Hos Pan, den Guders Gud, som aldrig svinder,
Ham, som fra Skabningstiden
Stod det helleniske Parnas ved Siden,
En Skygge, hvori Gudeverdnen bygger,
Og som gjør alle Guderne til Skygger,
Thi naar de alle drage
Fra Tanken bort, saa bliver han tilbage,
Som den Uendelige,
Der bliver, naar de Endelige vige.
Jeg fatter meer og mere,
At, vil man om sin Gud philosophere,
Da kommer man til Pan. Paa Indras Himmel
Han skjuler sig imellem Guders Vrimmel,
Men kommer til Bramanen, som i Ørken,
Paa hede Sand, i Tørken,
Med opspiilt Øielaag mod Solens Straaler,
I eensom Selvbetragtning Himlen maaler.
Som Sphinx for alle Tider,
Han slumrer i Egyptens Pyramider.
Og i det Skjønheds-Rige,
Hvor Hellas satte de Udødelige,
Hvor Digteren har hjemme,
Som i Naturen hører deres Stemme,
Der hvisker han i Løvet,
I hver en Duft, fra Blomsterbægret røvet,
I Nattevindens Susen,
I Kildens Tonefald, i Havets Brusen,
I Dyrets qvalte Toner,
I Fuglens Qviddren under Skovens Kroner.
Thi naar Naturen nødes
Til, skilt fra Guderne, som i den bygge,

I eensom Majestæt sig selv at smykke,
Med ham tilsidst vi mødes,
Der hersker, naar de Andre maae forstødes.
For Socrates de mange Guder svinde,
Han troer kun paa sin Genius derinde;
Og dennes indre Seen
Hos Plato hæves panisk til Ideen.
Endogsaa Mosaismen,
Som fra Naturen skiller
Sin Gud, og fjernt ham stiller,
Har jo Spinoza endt i Pantheismen. —
Jeg veed, kun Christi Lære
Kan sikkert Hjem for Tankens Grublen være;
Kun den har Skov og Huler
Og Grotter, hvori Pan sig ikke skjuler.
Men ogsaa der er Gjærdet
Ei allevegne lukket;
Man troer, at protestantisk man har bukket
For Gud, — men det var Pan! man staaer forfærdet.
Thi Gud man atter fjerner
Fra Verden, fra Naturen,
Forskandser sig mod ham ved Prosamuren,
Og troer, han bliver nok bag sine Stjerner.
Men dog for ham at ære,
Man samles, for maaskee ham at behage,
Paa visse Timer og paa visse Dage;
Hans Tjeneste skal en Forretning være. —
Nei! kald ham hid tilbage,
Og sæt hans Naades dyrebare Mærker
Iblandt Naturens ubevidste Værker:
Lad Korset plantes mellem vilde Bøge,
At Skovens Sanger til dets Green kan søge,
Gjør hver en Bakke til et Golgatha;

Lad Klosterkirken hæve sig i Lunden,
Og Klokken ringe fromt i Aftenstunden,
Mens Andagt kalder Sjælene herfra;
Lad Blomsten slynges om Madonnas Alter,
Lad Dyret qvæges paa Sanct Antons Fest,
Befolk hver Skov med Helgeners Gestalter,
Og byd Naturens hele Kreds til Gjæst!
Da vil og Digteren til Festen komme,
Med hellig Andagt og med Tanker fromme.
O Alles Gud, i dine Helligdomme,
Hvor selv Naturen føres
Til dig, og helliggjøres,
Og det Profane stoler
Paa Stemplet af de hellige Symboler.
Men her, hvor ei man vil Catholicisme,
Hvor hvert et ydre Holdningspunct kun svigter,
Her kan en stakkels Digter
Ei undgaae Pantheisme.
Hos ham ei Feilen stikker,
Det Secten er, som skranter;
I Himlen er vist alle Catholiker.

Engelen.

Nei, vi er Protestanter.
Du, som om Naturen sjunger
Med begeistret Røst, og troer
At forstaae dens tusind Tunger
Som et eneste Guds Ord,
Klares lad dit Sind, dit Øie,
See den Stræben i hvert Blad
Imod Korset sig at bøie,
Sole sig i Naadens Bad.

Hvorfor plante Kors i Skoven?
Er ei Korset overalt,
Her paa Jorden og foroven,
I hver levende Gestalt?
See det, som sig bør en Sanger,
I din stille Tankes Læ
Neppe du da meer forlanger
Her at skue det af Træ.
Du, som fører Ord paa Læben,
Veed du ei om Det Besked,
Hvorom i sin tause Stræben
Ubevidst Naturen veed?
Troer du ei, den dunkelt mærker,
Fra den Tid, da Christus her
Gjorde sine Underværker,
Har den faaet et større Værd?
Troer du ei, den dunkelt længes
Efter den Forløsningsstund,
Da, naar Alt for Thronen trænges,
Ogsaa den af Herrens Mund
Høre skal det Ord, som lyder:
„Gjør min Villie! følg mit Bud!
„Jeg din tunge Lænke bryder,
„Løser dig af Fængslet ud." —
Digter! see med Digter-Øie,
Og med Digter-Øre hør,
Og Naturen vil sig bøie
Mod dit Blik, med kastet Slør,
Den vil klinge for dit Øre,
Med Sordinen taget bort,
Og et Spil dig lade høre,
I hvis Klang du kjender vort.

See dig om! Naturen sørger
I sin Ro, sin Eensomhed:
Aabnes Blomsten, dig den spørger,
Om du ei dens Frelse veed;
Aftenrøden, naar den skriver
Sit Godnat i Skyers Lag,
Spørger, om ei snart den bliver
Forbud for en salig Dag.
Sine halvt forstaaede Tanker,
Dunkel Smerte, dunkel Lyst
Vil Naturen for et Bryst
Skrifte, hvori Hjertet banker;
Sine hemmelige Skatte
Den med Uskyld peger paa;
Kunde Mennesket kun fatte!
Kunde Mennesket forstaae!
O! da hørte han i Løvet
Og paa Lufts og Bølgers Vei
Kun en Stemme, som bedrøvet
Klager, at den høres ei.
Hør den, Digter! lyt derefter!
Det er dig, den taler til,
For at du de dunkle Kræfter
Klare skal ved Strængespil.
Al Naturen dine Blikke
Søger og din Kjærlighed;
Elsker du din Broder ikke,
O saa fly Naturen med!

Chor fra Skoven.

Hele Naturen har Trang til Forening,
Stræber mod Mennesket, før end mod Gud;

Digteren fatter dens lønlige Mening,
Synger ved Lyren dens Længseler ud.
Alt i Naturen vil skues og høres
Af det forstaaende, kjærlige Bryst,
Vil, naar det fattes med Kjærlighed, føres
Frelsen imøde, til Frihedens Lyst.

PROTESTANTISMEN I NATUREN

EN MYSTERIE

I

Det gjælder Kamp paa Liv og Død,
Imod det Ydre ruster sig det Indre,
Thi Hiint os længe Trældom bød,
Men Dette — Tanken — har begyndt at tindre;
Den trodser hvad den forhen lød,
Og har den bragt det første Stød,
Den lader sig ei meer forhindre,
Den vil erobre Verden, ikke Mindre.

Den tegner Banen
Med stærke Træk,
Snart Seiersfanen
Den planter kjæk.

II

O men fornem de sorrigfulde Sukkes
Klagende Strøm!
See, hvor de skjønne Phantasier vugges
Bort, lig en Drøm!
Solen er opstaaet, Maanen ikke skinner,
Sandsernes Verdens gyldne Trylleri
Flygter og forsvinder;
Alt er forbi!

Troen ei meer til Syn af Gud sig hæver,
Tillidsfuld, stærk;
Kun som en Tanke han usynlig svæver
Bag ved sit Værk.
Ak! og Naturen ikke længer smiler
Huldt som den Dragt, hvori hans Væsen kom;
Skilt fra Gud den hviler
Aandløs og tom.

Frelseren vil sit Billed ei besjæle,
Tegnet er dødt;
Fromhed ei længer for ham selv tør knæle,
Sværmende sødt.
Markernes Krands til Korset ei man bringer,
Helgenens Alter kun forladt man seer,
Ei til Messe ringer
Skovklokken meer.

Verden af tusind glade Phantasier!
Ak, du forgaaer!
Luften forstummer, Kildevældet tier,
Eensom jeg staaer.

Hvor skal jeg høre Svaret paa min Længsel?
Hvor skal jeg henflye til en savnet Røst?
Hvor i dette Fængsel
Toner min Trøst?

III

Vend mod dit Indre dit Blik!
Hvad i din Verden forgik,
Vil i din Tanke du finde.
Alt det Forsvundne derinde
Liv og Tilværelse fik.

IV

Den Gud, du søger, er din egen Gud;
Hvad vil du mere?
Han træder ikke som en Gjenstand ud
Blandt andre, flere.
Du føler ham, hvergang dit Hjerte banker
Af hellig Lyst;
Du hører ham i dine bedste Tanker
Som evig Røst.
Idet du søger, du ham alt har fundet,
Idet du spørger, er alt Svaret vundet.

Naturen, smykket i sin hele Pragt,
Er altfor ringe
Til ved sin stille Flid en værdig Dragt
For ham at bringe.
Men tom og aandløs er den derfor ikke,
Og ei forladt:
Den skuer mod hans Sol med tusind Blikke
Fra Støvets Nat,
Med tusind Tunger tolker den sin Stræben,
Hans Ord den klinger ubevidst paa Læben.

V

Aandens Lys i Sjælens Kammer
Glimter med stærke Lyn,
Den skuer Gud og sig selv ved de samme Flammer,
I det samme Syn.
Og ved Lyset, der, lig en Stjerne,
Opgik i Menneskets Bryst,
Skal Naturen til det yderste Fjerne
Vorde klar og løfte sin Røst,
Og skal Mennesket besvare,
Som forgjæves spurgte den nys,
Og sit Liv aabenbare
Som en Stræben mod Frihedens Lys.

UDVALGTE DIGTE

I
LYRISKE DIGTE

FORAAR OM VINTEREN

Hvad! kan jeg troe hvad jeg seer? Igaar omfygede Sneen,
Og nu straaler idag varm den oplivende Sol,
Deilige Foraarsdag! Har Chariten bragt dig fra Syden?
Er alt Vinterens Kuld jaget mod Nordpolens Iis?
See, hvor Himlen er blaa! Hist svæver en eneste Sky, som
Gjennemsigtig og klar ligner et løsrevet Slør.
Herlige Syn! Du vinker mig ud i den vide Natur, hvor
Tidt i Sommerens Tid ene jeg vanked omkring.
Men hvor Alt er forandret! Det sølvblaa, vuggende Hav er
Tvunget af Vintrens Magt, jevnt og forvandlet til Land.
Langt fra Landet jeg seer det vælte de skummende Bølger;
Langs med Kysten det er Vandreren givet til Priis.
Jorden er længer ei blød, bekrandset af Græs og af Urter,
Nøgen, frossen og stiv trætter den Vandrerens Fod.
Rundt Naturen har bredet sit underligt spraglede Teppe,
Spættet med Sort og Hvidt, Blanding af Mørkhed og Lys.
Liden Snee var kun falden, dog laae den ei glat over Jorden;
Vinden, skjøndt rolig nu, før havde splittet den ad.
Sneen rugede her, hist tittede længselfuld Jorden
Gjennem det dvælende Slør, Maanen bag Skyerne lig.
Saadan Alt er forandret, forandret Havet og Jorden;
Himlen med Solskin dog straaler idag som i Vaar.

Thi det Jordiske vexler, ustadigt det fødes og svinder,
Men den himmelske Gnist qvæger bestandig vor Sjæl.
Dog er det Jordiske skjønt, thi derfra skue vi Himlen;
Gjennem det jordiske Liv kan vi det evige see.
Derfor jeg glædes idag, thi under en vinterlig Larve
Aner jeg Sommerens Tid, troer jeg, at Vaaren er nær.
Spurvenes muntre Qviddren mig spaar alt Lærkernes Komme;
Vinterfuglen, som taus sidder og fryser paa Qvist,
Lover mig snarlig en Tid, da Marken og Skoven og Busken
Lydt gjentager i Chor tusinde Sangeres Røst.
Mennesker lokkes nu bort fra Stadens taagede Vrimmel;
Hisset en Moder jeg seer gaae med sit pyntede Barn.
See, under Linden hun staaer, de nøgne Grene hun bøier
Ned med forsigtig Haand, viser den Lille en Knop.
Hvilken en Glæde! See, Træet har Knopper! En Qvist jeg nu plukker,
Bringer til Staden den hjem: „Glæder jer! Nu har vi Vaar!"
Men naar Solen nu sænker sig ned bag brunrøde Tage,
Naar den natlige Kulde slutter i Stuen os ind,
Naar i de lange Nætter de dobbelt funklende Stjerner
Ned til Kaminens Ild tindre med blaalige Skjær,
Og naar glade sig samle de muntre, fortrolige Venner,
Om det forenende Bord spøgende sætte sig ned,
Ak! da mærker jeg klart, at Vintren dvæler med Afsked;
Og dog ønsker jeg da: Vinter, forlad os ei end!

TIL LÆRKEN

Velkommen igjen,
Du Vaarens Prophet!
Min sjungende Ven
Paany jeg har seet!
Saa mangen en Gang
Har du qviddret for mig:
Til Gjengjæld min Sang
Skal tone for dig.

Du Vaarens Sanger,
Begeistrede Fugl!
O siig, hvor du fanger
Om Vinteren Skjul?
Hvad lykkeligt Land
Modtager dig, naar
Til den blomstrende Strand
Du med Vingerne slaaer,
Mens i vinterligt Vær
Vi Andre maae her
Forladte staae?

Eller siig, mon du laae
Ved den tilfrosne Sø,
Mellem vindtørre Siv,
Under lunende Hø,
Hvor dit elskede Liv,
Sødt dysset i Slum,
Lig Cicaden i Skum,
Skal vækkes paany
Med forynget Lyst,

For i Markernes Ly
At sjunge din Trøst?

Thi Solen har neppe
Til Jorden seet,
Og over Sneemarkens Teppe
Sine Straaler spredt,
Før din stigende Røst
Høit toner i Sky.
Med bævende Lyst
Du hæver dit Øie
Mod Himlenes Ly,
Og bringer saa mild
Til det straalende Høie
Din Foraarssang.
I din salige Ild
Husker du ei,
At Marker og Vang,
Som du nylig forlod,
Ere dækte med Snee,
Som en Dødning at see,
Dybt under din Fod.

Vel smelter du ei
Med bævende Røst
Paa maanelys Vei
Det elskende Bryst,
Philomele lig.
Thi Amor har ei
I sødtsmeltende Honning
Dyppet din Tunge;
Og Kjærligheds Dronning
Har ei elskovsrig

Indblæst i din Lunge
Sin Nectarduft.

Men i Foraarsluft
Har Ceres mild
Ved de elskovsfulde,
Af Guddomsild
Svulmende Bryster
Fra Vinterens Kulde
Varmet dig op.
Snart vil hendes Søster,
Blomsternes Gudinde,
Med Zephyrernes Trop
Komme ned fra parnassiske Tinde,
Og ved Varmen i Solen,
Ved din Sang, under flyvende Dands
Fremkalde Violen,
Og flette sin Sanger en Krands.

Vel sees du ei ene
I dæmrende Nat
I Poppelens Grene
At klage forladt,
Philomele lig.

Men glædesrig
I Morgenen, den klare,
Naar Solen gryer,
Vi høre dig fare
Mod de guldgule Skyer.
I et Glædes-Chor
Over Marken du svæver,
Og begeistret dig hæver,

Til Øiet ei meer
Under Himlen dig seer,
Men usynlige Toner
Forkynde, at glad
Til den Eviges Throner
Du bringer dit Qvad
Paa din Himmelgang,
Og paa Menneskets Viis
I en flammende Sang
Besynger hans Priis.

Vær hilset igjen,
Du følende Fugl!
Vær hilset igjen
I Markernes Skjul!
Hver Gang naar jeg vanker
Ved Naturens Bryst,
Naar mit Hjerte banker
Af salig Lyst,
Lad mig see dig at bringe
Til Himlen dit Qvad
Paa den udstrakte Vinge,
At bævende, glad,
Jeg maa føle, hvad nu
Min uvingede Læbe
Forgjæves vil stræbe
At tolke som du!

AFTENVANDRING

Ei den høie Himmelbue
Straaler meer ved gyldne Lue,
Phøbus alt er dalet ned.
Thetis i sin Favn ham dølger,
Kjøler ham i Havets Bølger,
Skjænker Guddomsflammen Fred.

Fulgt af tusind Stjerners Vrimmel,
Høit paa Nattens tause Himmel
Staaer Selene høitidsfuld.
Underlige Skygger male
Sig i Bøgeskovens Sale
I det lyse Maaneguld.

Underligt mit Hjerte flammer,
Mens i høie Bøgestammer
Philomele herligt slaaer:
Ha! hvorfor vil Hjertet grue,
Mens den kjælne Turteldue
Kurrende paa Grenen staaer?

Veed du, hvorfor Hjertet banker,
Naar alene saa du vanker
Mellem Træer i Maaneglands?
Veed du, hvorfor Sjælen bæver,
Hvorfor Frygten sagte svæver
Om din neppe vaagne Sands?

Dybt i Skovens mørke Indre,
Der hvor ingen Stjerner tindre,

Pleier Artemis at gaae.
Arme! Om du hende møder?
Husk, hvordan Actæon bøder,
Som den stærke Guddom saae.

Mellem Skovens tætte Grene
Vanker hun i Qveld alene,
Jagtens frygtelige Mø,
Med sit Kogger og sin Bue,
Ved sin Fakkels blege Lue;
Hvem hun møder, han maa døe!

Mens hun vildt i Skoven iler,
Venlig hun fra Himlen smiler,
Lad det ei forundre dig!
Selv til Underverdnens Riger
Som Persephone hun stiger,
Viser som treenig sig.

Thi det Dybe, Hemmelige,
Hvad du ei formaaer at sige,
Ingen Læbe nævne kan,
Er det ei i Skovens Bue?
Er det ei i Maanens Lue?
Er det ei bag Gravens Rand?

Men i Skoven, naar hun træder
Henad dunkle, tause Steder,
Frygtelig er Artemis:
Paa Kronions Tordenkile
Har hun hvæsset sine Pile,
Hendes Arm er stærk og vis.

Og ved Gudens Lynildsflamme,
Den som altid veed at ramme,
Hun sin Fakkel antændt har:
Troer du, Mennesket kan taale
Synet af den stærke Straale,
Som Giganters Dødsbud var?

Een var kun den fromme Hyrde,
Som uagtet Støvets Byrde
Blev berørt af hendes Haand.
Men de saliggjorte Blikke
Skued Guddommen dog ikke,
Lukkede ved Morpheus Baand.

Naar den straalende Gudinde
Saae ham ligge som iblinde,
Dysset ind i Søvnens Blund,
Sagte hun til Jorden svæved,
Lykkens Yndlings Læber bæved
Ved Gudindens Purpurmund.

Vil du derfor alt herneden
See et Glimt af Herligheden,
Sku mod Nattens Stjernekrands!
Drøm i Maanens blege Lue
Hvad du aldrig faaer at skue
Vaagen under Solens Glands!

Men er først din Støvdragt borte,
Har til Underverdnens Porte
Hermes vinket med sin Stav,
Da kan du dig nærme rolig
Til Gudindens mørke Bolig
Under Urnen i din Grav.

Thi forklaret Psyche svinger
To udødelige Vinger,
Som af Larven spire frem.
Orcus tør hun frit betræde,
Iler fra Gudindens Sæde
Til sin Eros atter hjem.

Dog, mens Livet fyrigt gløder,
Lad mig flye, hvis Øiet møder
Artemis-Persephone!
Kun Selene vil jeg kaare
Under Smiil og under Taare,
Til at sees af og at see.

Ei i Skovens mørke Indre,
Der hvor ingen Stjerner tindre,
Men i lysen Maaneguld,
Her hvor Skyggerne sig male,
I de høie Bøgesale,
Vil jeg vandre længselfuld!

PANISK SKRÆK

Høit alt monne Solen staae,
Fast til Halm den Græsset brænder:
Skyggerne blir ganske smaa,
Hede Pile Phøbus sender.

Til sit venlige Paulun
Huldt mig Bøgeskoven vinker.
Gjennem Toppen sval og luun
Kun en enkelt Straale blinker.

Dobbelt frit jeg aander her.
Under disse hvalte Toppe
Sees kun blide Farveskjær
Af det stærke Lys deroppe.

Muntre Fugle kan jeg ei,
Ingen Qviddren her fornemme,
Men alvorlig hører jeg
Hist en enkelt Fuglestemme.

I det tæt begroede Krat
Sjunger den med sig alene,
Sidder der i Skovens Nat
Paa de skyggefulde Grene.

Her, hvor Solens stærke Magt
Ikke svier Alt tildøde,
Lever Blomsters Farvepragt,
Hvide, gule, blaae og røde.

Dybt og dybere jeg gaaer,
(Hvo kan Middagsheden taale?)
Snart jeg Skovens Indre naaer,
Skjermet for den hede Straale.

Ingen Vei med Sand og Støv
I den dybe Skov jeg følger,
Mange Aars affaldne Løv
Som et Teppe Jorden dølger.

Medens jeg i Ro og Mag
Rundt omkring i Løvet vanker,
Pludselig med stærke Slag
Skjælver jeg, og Hjertet banker.

Sveden sprækker iiskold ud,
Ikke veed jeg, hvi jeg frygter;
Jeg befaler mig til Gud,
Og tilbage hurtig flygter.

Og jeg ikke seer mig om,
Flyer, som truet af en Drage ...
Først da jeg paa Marken kom,
Standsed jeg og saae tilbage.

Mon en Snog sin lumske Mund
Under Løvet monne skjule?
Nei det var jo Blomster kun,
Røde, hvide, blaae og gule.

Har en Morder paa min Gang
Luret bag de tætte Grene?
Nei der var jo Fuglesang
Og Uskyldighed alene.

Store Pan! Maaskee jeg kom,
Da jeg dybt i Skoven vanked,
Altfor nær din Helligdom,
Derfor saa mit Hjerte banked.

Thi jeg veed, at uden Rast
Du omkring i Skoven vandrer,
Aldrig staaer din Bolig fast,
Du den idelig forandrer.

Med din krumme Hyrdestav
Hvert et Blad du frem jo bringer,
Derpaa til den mørke Grav
Som et visnet Løv det tvinger.

Paa den sørgelige Rest
Af din Elskede du spiller,
Lokker, som du kan det bedst,
Af din Syrinx søde Triller.

Og hvergang du i dit Sind
Tænker paa den skjønne Pige,
Suser sagte Nattens Vind,
Tunge Suk fra Hjertet stige.

Og dit Bukkeskind saa vred
Kaster du omkring din Skulder,
Sætter dig ved Søen ned,
Hører paa, hvor Bølgen ruller;

Lytter til de grønne Siv,
Naar de hvislende forklare
Sagn fra deres fordums Liv
For den travle Bølgeskare.

I den tause Nat man kan
Høre tidt et sagte Bulder:
Det er Pan; fra fjerne Strand
Bølgen hid hans Klage ruller.

Mangengang i tause Nat
Kan man høre fjerne Stemmer:
Det er Pan; de vidne, at
Aldrig han sin Syrinx glemmer.

Hvo, som seer ham paa hans Vei,
For sin Dristighed maa bøde.
Stærke Guddom! Lad mig ei
Paa min Vandring her dig møde!

Men min Bøn du høre mild:
Hyrdeliv som du jeg fører,
Gaaer i Skoven taus og vild,
Og paa Kildens Rislen hører.

Lad dit grønne Tempel staae
Aabent for mig dybt og længe!
Lad mig under Bøgen slaae
Glædesrig min Lyras Strænge!

See, jeg lover: Hver en Gang
I din Skov at Strængen toner,
Lyde skal for dig min Sang,
Hvirvlet under Skovens Kroner.

Den skal hvirvles hen til dig;
Phøbus vil den Vinger laane:
Eensomhed du skjænke mig,
For dit Syn du mig forskaane!

Sangen vil sig bedre tee,
Naar i Anelser den svømmer:
Lad mit ydre Blik ei see
Det hvorom min Tanke drømmer.

VAAREN OG FREDEN

Held os! Den Gamle med riimfrosne Lokker,
Vinteren, flyer:
Vaaren, bekrandset med himmelblaae Klokker,
Livet fornyer.
Kampen var haard, men den Freden mon bringe;
Seiren skal klinge,
Løftet paa Tonernes mægtige Vinge
Høit mod de purpurne Skyer.

Digteren, vakt af de første Violers
Yndige Blad,
Aabner sin Barm for de himmelske Straalers
Qvægende Bad,
Bryder sin Larve med Sommerfuglvrimlen,
Flagrer mod Himlen
Over Convallernes hilsende Stimlen,
Vinget, forynget og glad.

Ind under Bøgenes grønnende Kroner,
Salig i Aand,
Vandrer han hen over Skov-Anemoner,
Lyren i Haand.
Bogfinkens Qviddren hans Læber indvier;
Og naar den tier,
Hilser han Vaaren med Vaarmelodier,
Løsnet af Vinterens Baand.

Vinterens Sorger og Glæder nu dølger
Glemselens Flor.

Flora kun vinker ham nu, og han følger
Glad hendes Spor.
Vintren er flygtet og Striden herneden
Bort fra det Eden,
Hvor hendes Smaa om et Alter for Freden
Samles i duftende Chor.

Derfor om Vaaren og Freden hans Sange
Gjenlyde nu.
Fiendskab, hiin sorte, kun fostret i lange
Nætter med Gru,
Flye med den flygtende Vinter mod Polen!
Varmen af Solen
Udklækker Hjerternes Blomst med Violen,
Fred i vor Sang og vor Hu.

Nympher og Fauner ved Lyren han atter
Samler om den;
Hellige Taarer, begeistrede Latter
Vækker han end.
Satyren bringer ham vingede Pile,
Gyldne, der smile;
See, hvor de flyve, og naae, hvor de ile,
Himlen og Jorden igjen!

Saares der Nogen, da huske han, Striden
Blot er en Fest,
Smile ved Saaret, og drage fra Siden,
Sadle sin Hest!
Thi har vi Fred, kun i krigerske Leire
Bør vi den feire:
Stedse Turnering og festlige Seire
Freden forherliged bedst.

Du, som har Aarstiden vakt af sin Dvale,
Høit paa din Gang,
Hersker af Solen, og Drot af Castale,
Smiil til min Sang!
Nær i mit Hjerte den Flamme, du tænder!
Lær mine Hænder
Dobbelte Greb i din Stræng, naar den sender
Pilens og Tonernes Klang!

EFTERAARSFØLELSE

Hvor sørgelig dog Skoven bliver!
Dens nylig rige Krone nøgen staaer;
Man træder nu og gaaer
Paa al den forhen grønne Pragt,
Som død og gusten driver
Omkring for alle Vindes Magt.
Jeg paa de kjendte Steder vandrer,
Og seer, hvorledes Alting sig forandrer.

Ved Søens klare Bred deroppe,
Hvor tidt jeg i det lille Lysthuus sad,
Imellem Blomster glad,
Jeg kun de grønne Fyrretræer
Og røde Bøgetoppe
Kan øine blandt hverandre der;
Og fra den sjeldne Gruppe stige
Halvdunkle, svage Skygger, underlige.

Det er, som om de tyde vilde
Paa den almindelige, store Død,
Hvis Lov nu Alting lød.
Saadan vil og de kjære Baand
Engang maaskee sig skille,
Som bandt til Andre her min Aand;
Maaskee vil efter samme Love
Mit Venskab falme, som de grønne Skove.

Maaskee det sig engang vil hænde,
Naar hid jeg kommer, at da Meget sig
Forandret har om mig;
At Kulde jeg og Alvor seer,
At neppe jeg kan kjende
De aabne, muntre Hjerter meer.
Da vil tilgavns de før saa kjære
Bekjendte Steder sørgelige være!

Og Ingen vide kan tilfulde,
Om ikke Sligt engang vil hænde sig;
Thi skjøndt de elske mig,
Er dog kun fremmed al min Lyst;
Og ak! med fremmed Kulde
Gjengjælder Verden tidt det varme Bryst.
Kun der, hvor man har rigtig hjemme,
Gjentoner Kjærlighedens vante Stemme.

Held Den, som har et Hjem tilbage,
En venlig Havn, hvorhen han tryg kan flye,
Som aabner ham sit Ly,
Naar han fra fjerne Kyster, kjed
Af Stormene, vil drage
Til Moderhjemmets kjære Fred,

Hvor intet fremmed Sprog man taler,
Men ham hans Barndoms kjendte Lyd husvaler.

Held mig! Om og Naturen falmer,
Groe stedse Foraars-Urter i mit Hjem;
Ei Høsten kuer dem:
En elsket Moder aabner der,
Bag Hjemmets brede Palmer,
For Sønnen, som hun har saa kjær,
Den blide, fredelige Skygge,
Hvori alene han kan boe og bygge.

I ET EXEMPLAR AF MIN PSYCHE

Nu, da snart, paa Floras Bud
Vintren flyer for Vaar og Sommer,
Nu, da hver en Trækfugl kommer,
Nu, da Zephyrs unge Brud
Klækker Martsviolen ud,
Nu, da snart en Hær af Psycher
Himmel, Jord og Blomster smykker,
Flyver du, o min Veninde,
Bort paa milde Foraarsvinde
Til dit Hjems de kjendte Skygger.

Ak! og jeg, der ogsaa skulde
Bryde Larvens Baand, som tynge,

Og i Solskin munter synge,
Glad befriet for Vintrens Kulde,
Seer mig selv, den Længselfulde,
Staae paa den forladte Strand,
Blikket vendt mod fjerne Land,
Over Havets sølvblaa Vugge,
Sende Vinden mine Sukke,
Og min Graad det falske Vand.

Thi den sjeldne Trækfugl, som
Fløi med Vintren hid til Landet,
Og som har min Vinter dannet
Til et yndigt Foraar om,
Hæver nu, da Vaaren kom,
Anden Gang en flygtig Vinge,
Vil til Hjemmet bort sig svinge;
Ak! og naar jeg ene staaer,
Veed jeg vist, den unge Vaar
Vil for mig en Vinter bringe.

Naar jeg gaaer i Skov og Dale
Mellem Vaarens Fugles Sang,
Hvo vil paa min stille Gang
Venlig med mit Hjerte tale?
Hvo, naar Solen ned mon dale,
Og en Stjerne staaer i Nord,
Vise mig, hvor Trøsten boer,
Læge huldt, hvad Andre saare,
Og begribe af min Taare
Meer end Andre af mit Ord?

Naar min Psyche fri sig svinger
Over Bølgen hjem med dig,

Hendes Digter, Larven lig,
Bliver her, ak! uden Vinger.
Ingen Zephyr da ham bringer
Til dit Trylleslot med sig.
Men lad Digtet bringe mig!
I hver Klang af Psyches Længsel
Hør et Suk, som fra mit Fængsel
Vestenvinden bringer dig!

DEN 9DE NOVEMBER 1811*)

Hulde Natur, ved hvis bankende Hjerte
Engang jeg laae uden Sorg eller Savn!
Førend jeg kjendte til Fryd eller Smerte,
Gjemtes jeg alt i din kjærlige Favn.
Dybt af den evige Kjærlighed runden,
Kom du fra Lyset; til Jorden forbunden,
Er du en Qvinde, og Moder dit Navn.

Vakt af min Slummer, men kold som den Døde,
Suged jeg Kjærligheds Ild af dit Bryst.
Livets og Ungdommens Roser saa røde
Offred du gjerne den Spæde til Lyst.
Mens du ved Tornene selv maatte sukke,
Strøede du Bladene mild paa min Vugge,
Gjød i mit Hjerte din salige Trøst.

*) Moderens, Thomasine Gyllembourgs, Fødselsdag.

Selv i den jordiske Kulde hernede
Dræbtes jeg ikke af Stormen saa vild.
Dybt i dit Hjerte du bygged en Rede,
Varmet af Kjærligheds evige Ild.
Ikke den gjemte den Spæde alene,
Ogsaa endnu har jeg Plads i dens Grene,
Ogsaa endnu er den aaben og mild.

Du, som med høiere Væsner fortrolig,
Eier et reent og ungdommeligt Sind,
Du, som din simple men yndige Bolig
Vier til Tempel for Museme ind:
Enten din Livstraad er stor eller liden,
Kan du dog aldrig forkues af Tiden,
Hyldet af Musen i Foraarsluft ind.

Vel er det dine de blomstrende Dage,
Hvorved j e g blomstrer, m i n Stamme er grøn;
Mig er det givet paa Jorden at smage
Hvad der var dit og din Kjærligheds Løn:
Men naar du vinkes til lysere Glæde,
Da skal d u vinde det høiere Sæde:
Gjem saa den ringere Plads til din Søn!

HJEMKOMST*)

Min Reisetid sig nærmer nu sin Ende,
Den er forbi den altfor korte Lyst,
Tilbage skal jeg til mit Danmark vende,
Jeg ventes der ved mangt et elsket Bryst.
Jeg dig, min Sang, vil som mit Forbud sende,
At hilse venligt paa den danske Kyst,
Og bede Sjølunds vinterlige Bølger
At tage mildt mod ham, som efterfølger.

Jeg ligner Vandreren, som har med Møie
Til Bjergets skovbegroede Spidse naaet.
Der staaer jeg nu, og dvælende mit Øie
Betragter Veien, som jeg nys er gaaet.
Jeg spørger selv: Hvad kunde mig fornøie,
Hvad mægtig Attraa har hos mig formaaet
At fjerne mig fra Fødeland og Venner
Til dette Land, hvis blotte Navn jeg kjender?

Her er en ny Natur i disse Lande,
En ny Natur, og majestætisk stor;
Ei Danmarks milde, blomsterklædte Strande,
En venlig Bøgeskov, en dyrket Jord;
Men frygtelig de steile Klipper stande,
Om Toppen sig den ranke Granskov snoer,
Hvis tause Mørke høitidsfuld bebuder:
End leve her de gamle Valhals Guder.

*) Skrevet i Sverige 1812.

Selv Kunsten med Naturen sig forbinder,
Og gjør mig paa forgangne Tider klog.
Betydningsfulde staae de gamle Minder,
Og tale deres halvforglemte Sprog.
I Mark, i Skov, i Dal, paa Bjergetinder
Jeg læse kan som i en gammel Bog,
Hvor Saga har for Evigheden skrevet
Et Træk af Det, som fordum her har levet.

Af dyb Beundring høit mit Hjerte luer;
Men ak! jeg er endnu ei rigtig glad.
Forgjæves at jeg Hjertets Længsel kuer,
Og iler til den store Hovedstad,
En fremmed Pragt og Herlighed beskuer,
Og selv er fremmed i den stolte Rad.
Kan Stadens Larm, kan Menneskenes Trængsel
Da stille Hjertets ubevidste Længsel?

Jeg glædes ei ved disse høie Fjelde,
Der stande som en trofast Klippemuur,
Ved disse Graner, som ved Vext og Ælde
Forkynde Frihed og en stolt Natur.
Thi Ingen jeg min Glæde kan fortælle:
Den stolte Frihed er et Fangebuur,
Hvori jeg lever ene med mit Hjerte,
Og deler med mig selv min Lyst, min Smerte.

Nei Glæden er en Fugl, som har den Nykke,
Med vild Ustadighed at flagre om;
Den ligner heri tidt den blinde Lykke,
Den flyver bort, saa hurtig som den kom.
Den vil kun stadig boe og stadig bygge
I tvende Stammer, hvor den ene from

Omkring den anden Armene mon brede:
I slige Træer der bygger den sin Rede.

Og Kjærlighed, det er det Navn, som gives
Det skjønne Træ, saa sjeldent paa vor Jord.
En ukjendt Røst mig hvisked, at det trives
I Kuldens Hjem, det iisbedækte Nord;
Det ikke blot af Solens Ild oplives,
I Bjergets Kløft, i hviden Snee det groer.
Jeg greb min Stav, og iilte for at finde
Det sjeldne Træ, og for dets Frugt at vinde;

Og troede snart at have Træet fundet,
Og var lyksalig for et Øieblik;
Og drømte snart at have Frugten vundet,
Men ak! den gav mig ingen Lædskedrik.
At see mit Haab lidt efter lidt forsvundet,
Var al den Løn, jeg for min Stræben fik.
Jeg Daare, som saa ganske kunde glemme,
At Træet voxer allerfrodigst hjemme!

Der er et Væsen i min stille Bolig,
Jeg mægtig i dets skjulte Fremtid staaer;
Det er med mig som med sig selv fortrolig,
Min Magt til Grunden af dets Hjerte naaer;
Foruden mig det ei er glad og rolig;
Det kjender mig, og venligt mig forstaaer;
Det føler med mig, ved min Fryd sig glæder,
Og naar jeg sørger, ved min Sorg det græder.

Og hvis du troer, det er en elsket Pige,
Du tager feil, og dog, ifald jeg veed,

Hvad Ordet Kjærlighed vil rigtig sige,
Saa kan vel Dette kaldes Kjærlighed.
Ja det er Følelsens vidtstrakte Rige,
Og Kjernen af dens hele Salighed.
Hvem er det da, om ei en Søster, Broder?
Du kan ei gjætte det: Det er min Moder.

O du, som med en evig Ungdoms Varme
For mig en trofast Elskerinde var!
Modtag din Søn, og tilgiv huldt den Arme,
Som søgte fjernt hvad alt i dig han har.
Du aabner atter dine milde Arme,
Paa hvilke du saa tidt den Spæde bar.
Modtag mig da! Lig Cirkelen jeg vender
Til Punktet om, hvor jeg mit Udspring kjender.

HIMMELSK KJÆRLIGHED

Jord og Himmel ere skilt som tvende;
Lad ei daarligt os forvexle dem!
Himlens Lys de gyldne Straaler sende
Ned til Jorden, til vort mørke Hjem.
O, at Jordens Børn da ogsaa vilde
Fæste deres Blik paa Lysets Kilde,
Ikke stirre blindt i Dybet ned!

Kjærlighed! Ved dig jeg klog er vorden!
Nu jeg seer at ogsaa du er to.

Skjøndt I begge throne her paa Jorden,
Ei hos hver de samme Glæder boe.
Paa den ene Jordens Mørke ruger,
Mens den anden Himlens Klarhed suger,
Og om Himlen minder Jordens Børn.

Ofte, Amor, har mig Arme saaret
Snart din ene, snart din anden Piil,
Dog de Piger, som mit Hjerte kaared,
Brændte kun ved jordisk Elskovs Smiil.
Fast til Jorden var mit Øie bundet,
Himmelsk Kjærlighed var aldrig fundet
Paa mit Hjertes lange Vandringsvei.

Amor! Lad dig takkes af din Slave!
Nu jeg stirrer ei til Jorden ned:
Du har givet mig din bedste Gave,
Du har lært mig himmelsk Kjærlighed!
Lad mig Elskovs Taarer her dig yde,
Tusind Krandse skal dit Altar pryde,
Og forherlige din Festens Dag.

Elskte! Det var dig, som Guden kaared
Til at vække mig med Englesmiil!
Det var dig, ved hvem saa dybt han saared
Mig med aldrig forhen følte Piil.
Det var dig, o søde Lærerinde!
Som mig himmelsk Elskov først lod finde;
Held mig! Thi min Aand er født paany.

Hulde! Skulde du formaae at røre
Med en jordisk Vellyst vel mit Sind?

Paradisets rene Engle sløre
Dig i Uskylds hvide Lagen ind.
Samme Lilier, som paa Kinden boe,
De bevare ogsaa Hjertet tro,
Virke som en hellig Talisman.

Lig en Sommerfugl i Solens Luer,
Let du dandser gjennem Livet hen;
Dybt og vist din lyse Aand dog skuer,
Skjøndt elskværdig Letsind pryder den.
Gratien maa friske Blomster vække,
Og en nordisk Mø de Krandse række,
Som hun fletted af en sydlig Urt.

Vee mig, at den korte Tid er svunden,
Som ved muntert Spøg blev alt for kort!
Livets Timeglas er snart udrunden,
Livets Glæde flygter hurtig bort.
Maatte jeg den korte Stund da nyde,
Søge dig min Kjærlighed at tyde,
Og belønnes af et kjærligt Smiil!

Thi du Elskte! Hvad er Elskov ene,
Naar den mødes ei af Elskovs Fryd?
Mon vel Fuglen sang i Træets Grene,
Hvis dens Mage svared ei dens Lyd?
Kan jeg haabe, at en Gnist du kjendte
Af den Ild, du i mit Indre tændte,
At du bortgik med et Suk for mig?

Søde Haab! O lad min Sjæl dig favne!
Lad mig fast dig knytte til mit Bryst;

Ei skal jeg min Elskte længer savne,
Skjøndt os skiller tvende Rigers Kyst.
Phantasiens Vinger skal mig bære
Didhen, hvor min Aand skal evig være,
Hvor mit Hjerte har sit rette Hjem!

HVAD ER ELSKOV?

Det Billed af din Skjønheds hulde Glands,
Som dette Hjerte dybt og trofast gjemmer,
Som er mit Liv, min Følelse, min Sands,
Som hver en Nat befaler mig at vaage,
Og hver en Dag at gaae i Drømmes Taage —
Det Billed troer du, at engang jeg glemmer!

Saa skrøbelig du troer din egen Lænke!
Dit Billed da saa flygtigt synes dig!
Hvor lidet kjender du dig selv! — og mig!
Troer du, min Aand forglemme kan at tænke?
Troer du, min Puls at banke glemme vil?
Min Barm at aande? føle Lyst og Smerte?
Troer du, jeg glemme kan, jeg har et Hjerte?
Siig, troer du, jeg kan glemme, jeg er til?

Hvis det er Elskov, kun i din Idee
At leve, men med ingen anden Tanke:
Naar dig jeg seer, at føle Hjertet banke:
At græde helst, og tvungen kun at lee:

At rødme, naar man nævner mig dit Navn;
Og naar man ikke nævner mig det, blive
Mismodig ved det alt for lange Savn:
Naar Solens Straaler første Lysning give,
At længes efter Nattens mørke Favn,
Og naar knap Mørket er begyndt at falde,
Med Utaalmodighed paa Dagen kalde:
At vandre natlig, skjult af Mørkets Vinger,
Igjennem Storm og Regn og Iis og Snee,
For kun den lykkelige Vogn at see,
Som til dit Hjem om Aftenen dig bringer;
Og siden, naar i Søvnen Alle hvile,
Hen til dit Huus, til dine Vindver ile,
Og stirre længselfuld til sorten Rude,
Hvis Lys er slukt, hvor du ei sidder meer,
Men slumrer indenfor i bløde Fjer,
Og drømmer ei om ham, som staaer derude:
En Alpejæger lig paa steile Fjelde,
At søge ængstelig hvert lille Spor,
Hvorved jeg muligviis at ledes troer
Til den kun alt for flygtige Gazelle:
At have modigt Forsæt, dristig Tanke
Og kjække Planer — naar jeg ei dig seer;
Men sees du fjernt, ei være Helten meer,
Og nærmes du, alt føle Hjertet banke:
En evig Længsel i min Barm at bære,
Som Intet stille kan, men Alt maa nære,
Som aldrig slumrer noget Øieblik,
Men voxer selv ved mindste Lædskedrik,
Som jeg af Lykken og din Villie fik —
Hvis Dette man med Ret bør Elskov kalde,
Da elsker jeg — og ene dig blandt Alle!

Bebreid mig ei, min Elskte, nogen Brøde!
Viid, Troskab adler Kjærlighed til Dyd.
Derfor fat Mod, og Øieblikket nyd,
Thi jeg er tro blandt Levende, som Døde.

II

ROMANCER OG VISER

URANIENBORG*)

Du Vandringsmand ved Søen,
O stands din raske Gang!
Vend hisset dig mod Øen,
Og hør min Mindesang!
Vend derhen dine Tanker,
Din Længsel og din Sorg!
Paa hine gule Banker
Stod før en Ridderborg.

I længst forsvundne Dage
Var den i Glands og Magt,
Nu er der knap tilbage
Ruiner af dens Pragt.
Men i de gamle Tider
Da var den høi og stor,
Og saaes til alle Sider,
Og kneisede fra Jord.

Den ikke monne være
For nogen Viking bygt.

*) Af „Tycho Brahes Spaadom". Skrevet 1812 eller 1813.

Urania til Ære
Den reiste sig saa trygt.
Fra Menneskenes Vrimlen
Ved Havet skilt den laae,
Og hæved sig mod Himlen,
Og mod de Stjerner smaa.

I Volden var befæstet
Mod Øst en Port saa stor,
En anden imod Vester,
Og Spiir i Syd og Nord.
Høit kneiste Borgetinden,
Dens ranke Spiir derhos;
Der dreied sig for Vinden
En gylden Pegasus.

Forunderlige Taarne
I Nord og Syd man saae,
Af stærke Piller baarne
Og med Altaner paa.
Der man til alle Kanter,
Ihvor man og mon gaae,
De mægtige Qvadranter
Og store Sphærer saae.

Fra Borgen see man kunde
Saa vide over Ø,
Saa mange grønne Lunde,
Den store salte Sø.
De Sale monne prange
Med skjønne Farveskjær;
Af Haver var der mange
Med Blomster og med Træer.

Men sluktes Dagens Lue,
Og Nattetid faldt paa,
Man Stjerner fik at skue
Paa hele Himlens Blaae.
Alt fjernt man høre kunde,
Naar derpaa man gav Agt,
De fire store Hunde,
Som holdt om Natten Vagt.

Den fromme Ridder trængte
Sig ei i Ledingsfærd,
Paa Væggen bort han hængte
Sit Harnisk og sit Sværd.
Fra Jorden og dens Jammer
Han gjerne flygte gad,
Naar i sit stille Kammer
Ved Midnatstund han sad.

Da hæved han sit Øie,
Alt i den Nat saa lang,
Og spored i det Høie
De lyse Stjerners Gang.
Og Stjernerne hans Rygte
Bar over Land og Sø,
Saa Konger selv besøgte
Ham paa den lille Ø.

Men Stjernerne de blinked
Til andre Lande hen.
Hans Skjæbne bort ham vinked,
Han kom ei meer igjen.
Alt længst de stolte Mure
Er sjunkne hen i Gruus,

Og Ploven monne fure,
Urania! dit Huus.

Men hvergang Solen daler,
Seer den til Hveen huld,
Hvor Aftenrøden maler
Sig end erindringsfuld.
Veemodig Maanen iler
Forbi sin elskte Kyst,
Og Freyas Stjerne smiler
Med hellig Elskovs Lyst.

Da røres det og tindrer
I Borgens dybe Grund:
Den troer, at den erindrer
En gammel Aftenstund:
For nogle Øieblikke
Den gjerne frem sig skjød,
Men ak! det kan den ikke,
Den synker i sin Død!

TYCHO BRAHES FARVEL*)

Solen sank bag grønne Lund,
Og den lyse, fulde Maane
Mellem Sjølunds Kyst og Skaane
Straaled over Øresund.

*) Af „Tycho Brahes Spaadom".

Hvælved om Uranienborg
Sig den lyse Stjernebue.
Tycho stod i Maanens Lue,
Monne Landet rundt beskue,
Tankefuld med dæmpet Sorg.

Og han sagde: Fædreland!
Siig mig dog, hvad var min Brøde,
Da din Søn du bort at støde
Fra dit Hjerte nænne kan?
Har du glemt min Kjærlighed?
Det var mig, som monne bære
Op til Stjernerne din Ære;
Hele Himlen kan jo være
Vidne til min Sønlighed.

Mit Chaldæa her jeg fandt.
Ak! I elskte danske Sletter
Vise jo i lange Nætter
Himmelen til hver en Kant.
Derfor, elskte Fædrejord,
Fremfor alle Verdens Lande
Har jeg elsket d i n e Strande,
Og paa dem bør Templet stande
For det lyse Stjernechor.

Men Urania sin Ven
Vil et andet Hjem berede,
Hvorved hendes Kunst kan brede
Sig til andre Lande hen.
Dunkelt jeg kun Veien seer,

Stjernerne maae den betegne.
Ligemeget, hvad for Egne!
Er ei Himlen allevegne?
Hvad behøver jeg saa meer?

FISKERSANG

Nattens Dunkelhed er svundet,
Morgensolen alt oprundet
Herlig over Østerhav.
Glade vi fra Søen drage
Til vort stille Hjem tilbage,
Med den Fangst, os Lykken gav.

Hav, som rigelig belønner
Alle dine kjære Sønner,
Og dem skjænker Liv og Lyst!
Rige Hav! Vor fælles Moder!
Lad bestandig dine Goder
Strømme til den danske Kyst.

LIDEN KIRSTEN

De Bølger rulle saa tungt afsted,
Liden Kirsten stander ved Havets Bred.
Hun stirrer saa dybt i Bølgen blaa,
For at see hvad aldrig hun forhen saae
Alt i de kjølige Bølger.

Ak var det dog sandt hvad min Fader har sagt!
Der lever i Havet en ukjendt Magt.
De bygge og boe i den dybe Grund,
De leve saa trygt paa Havets Bund
Alt i de kjølige Bølger.

Der stander en Borg saa vid, saa stor,
Og Himlen er som et Sølverflor,
Og Sol og Maane af røden Guld,
Og Marken af tusinde Perler fuld
Alt i de kjølige Bølger.

Et Væsen boer i den dybe Borg,
Det kjender, som jeg, til Fryd og Sorg;
Et Menneskehjerte slaaer i dets Bryst,
Det føler en evigt vexlende Lyst
Alt i de kjølige Bølger.

Og om den Havmand saa Meget veed,
Saa kjender han ogsaa til Kjærlighed;
Da har han sagtens elsket engang,
Og stiller sin Længsel ved Harpens Klang
Alt i de kjølige Bølger.

Du Havmand! Vær mig da god og huld,
Jeg bliver, jeg bliver saa længselfuld;
Mit Hjerte føler en ukjendt Ild,
Den brænder saa stærkt, jeg slukke den vil
Alt i de kjølige Bølger.

Liden Kirsten synker paa Havets Bund,
Men Havmanden kysser den Rosenmund;
Han aabner hende sin vaade Favn,
Hun nævner sagte sin Frelsers Navn
Alt i de kjølige Bølger.

FISKEREN OG HAVFRUEN

Den Fisker han monne ved Strandbredden gaae,
De Bølger saa sagtelig rinde.
En Havfrue dandser paa Bølgen blaa,
Der kruses af Sommervinde.
Hvi ganger du der,
Min Ungersvend kjær?
O siig, hvad du haver isinde!

Jeg fæste mig vil saa deilig en Brud,
Dog ikke jeg beiler alene,
Thi om at elske en Mø saa prud
Sig tusinde Svende forene,
Og bringe i Mag
Hver evige Dag
Hende Smykker og Ædelstene.

Jeg fattige Fisker har intet Guld
At byde min elskede Pige;
O Havfru! Din prægtige Borg er jo fuld
Af Perler, som groe i dit Rige.
Mit Liv er tilfals,
Om den deilige Hals
Du skjænker et Halsbaand af slige.

Nei, Perler vil sandelig ikke forslaae
At binde din Kjærligheds Lænke;
Til Fæstensgave du give maa
Det Bedste, som du kan tænke:
Det himmelblaa Hav,
Din Vugge, din Grav,
Det maa du din Elskede skjænke.

Og kunde du fange ved snedig List
Freyas funklende Stjerne,
Da vilde din Mø sig glæde forvist,
Thi Elskende skue den gjerne.
Er Havet din Lyst,
Er Stjernen din Trøst,
Da vinker dit Haab i det Fjerne.

Men Fiskeren mærker den Havfrues Ord;
Flux iler han hjem i sin Have;
Der voxer en Aster, Stjerne paa Jord
Blandt ringere Blomster og lave.
Hans trofaste Haand
Med et himmelblaat Baand
Den giver i Fæstensgave.

Nu bringe de Andre Klenodier frem,
Hun tager dem, neier og smiler,
Dog knap med et Blik betragter hun dem,
Paa Blomsten Øiet kun hviler.
Dig Freya har sendt,
Jeg Stjernen har kjendt!
Og flux i hans Arme hun iler.

I Vuggen af Havet vaagnede op
Kjærligheds hulde Gudinde;
Fra Havet steg hun til Himlens Top,
Hvor hun som Stjerne mon skinne.
O Beiler, din Haand
Med Blomst og med Baand
End Kjærligheds Rige kan vinde.

EENSOMHED

(Efter Tieck i Genoveva. Til Musik af Weyse.)

Hist i Kreds af nøgne Fjelde,
Hvor de dunkle Pile staae,
Hvor de stille Kilder vælde,
Ønsker jeg min Grav at faae.
Hist i Eensomhedens tause Dal
Ro jeg søger for mit Hjertes Qval.

Grumt forskjød hun en Bedrøvet,
Og hun var saa sød, saa smuk.

Tusind Taarer randt i Støvet,
Hun foragted Bøn og Suk.
Søg da Ro for dette Hjertes Qval,
Søg en Grav i denne stille Dal!

Ak! jeg haabed! Nu mig slipper
Haabet selv, jeg stoled paa.
Hist i Kreds af nøgne Klipper,
Hvor de dunkle Pile staae,
I den kjølige, den fjerne Dal
Find en Grav, og end dit Hjertes Qval!

SERENADE

Vaagn, du Søde!
Over Dalen tindrer Nattens Stjerne,
Smiler til det hulde Stævnemøde,
Hvor de To forenes gjerne.
Bag ved hine dugbesprængte Høie
Vinker Elskovs Rige.
Følg mig did, o Elskte! Lad dit Øie
Aabnes huldt, og lad dets Blik mig sige:
„Jeg vil ei for dine kjælne Sukke
Hjertet lukke."

Kom, o Søde!
See paa Blomsterne ved Elskovs Stjerne!
Deres lukte Bægere sig møde
Til et Brudekys, som Amor gjerne

Skuer fra Olympens gyldne Høie.
Al Naturens Rige
Sværmer, ene seet af Himlens Øie.
O, vaagn op! Hvad kan en Drøm dig sige?
Vil du, medens Skovens Duer sukke,
Øiet lukke?

Hvil kun, Søde,
Paa dit dunkle Bolster, lig en Stjerne!
Drøm om mig! Mit Suk skal Drømmen møde,
Begge To skal favnes ømt og gjerne,
Og min Sang skal Drømmens Lyst forhøie.
Digtekunstens Rige
Aabner helst sig for et lukket Øie.
Hvad du end imorgen monne sige,
Ingen, Ingen kan for Sang og Sukke
Hjertet lukke.

BARCAROLE*)

Lette Bølge! naar du blaaner,
Gjennemsigtig, lys og klar,
Himlens Farveskjær du laaner,
Selv du ingen Farve har.
Himlen ei, kun Himlens Billed
Hviler i din dybe Favn;
Aldrig er din Længsel stillet,
Den er evig, som dit Savn.

*) Af „Prinsesse Isabella".

Bølge! hvor du klarest rinder,
Speiles Himlen i dit Bad;
Ak! din Længsel Hjertet minder
Om hvad Skjæbnen skiller ad.
Hjerte! du bør ikke klage!
Selv Naturen føler Savn;
Trøst dig, hvis du har tilbage
Kun et Billed og et Navn.

KJÆRLIGHEDS DRØMME*)

Hvad toner gjennem Skoven
I Nattens Vind?
Hvad risler gjennem Voven
I Maaneskin?
Om Elskov Fuglen synger
Med smeltet Røst,
Den hvide Bølge gynger
Med Elskovs Lyst.

Hvorfor mon Skyen svæver
Hen over Jord?
Hvad mægtig Længsel hæver
Dens lette Flor?
Naar taarefuld den svømmer
Paa Himlens Vei,
Om Kjærlighed den drømmer,
Men veed det ei.

*) Af „Prinsesse Isabella".

Søvngjængere paa Himlen
I natlig Dands,
Ved Lys af Stjernevrimlen
Og Maanens Glands!
Min Længsel Eder kaarer,
Den er Jer lig:
Den drømmer, og i Taarer
Udgyder sig.

KONNING VOLMER*)

Konning Volmer drager afsted paa Jagt,
Hannem følge hundrede Svende;
Duggen har sig paa Marken lagt,
Skoven lufter sin grønne Pragt,
For kjølig Hilsen at sende.
Kongen er bedrøvet, Kongen er taus.

Konning Volmer drager ad lønlig Sti
Under Løvet, som skygger foroven.
Tyst ham svæver en Skygge forbi,
Følge han vil, han naaer det Fri, —
Men Skyggen svinder i Skoven.
Kongen er bedrøvet, Kongen er taus.

Konning Volmer vanker ved Søens Bred,
Hvor i Sivene Skummet bruser,

*) Af „Syvsoverdag".

Nærved hører han kjendte Fjed,
Vender sig snelt, — kun et øde Sted
Han øined, hvor Vinden suser.
Kongen er bedrøvet, Kongen er taus.

Kong Volmer vanker i Rosenslund
Under Aftnens Rose paa Himlen,
Blomsten ham dufter fra Kalkens Bund;
Kommer han atter ved natlig Stund,
Da lyser ham Stjernevrimlen.
Kongen er bedrøvet, Kongen er taus.

Det er tungt, naar Hjerterne skilles ad,
Som da Volmer skiltes fra Tove!
Trøst ei findes i Rosens Blad,
Stjernernes Glimten, Duggens Bad;
Hvad hjelpe de grønne Skove?
Kongen er bedrøvet, Kongen er taus.

KONG VALDEMARS JAGT*)

Ved Qveld, ved Nat,
I Skov, i Krat
Jægerne fare.
Hornene klinge, Hundene gjøe,
Hør Echo svare
Fra Gurre-Sø!
Afsted! uforsagt!
Her er Kong Valdemars vilde Jagt!

*) Af „Syvsoverdag".

I Bøg, i Eg,
Til Hornets Leg
Uglerne tude.
Sæden paa Marken trampe vi ned,
Lad Alt bebude
Vort tunge Fjed!
Afsted! uforsagt!
Her er Kong Valdemars vilde Jagt!

Vi storme vildt,
Vi fange snildt
Dyret i Hule.
Vogt dig, du Bonde! Dørene stæng,
Lad Barnet skjule
Sig ræd i Seng!
Afsted! uforsagt!
Her er Kong Valdemars vilde Jagt!

EROTISKE SANGE

1.*)

Mel.: Tyrolervise: Vom Wald bin i füra.

Skjøn Jomfru, som sidder
I Vinduet hist,
Og lytter til Qvidder
Af Fuglen paa Qvist,
Eia! Eia!

*) Af „Kong Salomon og Jørgen Hattemager".

O glem dog din Kulde,
Formild dog dit Sind,
Og luk mig, du Hulde
I Kammeret ind!
Eia!

Hr. Ridder i Vaaben,
Hvi klynker du saa?
See, Døren er aaben,
Den kjender ei Slaa.
Eia! Eia!
Men Veien at kjende
Først lære du maa:
Ved Kirken derhenne
Der banker du paa.
Eia!

Den Vei er besværlig,
O Jomfru saa prud!
En Stige du kjærlig
Kan hænge herud!
Eia! Eia!
Nei, Ridder, saa Mangen
Fra Stiger faldt ned;
Men Kirkedørs-Gangen
Er sikker og bred.
Eia!

2.*)

Mel.: *Reposons nous ici tous deux.*

Det, som min Læbe stammer svagt,
Har dig forlængst mit Øie sagt.
O, hvis du kjender Elskovs Magt,
Saa veed du hvad jeg har at sige!
Lyt kun til al Naturens Rige!
Hør, Fuglen synger det i Qveld,
Hør det i Luft, i Kildevæld!
Og du vil spørge mig endnu?
:,: Du veed det, du veed det!
Min Hemmelighed kjender du! :,:

Det, som din Læbe stammer svagt,
Har mig forlængst dit Øie sagt.
O, hvis du kjender Elskovs Magt,
Saa veed du hvad jeg har at svare!
Hvad kan jeg meer dig aabenbare?
Lyt til hver Klang i Skov og Krat,
Ved lyse Dag, ved mørke Nat!
Og du vil spørge mig endnu?
:,: Du veed det, du veed det!
Min Hemmelighed kjender du! :,:

Hvad du mig sagde huld og øm,
Alt længe var mit Hjertes Drøm.
Jeg hørte det i Luft, i Strøm;
Tidt spurgte jeg derom i Dalen,
Og Svaret gav mig Nattergalen.
O, men du selv nu svarer mig!

*) Af „Kong Salomon og Jørgen Hattemager".

Huldt toner det: jeg elsker dig!
Jeg vil ei spørge meer — o nei!
:,: Jeg veed det, jeg veed det!
Din Hemmelighed kjender jeg! :,:

3.*)

Mel.: Ich kenn' ein Mädchen zart und fein.

Der er i Himlen en Dreng saa smuk,
Troe du mig!
Han hører alle Smaapigers Suk,
Troe du mig!
Han fører dem
Til Himlen hjem.

Naar Midnat hviler paa Mark og Eng,
Troe du mig!
Saa staaer han venlig ved Barnets Seng,
Troe du mig!
I Favn saa tæt
Han tager det.

Og flyver med det til Himlen blaa,
Troe d i mig!
Høit over alle de Stjerner smaa,
Troe du mig!
Der er en Sal
Saa høi og sval.

*) Af „Aprilsnarrene".

Og tænk kun ikke, vi lege der!
Troe du mig!
Fornuftigt taler han med Enhver,
Troe du mig!
Hvad her er glemt,
Hist læres nemt.

Jeg gaaer i Skole saa mangt et Aar,
Troe du mig!
Fast Intet dog jeg at vide faaer,
Troe du mig!
Det Lidt jeg kan,
Mig lærte han.

4.*)

Melodie af Borchorst.

O fly for Amors Snare,
Betragt ei Gudens Glands!
Hver Straale bringer Fare,
Forvirrer strax din Sands.
O vogt dig, vogt dig, Pige,
Vær for hans Straaler blind,
Thi gjennem Øiet snige
De sig i Hjertet ind.

O flye for Amors Snare,
Hør ei hans Smiger-Ord!

*) Af „Aprilsnarrene".

Hvert af dem bringer Fare,
Hvis deres Lyd du troer.
O vogt dig, vogt dig, Pige,
For dem dit Øre luk,
Thi gjennem Øret snige
Sig Løfte, Bøn og Suk.

5.*)

Melodie af Weyse.

Amor gaaer omkring og tigger,
Lig en fattig Dreng og blind,
Som med simple Svovelstikker
Lister sig i Huset ind.
Rundt i alle Byens Gader,
Over Torve, Promenader,
Gaaer han, selv i Østenvind,
Rødmende med frossen Kind.

Nu gjør han mangt et ydmygt Buk,
Og veed saa nette Ting at sige.
Han drager dybt et Hjertesuk,
Og siger: Hjelp mig, smukke Pige!
Og giv saa Lidet som du vil!
Jeg siger aldrig Nei dertil.

„Blinde Dreng!" man hører sige!
„Bliv fra mig med Bøn og Suk!
„Hvoraf veed du, jeg er Pige?
„Hvoraf veed du, jeg er smuk?

*) Af „Et Eventyr i Rosenborg Have".

„Smukke, Stygge, Piger, Koner,
„Unge, Gamle, Børn, Matroner,
„For dem Alle staaer du frem,
„Ramser Lectien op for dem."

O kjære Dame! bliv ei vred:
Saa svarer han: Du huld tilgive!
Nei, hvad du er, jeg ikke veed,
Men vel hvad du for mig kan blive.
Thi hver som føler ved mit Suk,
Enhver som lindrer ømt min Smerte,
Er altid ung, er altid smuk,
Er altid Pige — for mit Hjerte.

Derfor bør man ikke skjænde
Paa den Bedende med Had,
Thi hvor let kan det sig hænde,
At det Amor var, som bad?
Siger ei den gyldne Lære,
At du skal barmhjertig være?
Thi du selv, før du det veed,
Trænger til Barmhjertighed.

6.*)

Melodie af Weyse.

En Elskovserklæring? hvad er det saa Meer?
Saa stor en Fortræd jeg ikke deri seer.
Og selv om man engang sit Hjerte lod fange,
Man døer ei strax deraf, ... min Søster, vær ei bange!

*) Af „Et Eventyr i Rosenborg Have".

See Kjærlighedsguden! som Betler han gaaer,
Og samler det Lidt, som han af Mildhed faaer.
For ham, som for Enhver, er Tiderne trange,
Han nøies med en Skjærv, ... min Søster, vær ei bange!

Et følende Smiil, et medlidende Svar
Kan gives af Den, som ellers Intet har;
Og hvis alligevel han Meer tør forlange,
Viis ham til Andre hen, ... min Søster, vær ei bange!

7.*)

Mel.: *N'oubliez pas l'heure du rendez-vous.*

Naar Aftenglands og Morgenrøde
Til Brudekys ved matte Stjerneskjær
Samles i korte, fortrolige Møde,
Da er det Tid, og da mødes vi her.

Naar svage Lys i Sommernatten glimte,
Naar Sangerskaren er taus i Mark og Træer,
Naar fjerne Seil vi paa Bugten kun skimte,
Da er det Tid, og da mødes vi her.

Glem Tiden ei! — Hvis det sukker i Lunden,
Vanker et Gjenfærd mellem disse Træer,
Hæves urolig din Barm i Midnatsstunden,
Da er det Tid, thi da spøger jeg her.

*) Af „Kjøge Huuskors".

Elskendes Tanker ved Afsked sig nærme,
Nærheden blender, den skiller kun ad.
Frastandens Nat! ved din Maane de sværme;
Da er det Tid, og da mødes man glad.

8.*)

Mel.: En spansk Bolero.

I Dandsen du mig møder,
Farvel! du flyer igjen.
Den Lov, som drog dig hen,
Dig nu tilbage støder.

I hver en Tone spilles
„Farvel" med sagte Klang.
Vi samles paa vor Gang,
Kun for igjen at skilles.

Man mister hvad man finder;
Farvel! det er forbi.
Paa Livets korte Sti
Man løser hvad man binder.

Vi tabe hvad vi kaare;
„Farvel" er Livets Ord;
I hvert et flygtigt Spor
Er lagt en Elskovstaare.

*) Af „De Danske i Paris".

Du bort fra mig dig fjerner;
Farvel! forlad din Ven!
Din Vei dig fører hen
I Lys af andre Stjerner.

TORDENVEIR*)

Mel.: *O pescator dell' onda, fidelin.*

Nu Tordenskyen trækker
Ad den Kant.
Ei meer den os forskrækker;
Den forsvandt.
Med fjerne Brag og Lyn
Hen ad Sverrig til den driver,
Himlen aabner sine Bryn,
Og opliver
Sit Syn.

O gid jeg flyve kunde
Som en Sky,
Hen over grønne Lunde
Langt fra By!
Var jeg i slet Humeur,
Vilde jeg min Vredes Torden
Slynge ned paa Folk og Køer,
Gjøre Jorden
Lidt ør.

*) Af „De Uadskillelige".

Men nu maa jeg desværre
Visselig,
See til at blive Herre
Over mig.
Nu faaer jeg vente her,
Hvor en Tordenregn mig dypper,
Og endskjøndt den standset er,
Det dog drypper
Fra Træer.

Snart Solen Vand vil drikke
Ud af Sky.
Man snart behøver ikke
Paraply.
Snart aander Alting frit;
Ene jeg staaer som i Fængsel,
Lytter efter hvert et Skridt;
Ja min Længsel
Gaaer vidt!

SOMMERREGN*)

Mel.: Auf, es dunkelt. (Spohr.)

Himlen smiler,
Solen iler
Ned mod Vest bag fjerne Træer,
Mens i Øst en Bro er bygget,

*) Af „De Uadskillelige".

Farvesmykket
I violblaat Aftenskjær.
Mildt det lufter,
Græsset dufter,
Perler dække hvert et Blad,
Blomst til Blomst er kjærlig klynget,
Frisk, forynget
Ved det kolde Styrtebad.

Efter Varmen
Aander Barmen
Luften, som er sval og ny.
Hjertet haaber paa det Fjerne,
Flagrer gjerne
Mod den lyse Purpursky.
Himlen, aaben
For vor Haaben,
Er en Udsigt viid og skjøn,
Og dens fjerne Violette
Siger dette:
Haabet selv er Haabets Løn.

III

BLANDEDE DIGTE

DEN HELLIGE ANDERS

LEGENDE

Naar Vandringsmanden mellem Mark og Enge
Ad Landeveien gjennem Sjælland gaaer,
Da seer han, naar til Slagelse han naaer,
En lille Høi paa blomsterklædte Vænge.
Et Kors af Træ har staaet paa Høien længe:
Endnu idag paa samme Sted det staaer.
Dets Hellighed, saa godt, som jeg formaaer,
Jeg eder tolke vil ved Harpens Strænge.
Af Troens Kraft besjælet, jeg forsøger
Enfoldeligen at fortælle her,
Hvad jeg har læst derom i gamle Bøger.
Saa laaner mig da villig eders Øre!
Forsamler jer ved disse høie Træer,
Og lader Sangen eders Hjerter røre!

Der var engang i længst forsvundne Dage
I Slagelse en Præst, som Anders hed.
I Dyd og Fromhed ei han havde Mage,
Han forestod Sanct Petri Menighed.
Ham længtes til Jerusalem at drage,
Og knæle ved sin Frelsers Gravhøi ned,
Thi drog han bort fra Herthas grønne Skove,
Selv tolvte Mand, hen over mørken Vove.

Den lette Snekke skjød sig hurtigt frem,
De seiled dagligen et mægtigt Stykke,
Og naaede snarlig til Jerusalem,
Og takked Gud for deres gode Lykke,
Til Christi Grav de strax begave dem,
At løses fra de Synder, som dem trykke.
Med fromme Taarer Frelseren de bade,
At Synderne han vilde dem forlade.

Da nu Husvalelse og Trøst de finge,
Gik de fra Graven, og forlode den.
Til verdslig Dont de Pillegrimme ginge,
Men Anders vendte dagligen igjen.
Hvergang som Klokkerne til Messe ringe,
Saa vandrer han til Jesus-Graven hen.
De Andre tabe sig i jordisk Handel,
Han tænker blot paa Jesu Christi Vandel.

Sær da Skærtorsdag og Langfredag kom,
Da kunde han sig ei fra Graven skille.
Da mon han Jesu Lidelser og Dom
Med fromme Taarer sig for Øie stille:
Gethsemane med Petrus, Judas, som
Forraadte ham; hvordan han bar saa stille
Det bittre Kors, den tunge Martyrkrone,
Hvorved han maatte Gud med os forsone.

Den næste Dag forsvandt, og Solen stod
Nu Paaskemorgen over Havets Flade.
Da kom de Andre: Vinden er os god,
Nu maae vi strax Jerusalem forlade!
Saa raabte de med Munterhed og Mod,
Og Anders om at skynde sig de bade.

Vel, svared Anders, jeg vil ikke dvæle,
Dog lad os først engang ved Graven knæle.

Nei, raabte de, det blive vil for silde;
En Time fast har Solen været oppe;
Nu kan vi ei med Knælen Tiden spilde. —
Saa vandrer da iforveien til Joppe,
Var Anders Ord, om ei I bede ville.
Jeg ventes under hine Palmetoppe,
Hvor efter Torsdags- og Langfredags-Sorgen
Jeg Glæden nyde vil paa Paaskemorgen.

Saa talt, han vandrede til Graven hen;
Der var en Sværm af fromme Mænd tilstede;
Den kjendte Anders, og han kjendte den,
Thi deelte han med den sit Hjertes Glæde.
Han talte for den om Opstandelsen,
Og læste Messer og af Fryd mon græde.
Da sagde han Farvel, og gik til Joppe,
Men Solen høit paa Himmelen var oppe.

Da did han kom paa lysen Formiddag,
Ak see! da var det danske Skib jo borte!
De haarde Hjerter, som en verdslig Sag
Saa tidlig havde ført fra Jorsals Porte,
Forlode ham. Han saae det røde Flag
At vugges fjernt paa Bølgerne de sorte.
Alene stod han og forladt tilbage,
Betroede Vindene sin bittre Klage.

Ei kunde han sin dybe Sorg fordølge,
Hans Taarer runde ned i salten Sø.
Ak, sukked han, jeg eder ei skal følge
Tilbage til min elskte Fædreø,

Ei skue meer den danske Skov og Bølge!
O hulde Frelser, lad mig heller døe!
Lad blidt mig slumre hen i dine Arme! —
Saa bad han høit med Taarer og med Varme.

Men Vinden spotter ad den Armes Klage,
Og fører Skibet bort alt meer og meer.
Fuldendt er snart den saligste blandt Dage,
Thi Solen alt fra Vesterhimlen leer.
Veemodig Anders, vandrende tilbage,
Mod Staden gaaer, da pludselig han seer,
Mens Noget rasler ved hans høire Side,
En venlig Herre paa et Æsel ride.

Hans Kjortel simpel var, men lys og reen,
Hans Miner saare venlige og milde,
Og i sin Haand han holdt en Palmegreen,
Og sagde: Kjære Ven, det bliver silde,
Og jeg kan mærke, du har trætte Been,
Du kunde snart i Skoven dig forvilde.
Kom, sæt dig op, om du med mig vil være;
Det samme Dyr os begge To kan bære.

Forundret stirred Anders længe frem,
Og sagde: Siig, hvorhen vil du da ride? —
Min Ven, jeg rider til Jerusalem,
Gjensvarte han. Da ved den Herres Side
Sig Anders satte. Æslet gik med dem
Ad Veien hen. Den Herre saae saa blide
Paa Anders, at han glemte fast sin Kummer,
Og i hans Arme fandt en rolig Slummer.

Men da om føie Tid han vaagned op,
Da laae han paa en Høi i grønne Dale;

Sig friske Blomster hvælved om hans Krop,
Udsprungne nys paa Markerne de svale.
Han øined Bøgeskovens lyse Top;
Hist monne Lærken slaae, her Gjøgen gale:
De travle Bier sig omkring ham svinge,
Han hører fjernt en Aftenklokke ringe.

Han reiste sig, men maatte atter segne
Tilbage, studsende, jo meer han saae.
Thi velbekjendt ham syntes allevegne
Hver Gjenstand, som hans Øiekast faldt paa,
Hvorhen han stirred i de skjønne Egne.
Paa Marken monne trende Hyrder gaae:
De kom og talte til ham. Da først ganske
Forbaustes han; thi deres Ord var danske.

Han blev saa underlig, han troer ei hvad
Hans Øren høre, hvad hans Øine skue.
Han reiser sig, han seer forskrækket, glad
En velkjendt By i Aftensolens Lue.
O store Gud! Det er hans Fødestad!
See Spiret af Sanct Peder og vor Frue,
Hans eget og de andre Præsters Sogne!
Han ikke kan af sin Forundring vaagne.

Han hører end den samme Klokkeklang,
Det er Sanct Petri Taarn, hvis Klokker ringe,
Og samle Sognets Folk til Aftensang.
De kjendte Toner i hans Øre klinge,
Han kan ei længer standse nu sin Gang;
Til Byen iler han paa Andagts Vinge,
Og følger Veien med de mange andre
Andægtige, som hen til Kirken vandre.

Forundret see paa ham de fromme Sjæle,
Og Alle kjende deres Præst igjen.
De Gamle bukke sig, de Unge knæle,
Og raabe lydt: Velkommen hjem igjen! —
Han tale vil, men Glædestaarer qvæle
Hans Stemme. Taus igjennem Sværmen hen
Til Kirken gaaer han. Hele Mængden følger
Med Ilen, lig et Havs oprørte Bølger.

Og Prækestolen Ingen at bestige
Sig vover, siden Anders nu kom hjem,
Og alle Folk med Længsel uden Lige
Forlange høit, at Anders skal staae frem,
Og at han atter nu Guds Ord skal sige.
Han kan ei dvæle, han maa lyde dem:
Han træder frem. I en begeistret Tale
Han monne fyrigen sin Andagt male.

Paa samme Dag han i Jerusalem
Holdt Messen, og kom til sit Sogn tilbage
I Slagels og holdt Aftensang med dem. —
Først efter flere Maaneder og Dage
De andre Elleve kom atter hjem,
Da først de havde udstaaet mangen Plage
Af Storm og Uveir, før den vrede Vove
Dem vilde bringe hjem til Sjællands Skove.

Men da de skued her den fromme Mand,
Som i Jerusalem endnu de troede,
Især da man fortalte dem, at han,
Paa samme Dag, som de ham grumt forlode,
Var kommen hjem fra Joppes fjerne Strand,
Da bleve de heel underlig tilmode.

Da gik af det Mirakel Ord og Rygte,
Og tusind Fromme Helgenen besøgte.

Og Gud forundte ham at leve længe,
Og gav ham Helgenkraft heel meget rar,
Paa Solskin kunde han sin Handske hænge;
Et nattegammelt Føl ham baaret har,
Hvorpaa han indred Byens Mark og Enge
Til stor Forundring for Kong Valdemar,
Med meget Meer, som min uvante Tunge
Ei værdig er at nævne eller sjunge.

Tilsidst han flygted til den dunkle Skov,
Og boede der i Klostrets stille Bolig,
Indtil han bort fra Verdens Tummel sov
Hen i en salig Slummer, mild og rolig.
Endnu man kalder Slottet Andersskov,
Til Minde om den fromme Anders Bolig.
I Slagelse, sin Fødeby, med Iver
Som Helgen og Patron han dyrket bliver.

Sanct Anders hviler nu i Dødningskriin
I Petri Kirke. Men den Høi, hvorpaa
Han vaagned trøstet op af Søvnen sin,
End kaldes Hvilehøi. Et Kors mon staae
Deroppe med en Indskrift paa Latin,
Som halv er slettet ud, men lød som saa:
Til Minde om Sanct Anders, som i Joppe
Indslumrede, men vaagnede heroppe.

AMOR HOS BACCHUS

Bacchus.

Tys! Hvo banker paa Døren? Hvad seer jeg? Amor sig nærmer
Hid til min Arne? O vær hilset, uventede Gjæst!

Amor.

Ikke jeg kommer som Gjæst; jeg har mig i Skoven forvildet,
Da jeg til Tartarus nys søgte den eensomme Sti.
Men da sprang der en Tiger af Busken frem, jeg den fulgte
Hid til din Hytte, som smukt dannes af Rankernes Løv;
Og jeg hørte den jublende Larm. Da traadte jeg ind her.
Led, Dionysus, mig ud, viis mig til Tartarus Vei!

Bacchus.

Lille, hvordan forstaaer jeg dig? Siig, hvad vil du hos Pluton?

Amor.

Lethes qvægende Flod søger mit brændende Blik.

Bacchus.

Kjære, hvad vil du ved den?

Amor.

Ak, jeg vil drikke dens Bølge!

Bacchus.

Siig mig, spøger du, Barn?

Amor.

Nei, jeg er tørstig og hed.

Bacchus.

Nu, saa gaa til Najaden, forlang et Bæger af Kilden.

Amor.

Nei, det rindende Vand kan ikke lædske min Tørst.
Lethes rolige Flod kan ene dæmpe min Flamme.
Før mig til Bølgen, thi stærkt trænger min Læbe dertil.

Bacchus.

Siden du vil det, velan, saa skal jeg vise dig Veien.
Men den er lang; du her hvile forinden dig ud,
Thi du er træt og mat. Kom! Sæt dig lidt under Ranken,
Mens den brusende Viin styrker din synkende Kraft.

Amor.

Giv mig Crateren!

Bacchus.

Der! — Du Arme, du ryster paa Haanden!

Amor.

Tak! Det smagte mig godt.

Bacchus.

Drik da lidt mere deraf! —
Iler, Mænader, her hid, og dækker Bordet i Skyggen,
Krandser Pocalen med Løv, fylder den saa til dens Rand
Med den herligste Saft, som Druens Purpur har ydet!
Kom, og gjør Løier, Silen! Følger, Satyrer, med ham!
Skynd dig, du Faun, til Pan, og bed om at laane hans Fløite,
Kom tilbage med den, blæs os et Stykke derpaa!
Alt skal forherlige Festen til Ære for Amor, thi aldrig
Før den vingede Gud har Dionysos besøgt. —
Men hvor har du din Bue? Hvor er dit Kogger? Du pleier
Ei dig at skille ved dem, kjender jeg ellers dig ret.

Amor.

Ak, det er sandt! Jeg glemte dem før hos min Moder i Gnidus;
Paa en Cypres jeg dem hang bort, thi de tyngede mig.

Bacchus.

Drik, og vær lystig, mit Barn! Imorgen vi vandre til Lethe.
Glem den kommende Dag, glem den forgangne inat!

Amor.

Herlig qvæger mig Druen, jeg har ei drukket den forhen;
Thi Ambrosia kun nød jeg og Nectar tilforn,
Eller den smeltende Honning, naar tidt jeg fanged i Haven
Mangen surrende Bi, røvende Sækken fra den.
Men jo sødere Næring, desmeer kun voxte min Flamme.
Dog, o Bacchus, din Saft gyder ei Olie til.
Nei, den styrker mit Mod, og hæver Kraften, som synker;
I det Fjerne jeg seer Haabet at vinke paany.
Hvor forunderligt! Før, naar i Skovens Mørke jeg lytted
Til de Toner, som Pan lokked af Rørene frem,
Blev jeg bedrøvet tilmode, jeg sukkede mere, jeg følte
Hjertet at banke, jeg græd, uden at vide, hvorfor;
Dog nu hører jeg gjerne din Faun at spille paa Syrinx,
Munter og lystig mig er bleven den sorgfulde Klang,
See, hvor Mænaderne dandse dertil, og Satyrerne springe!
Op! Jeg blander mig selv med i den festlige Dands.
Venter! Krandser mig først med Vedbendranker og Viinløv!
Ordner jer! Følger mig! Nu Amor skal føre jert Chor.
Giv mig Pocalen i Haand! Jeg efter Tacten besprænger
Jer med dens hellige Saft. Fylder den atter engang!
Rask afsted! Nu op, og nu ned! Nu cirklende Runddands!
Evoë! Evoë! Hil Druernes mægtige Gud!

Bacchus.

Stakkels Lille! Han er ei vant til at lyde min Thyrsus;
Hurtig den virker paa ham. See kun, hvor lystig han er!
See, hvor han dandser, og svinger sig rundt, og nipper af Bægret!
Dog nu standser han. Træt har ham Bevægelsen gjort,

Thi han sætter sig; alt hans Øienlaage sig lukke;
Langsomt synker han ned i det beduggede Græs.
Stille! Han sover! Nu, rører jer ei! Tys! Løfter ham sagte
Op paa Æslet! — Silen, bliv ikke vred for saa lidt!
Selv du efter kan løbe, kan holde dit Æsel i Halen,
Saa er du sikker, at ei Dyret skal rende sin Vei.
Tager nu Vedbendkrandsen af Barnets Hoved, og dypper
Den i Vinen, og vaad slynger forsigtig den om
Begge hans Tindinger og de guldguult bølgende Lokker!
Pidsker paa Æslet! Afsted! Ordner jer! følger med mig;
Hen til Gnidus vi gaae, og søge Cypressen i Lunden,
Hvor han sin Bue har hængt. Sagte vi lægge ham der
Under de skyggende Grene; derpaa vi forlade ham Alle.
Naar han da vaagner, og seer Buen at hænge paa Qvist
Med det skinnende Kogger, da vil han troe, at han drømte
Hele sit Ophold hos mig, eller han tænker maaskee,
At ved Lethe han var; men naar han Krandsen har fundet,
Siger han: „Morpheus ei bandt, eller Pluton, en slig.
Drømte jeg, hvordan blev da et virkeligt Foster af Drømmen?
Var jeg ved Lethe, da var jeg ved en Lethe, som ei
Slukker Hjerternes Brand, men lindrer Smerten, og giver
Mod til at taale paany stærkere blussende Glød." —
Ak, hvor vilde den Arme, ifald hans Lue var slukket
Ved Forglemmelsens Flod, vaagne bedrøvet og tom!
Dog nu vil, naar Søvnen er endt, han trøste sig over,
At han gjenkjender sig selv. Hvo som har Kjærlighed følt,
Vil sin Livstid heller af haabløs Flamme fortæres,
End een eneste Dag leve med Sundhed og fri.

KUNSTREISEN

ET EVENTYR

(Fremsagt af Madame Wexschall den 26. Februar 1826.)

Det var en gammel Skik i disse Lande,
Naar Vinterstormen raste, Sneen fyged,
At samle sig ved Arnens muntre Lue,
Og ved et Eventyr forkorte Tiden.
Dog denne Skik forsvandt, som mangen anden.
Nu samler man sig før i Kunstens Tempel,
Hvor Arnens Lue blev en Alterild,
Usynlig vel for Øiet, men dog qvægsom
For Aand og Hjerte, som den ofte varmer,
Saa her man og iblandt forglemmer Tiden,
Og trodser Stormen, som derude raser.
Tør jeg da her den gamle Skik fornye,
Og medens Aftnens sidste Timer hælde,
Dem end et simpelt Eventyr fortælle?

Hvo kjender ei Provences milde Dale,
Om ei af Andet, dog af Navn? Provence,
Ei ene kjendt af sine skjønne Roser,
Men af Clementia Isauras Sange,
En Rose selv i Landets Digterkrands!
Provence var den Vugge, hvori vaagned
Fra Barbariets Nat til gjenfødt Liv
De nye Tiders Kunst og Poesie.
I Elskovs Ledebaand den spøgte længe,
Men snart den Stemme fik og Fuglevinger,
Og fløi i Troubadourers spæde Sange
Den hele Verden rundt, og glæded Mange.

I dette Land, for ikke længe siden,
En Yngling leved, som var rigt begavet
Med Alt hvad Fødsel og Natur kan skjænke.
Men just den store Rigdom i hans Aand
Ham gjorde let med Verden utilfreds.
Som Barn alt vandred han i Mark og Skov,
Og tabte sig i sværmeriske Drømme.
Thi naar han skued op til Himlens Hvælving,
Da saae han Purpurskyen aabne sig,
Og i dens Midte stod en deilig Dreng,
Og smiilte til ham. Paa sit Hoved bar han
En Krands af Laurbær, i sin Haand en Cithar,
Og yndigt sang han til dens klare Toner:
„O følg mig! Jeg er Kunstens Genius." —
Og vandred Barnet ind i Skovens Dybde,
Kom ham igjen det hulde Syn imøde;
Og lagde han sig ned ved Kildens Bred,
Da skued han det samme Syn fra Vandet;
Det hvisked til ham gjennem hver en Bølge:
„See, jeg er Kunstens Aand; vil du mig følge?" —

Men som han ældre blev, det skjønne Syn
Sig meer og mere sjeldent aabenbarte.
Tilsidst forsvandt det ganske. Længselfuldt
Nu speided han i Skove, Marker, Dale,
Paa Bjergetinder, rundt omkring. Forgjæves!
Den yndige Gestalt ei meer sig nærmed.
Fortvivlet svoer han, Landet at forlade,
Og vandre Verden rundt, fra Land til Land,
Fra Stad til Stad, og ei paa Veien hvile,
Før Kunstens Aand ham atter monne smile.

Som sagt, saa gjort. Til Frankrigs Hovedstad,
Culturens Centrum, skjønne Kunsters Midtpunkt,
Han sig begav, og spurgte, strax han kom der:
Er Kunstens Genius ei her tilstede? —
Jo, raabte Hver og Een, han derom spurgte:
Her er hans Throne, her han boer og hersker. —
En sagde: Gaa i Opera iaften;
En Anden: Nei, gaa i Tragedien;
En Tredie: Nei, til Herr von A, Fru B,
Til Frøken C, i Theecirklen hos D,
Og saadan Alphabetet heelt igjennem.
Han kom, han gik, han kom igjen, gik atter,
Men ingensteds han finder hvad han søger,
Thi Politiken her er Kunsters Kunst,
Og fast den eneste som ret man priser;
Hver anden her fortrænges af Aviser.

I London samme Spørgsmaal, samme Svar,
Men ogsaa samme frugtesløse Søgen.
Snart kjed deraf, udraaber han:
„Her fødtes Scenens Mesterværker,
Og dog i Shakspeares Fødeland
Til Shakspeares Aand jeg Intet mærker."

Men snart i Dresden og Berlin
Hans Smule Mod end meer sig kjølte,
Thi der var Følelsen saa fiin,
At man, for lutter Fiinhed, Intet følte.
Og da nu endelig han kom til Wien,
Og tænkte: her det er, til Punkt og Prikke, —
Saa fandt han mindre Kunst, end Mad og Drikke.

Italien ham vinkte. Her han fandt —
Saa tænkte han — sit Haab med Renters Renter;
Men see, paa Tromme slog hver Musikant,
Og alle Stemmer sang som Instrumenter.

Jeg vil ei trætte Dem med at fortælle,
Hvor mange Steder han besaae i Verden.
Han var i hvert et Land, i hver en Stad;
Ja Krøniken beretter at endogsaa
Han ei Constantinopel har forsømt,
Ja, hvad som meer er, og utroligt klinger,
At han til Hamborg kom, og gjorde selv
En Tour lidt over Grændsen, længer opad,
Men vendte strax, paa første Miil, tilbage.
Det være som det vil; kort at fortælle,
Han fandt paa hvert et Sted sit Haab bedraget,
Og vendte seent, med skuffet Exspectance,
Mismodig hjem igjen til sit Provence.

Det var en deilig Sommeraftenstund,
Da han betraadte sine Fædres Jord.
Han skued henrykt i det røde Skjær
Af Solen som gik ned bag dunkle Myrter;
Han lyttede til Nattergalens Triller,
Og følte sig saa lykkelig tilmode.
„O!" raabte han, „jeg vil ei Kunsten søge;
Jeg glemme vil min Ungdoms Drømmerier;
De skal ei længer sætte Splid i Hjertet
Imellem mig og Verden; jeg vil leve
I venlig Harmonie med al Naturen." —
Mens saa han talte, saae han en Hyrdinde,
Som sad paa Marken mellem hvide Lam,
Der græssed yndigt ved den Huldes Fod.

Han saae paa hende, Pigen saae paa ham;
Han nærmed sig, og begge To de rødmed;
Han stammede med Møie frem et Ord,
Hun svarte ham med en undseelig Mine;
Han sank for hendes Fødder ned, hun bøied
Sig venlig over ham, ham kjærlig hørte,
Og snart hans Læbe hendes Læbe rørte.

Men Skyen aabned sig ved sagte Torden,
Og Kunstens Genius, den længe søgte,
Sig aabenbarte, med sin Laurbærkrands
Om Tindingen, og Citharen i Haanden,
Og talte saa: „Du Daare, som mig søgte
Paa fjerne Steder, mig som er dig nær,
Og hvem du finder i dit eget Hjerte,
Hvergang du seer med Aandens Blik deri!
Viid, Kunsten skal ei søges, som man søger
En sjelden Steen og Plante. Var den ikke
Fra Vuggen af bestandig i din Barm,
Du fandt den ei, hvor meget du den søgte.
Nei, lev med aabent Øie for Naturen,
Giv i dit Hjerte Kjærligheden Adgang,
Og du besidder ei blot Kunstens Nøgle,
Men Kunsten selv. Natur og Kjærlighed
Er ikke blot et S t o f for Sang og Digt;
Nei, det er selv Musik og Poesie." —
Saa talte han, og monne bort sig vende,
Og hermed er mit Eventyr tilende.

Dog — det er sandt! jeg havde nær forglemt
At sige Dem, at paa sin lange Reise
Kom og den unge Mand til Kjøbenhavn,
Og fandt — om ei den Genius han søgte —

Dog Kjærlighed til Kunsten, Overbæren
Med mange Feil, Opmuntring til det Gode.
Det — siger Krøniken — han fandt; og grundet
Er vist dens Ord, thi jeg har og det fundet.

SANGFUGLENE

EN FABEL

(Fremsagt af Jomfru Pätges den 4de Marts 1827.)

Det er bekjendt, at Sangens Gud,
Apollo, gik i gamle Dage,
Høist misfornøiet fra Olympen ud,
Hvor Sangen vilde meer ei Guderne behage,
Og at han derfor ned til Jorden kom,
Hvor han som ydmyg Hyrde vandred om,
Med Fløiten i sin Haand, hvis ømme Klage
Opfyldte Mark og Eng og Skovens Helligdom.
Ja, kan man Rygtet troe, der gives Mange som
Forsikkre, han endnu ei kommen er tilbage.

Det være som det vil! Paa denne Tid
Han vilde prøve Menneskenes Øre.
„De stolte Guder vil mig ikke høre?
„Velan, min Fløite, ton da blid
„Til Jordens Sønners travle Flid!
„En menneskelig Barm er let at røre."
Saa tænkte han; men paa sin hele Gang
Han Bonden saae med Sved sin Plov at kjøre,

Despoter som en blodig Svøbe svang,
Og Slaver, som misundte deres Rang.
Kort: overalt, for Øieblikkets Trang,
(Hvis Ledebaand endnu maa hele Slægten føre),
Fik Ingen mindste Tid at lytte til hans Sang.

Til Fuglene han vendte da sin Hu,
Og kaldte dem i Skoven sammen:
„I have Tid dertil endnu;
„I synge nemlig selv med Lyst og Gammen.
„I ere lykkelige, frie,
„Thi eders Arbeid er jo kun at bygge Rede,
„Og under lystig Melodie
„Om et Par Korn paa Marken lede.
„Velan jeg stifter et Academie,
„Conservatorium for Sang og Poesie;
„I ere Medlemmer deri,
„Jeg selv er eders Præsident hernede.
„Og for at Tingen komme maa i Gang,
„Jeg vil en Priis-Opgave strax bestemme:
„Jeg krone skal den bedste Sang
„Til Vaaren, som idag sig lader just fornemme.
„Jeg kunde sætte jer en lang Termin,
„Et Aar, halvandet, eller mere;
„Sligt er vel gammel Skik, men jeg har min;
„Og jeg forlanger ei, at I skal reflectere;
„Lad Sangen sprudle frem som ædel Viin;
„Lad Hver frit og naturligt synge sin;
„Thi hvis I have lang Betænkning nødig,
„Da, synes mig, er Prøven overflødig."

Knap havde Guden talt sit Ord,
Før hver en Fuglestrube slog og bæved,

Og tusind Triller op til Himlen svæved,
Og hele Skoven gjenlød af et Chor,
Som Vaarens Priis mod Solens Bane hæved.

Men da Concerten var forbi,
Stod Guden frem og sagde: „Saare deiligt!
„Hver sunget har sin bedste Melodie!
„„At dømme her, mig kommer ubeleiligt.
„Først lyttede jeg helst til Nattergalens Klage;
„Den lignede min egen Fløites Klang,
„Og smeltede mit Hjerte mangen Gang
„Med Minder fra de svundne Dage.
„Men Lærken som mod Skyen steg,
„Og lod i Flugten selv sin Trille høre,
„Og Droslen i den gamle Eg,
„Bogfinken hist paa gule Neg,
„Alt Dette maa mig tvivlsom gjøre.
„Selv Turtelduen mig behager,
„Ja, Gjøgen tier ei endnu,
„Dens Vise simpel er, men den gjentager
„Et melancholsk, et sværmerisk Kuku.
„Jeg ikke bedre veed,
„For ud at rede mig af min Forlegenhed,
„End at udsætte Prisfordelingstiden,
„Saameget meer
„Som Svalen, om jeg ellers rigtig seer,
„Var ikke med i Væddestriden."

Et gammelt Fængsel nær ved Skoven laae;
Der mangen Fange sukked i sin Lænke:
Han Skovens Pragt fra Vindves-Gittret saae,
Og maatte paa sin tabte Frihed tænke.
Han skjelned neppe mellem Vaar og Høst:

Thi Nattergalens, Lærkens, Droslens Stemme,
Og Gjøgens, Finkens, Turtelduens Røst
Sig aldrig nærmed til det skumle Gjemme.
Den gamle Fangevogter gik just nu,
Med Nøgleknippet ved sin Side,
I dybe Tanker, mod i Hu,
Ind under grønne Lide,
Og hørte Fuglene for Prisen stride.
Men da han havde hørt Apollos Bud,
Fremtreen han for den høie Dommer,
Og sagde: „Viid, o Sangens Gud;
„At til din Væddekamp ei Svalen kommer!
„Den har sin Rede bygget paa mit Fængsel;
„O kald den ikke til dig hen!
„Hvis mine stakkels Fanger savned den,
„Saa døde de forvist af Længsel."

Ved disse Ord sig Gudens Kinder malte,
Hans Øie flammed, og hans Hjerte slog,
Han Fløiten i sin Haand som Scepter tog,
Og traadte majestætisk frem og talte:

„Jeg kjender ikke Svalens Røst,
„Men den har Prisen vundet fremfor Alle.
„Faaer Jorden Digtere til Livets Trøst,
„Man denne Fugl skal deres Mønster kalde:
„Thi Mennesket er stedse her i Fængsel;
„Men Den, som flagrer over Fangens Buur,
„Som vækker ham til hellig Længsel,
„Til Haabet om en fri Natur,
„Han synger som han bør for Jordens Fanger,
„Og ham jeg kalde vil den bedste Sanger."

TJENSTAGTIGHED

EN FABEL

Fremsagt af Hr. Winsløw jun. den 19de Februar 1832.

Tjenstagtighed det er en herlig Dyd;
Ei sandt, Enhver er af den Mening? —
At offre sin for Andres Fryd,
Til Hjelp at komme ved den mindste Lyd,
Forhindre Splid og virke til Forening, —
Den Dyd, hos Qvinde, som hos Mand,
Vist aldrig nok berømmes kan.

Men her det gaaer dog som med andre Dyder:
Hos Den, som ei har Indsigt eller Smag,
De vorde meget let til Lyder,
Og Andre kun til lidt Behag.
Det er ei nok, at Dyden øves;
Paa Maaden kommer Meget an,
Og til Tjenstagtighed behøves,
At Villien er parret med Forstand.
Ved Tjenester, en uopdragen Herre
Beviser os, vi komme let tilkort;
De ligne Curen, som er stundom værre
End Sygen, der skal jages bort.
En Anecdot maaskee bevise kunde
Den Sætning mere klart, end alle Grunde.

I Sverrig var en rig Magnat,
Som levede paa Landet, indgetogen;
Han brød sig ei om Hof og Stat,
Og ingen Omgang havde han med Nogen.
Han ugift var, og *ergo* uden Børn.

Thi tog han i sit Huus en Bjørn,
(Maaskee af Lyst, til Næsten at begave,
Maaskee fordi han vilde Selskab have),
Kort sagt: en laplandsk Bjørn, som under trange Kaar
Var gaaet lidt Syd paa, for at søge Næring,
Men fandt den samme knappe Tæring,
Og lod af Sult sig fanges ved hans Gaard.
Han opdrog den med Flid og Møie,
Han spared Intet paa en god Dressur;
Den havde selv en ypperlig Natur,
Som lod sig efter Mandens Ønske bøie.
Med den han deelte nu sin Velstands Goder,
Den blev hans Omgang, blev hans Ven,
Den blev hans Søn, den blev hans Broder;
Og Bjørnen, som var god, gjengjældte det igjen.
Den blev ei indbildsk over al den Ære,
Den holdt sig ei for fornem eller stor
Til, som nu Leiligheden kunde være,
At varte op ved Herrens Bord,
At bære Vand, at hente Brænde,
At trække Støvler af og paa,
At stoppe Piber, Fidibus at tænde,
Og bag paa Herrens Vogn at staae;
Thi Bjørnen fandt, ved Lyset af Forstanden:
Den ene Villighed er værd den anden.

Engang — det var en deilig Sommerdag —
Fik Herren Lyst til at spadsere;
Den gode Bjørn gik efter ham i Mag,
Og bar hans Kappe, Paraply, med mere.
Omsider, paa en yndig, græsklædt Plet
Tog Manden, som af Vandringen var træt,
Et landligt Leie, hviilte, som han kunde,

Og lukked Øinene, som for at blunde,
Mens den paapasselige Bjørn fik Lov,
At vaage ved hans Side, mens han sov.
Tjenstagtig var den; saadan her man seer 'en,
Det hører ganske med til Characteren.

Om lidt var Manden sovet ind.
Da hørte Bjørnen Noget summe;
Det var en lille Myg i Aftnens Vind.
Den gode Bjørn begyndte stærkt at brumme;
Men Myggen satte sig paa Mandens Kind,
Og uforstyrret af det barske Væsen,
Den fløi fra Kinden lige hen paa Næsen.
Da tænkte Bjørnen i sit stille Sind:
„Du vil dig ikke pakke med det Gode?
„Nu vel, saa skal jeg slaae dig ned for Fode.
„Hvad jeg min Herre skylder, vel jeg veed;
„Nu skal han Prøve faae paa min Tjenstagtighed."

Som tænkt, saa gjort. — Sin Pote høit den hæved,
Og slog et Slag, hvorved selv Jorden bæved,
Og traf — ja, Myggen var i samme Stund
Til sine Fædre gaaet; — men Manden? —
O vee! Hans Øine, Næse, Mund,
Ja Hagen selv og Panden,
Var ikke til at skjelne fra hinanden.

Den gode Mening, adskilt fra Forstand,
Vist aldrig kommer i sit rette Hjørne.
Moral: Saafremt du det undvære kan,
Tag aldrig imod Tjenester — af Bjørne!

MAANEN

(Fremsagt af Fru Heiberg den 9de Februar 1834.)

Ved Himmalayas Fod, ved Ganges Kilder
En Hytte stod, hvori en viis Bramin,
Som havde Verdens Tummel Ryggen vendt,
Nu søgte Sjælefreden,
Fortrolig med sig selv og Eensomheden.
Og ikke sjelden kom et Verdensbarn,
Hvis Drøm om Lykke Livet havde skuffet,
Hvis Væsen Skjæbnen havde splittet ad,
Og søgte hos den Gamle
Ved Viisdoms Tale det paany at samle.

En Aftenstund det banked paa hans Dør;
Han aabned den, og for hans Øine stod
En Mand i fremmed Dragt,
Ei længer ung, dog gammel heller ikke,
Med Sværd og Spyd bevæbnet, som til Jagt,
Men med Fortvivlelsen i sine Blikke.

Hvad Sorg den Fremmede paa Hjertet tyngèd,
Man veed ei ret; men for Braminen skrifted
Han hemmeligt et skuffet Haab, en Længsel,
Som Verden og dens Løb ei havde stillet.
Den Gamle saae paa ham med Alvors Mine,
Og grunded dybt, og talte derpaa saa:
Hør efter, og jeg skal fortælle dig
Hvad selv jeg har oplevet i min Ungdom.
Dog ei blot med dit Øre,
Med Tanken maa du min Fortælling høre.

Som Yngling alt i Bramas Tjeneste,
Jeg saae kun sjelden mine Fædres Arne;
Men naar det hændte sig, at jeg besøgte
Den fjerne Hytte, hvor de Gamle boede,
Da bragte jeg sædvanlig sjeldne Gaver,
Ei ene til Forældrene, men ogsaa
Til mine Søskende, hvoraf den Yngste
Var let nok at fornøie:
Det var en tre Aars Dreng med muntert Øie.

Engang paa Veien til min Faders Hytte,
Kom nogle Røvere, som plyndred mig,
Og mig berøvede de skjønne Gaver,
Hvormed jeg vilde glædet mine Kjære.
Tomhændet kom jeg hjem, fortalte Tingen,
Og Alle maatte finde sig deri,
At denne Gang jeg Intet kunde bringe.
Den lille Dreng alene blev urolig,
Og fordrede med hæftig Graad og Skrig,
At jeg en Gave skulde skjænke ham,
Saaledes som jeg pleied, naar jeg kom.
Forgjæves at berolige den Spæde
Jeg søgte, dog jeg fik ei Ro, ei Rist;
Han vedblev med at skjænde, med at græde,
Og Støien blev utaalelig tilsidst.

Det var just Aften, og den fulde Maane
Paa Himlen stod. Da slynged jeg min Arm
Om Drengen, og ham satte paa mit Knæ,
Og sagde: „Græd ei længer, vær nu artig!
Det var kun Spøg; jeg har en Gave til dig;
See Maanen hist! hvor deilig, blank og klar,
Af pure Guld! den vil jeg dig forære." —

„Hvorledes!" raabte Drengen: „er det Alvor!"
Og strakte sine Hænder alt mod Himlen,
Som om han vilde tage mig paa Ordet.
„Ja," svåred jeg, „herefter er den din,
Men du kan ikke faae den ned i Stuen,
Den pletter let, saasnart man rører ved den;
Men du kan see paa den, saa tidt du vil,
Og tænke ved dig selv, at den er din,
Og selv for Andre prale med din Skat.
Men lad dig ei forføre!
Husk paa mit Ord: Nok see, men ikke røre!" —

Forskrækket trak han Armene tilbage,
Til Tegn paa Lydighed. Nu var han glad,
Og raabte: „Broder har forært mig Maanen!
Og jeg skal aldrig røre ved den, bare
Jeg maa betragte den, saa tidt jeg vil,
Og naar kun Ingen vil den fra mig tage,
Og heller ei den laane,
Men huske paa, det er min egen Maane." —

Nu var det godt. Den næste Dag forlod jeg
Min Fædrebolig. Da jeg kom igjen
Om nogen Tid, kom Drengen mig imøde
Bedrøvet og med misfornøiet Mine,
Og sagde: „Broder! tænk engang! den Røver,
Som tog forleden dine skjønne Gaver,
Har daglig filet i min Maane, skaaret
Bestandig Meer og Mere fra; omsider
Han tog den sidste Stump, som var tilovers." —
„Jeg veed det," svared jeg: „men har du seet,
At jeg har ladet gjøre dig en ny?
Den var just ikke strax paa Timen færdig;

Min Guldsmed har arbeidet længe paa den,
Lidt efter lidt han fik den dog istand." —
„Ja," sagde Drengen, „det er ganske sandt;
Men da den nu var færdig, klar og blank,
Maa Nogen have rørt den, trods dit Forbud,
Thi den blev svinet til, saa det var Skam." —
„Jeg veed det nok mit Barn: det var en Aften,
Da Maanen var formørket, som det kaldes;
Men saae du ikke strax, hvorledes jeg
Lod den polere, saa den blev igjen
Saa blank og straalende som nogensinde?" —
„Ak jo! men saa kom Røveren igjen,
Og filede paany!" — „Ja vist, men trøst dig!
Thi nu har jeg igjen bestilt en anden;
Om nogle Dage skal du bare see den!" —
„Ja," svared Drengen, „det er ganske godt;
Men siden man saa let kan den polere,
Ja, selv naar den er stjaalen, faae en ny,
Saa har jeg Lyst til selv at røre ved den,
Og klappe den, og kysse den paa Munden,
Thi jeg har seet, der er et Ansigt i den.
Tidt seer den ned paa mig med milde Blikke,
Som om den vilde sige: jeg er din.
Men det forslaaer dog ikke!
Hvad kan det hjelpe mig, at den er min?
At see paa den, mig trøster ikke længer;
Nu til at favne den, mit Hjerte trænger." —

Den Lille Dag for Dag blev meer urolig,
Og da jeg nu en Aften vandred med ham
Langs Flodens Bred, mens Maanen stod fornyet
I fulde Glands paa den azurblaae Himmel,
Da fordred han paany med Graad og Skrig,

Jeg skulde Maanen drage ned fra Himlen.
Jeg sagde: „Tag den selv! jeg dig tillader
At røre den." — „Jeg kan ei!" skreg han vildt:
„Jeg har det tidt forsøgt, det lykkes aldrig." —
Da slog han Øiet ned igjen, fortvivlet;
Men i det Samme standsede hans Blik
Paa Flodens Bølger, i hvis klare Speil
Fordobblet ham hans Længsels Gjenstand vinkte.
„O!" raabte han, „nu har jeg ingen Nød!
Jeg har ei Vinger, kan ei opad flyve,
Men ned i Dybets Rige
Formaaer jeg til mit Ønskes Maal at stige." —

Som sagt, saa gjort! Han styrted sig i Floden.
Men piilsnar sprang jeg efter, greb ham, svømmed
Til Bredden med ham — han var halv bedøvet —
Og bragte ham til Hytten, hvor jeg hurtig
Hans vaade Klæder skiftede med tørre.
Nu stod han da forundret ved min Side,
Af Kulde skjælvende, og med en Mine,
Som om han vilde samle sine Tanker.
„Nu?" spurgte jeg: „fik du da Maanen fat?" —
„Nei!" sukked han: „den mellem mine Hænder
I tusind Stykker gik, og borte blev;
Og jeg blev kold, min Attraa var forsvunden;
Den Ild, mit Hjerte følte,
Den stærke Flod med sine Bølger kjølte." —

„See," svared jeg, og pegede mod Himlen:
„End sidder Maanen lige heel og skjøn,
Og minder dig ved Synet af sin Glands,
At du tør vel besidde den i Tanken,

Naar den sit Lys dig sender,
Men ei du gribe tør den Himmelske med Hænder." —

Braminen taug; den Fremmede forstod ham;
Men om han fulgte Raadet, veed man ikke.
Et er, at fatte Talen,
Et Andet, at tilegne sig Moralen.

CANTATE
VED
UNIVERSITETETS AARLIGE FEST I ANLEDNING AF REFORMATIONENS INDFØRELSE SAMT RECTOR-SKIFTET

Musiken af Weyse.

I

Vær hilset, Lys fra Sandheds Væld,
Som har i trende Secler funklet,
Som aldrig vorde skal fordunklet,
Men sprede Klarhed, Liv og Held!
Du strømmed ind i Verdens Øie,
Og Tanken for sig selv blev klar,
Og Gud for Tanken aabenbar;
De monne sig til Eenhed føie,
Lig Bækken med sit Udsprings Elv,
Thi Tanken opsteg til det Høie,
Dengang den nedsteg i sig selv.

Stjernen stod paa Nattens Himmel,
Og fordunkled alle dem,
Som til Krands om Bethlehem
Slynged sig i talløs Vrimmel.
Vise Mænd ved Stjernens Magt
Droges hen ad fjerne Veie,
Knælte ved det ringe Leie,
Hvorpaa Frelseren var lagt.

Stjernen svandt; paany den glimter
Efter femten hundred Aar;
Dog paa Himlen ei den staaer,
Mennesket i sig den skimter;
Og den leder vise Mænd
Did, hvor over alle Throner
End den himmelske Forsoner
Sees i Lysningen af den.

Men hiin hellige Stjerne,
Som nu flammer i Menneskets Bryst,
Skal den ei i det Ydre, det Fjerne
Lyse til Menneskets Trøst?

Jo! det Lys, der flammer i det Indre,
Skal med ydre stærke Straaler tindre.
See, det blusser, tændt af Luthers Hænder!
Lyset har forvandlet sig til Ild;
Baalet flammer, Pavens Bulle brænder,
Røgen slaaer mod Himlen vred og vild.

Det er Tegnet, som til Kamp er givet,
Tegn til Kamp for Troen og for Livet.

Ras kun, Flamme! Graadig du dig slynge
Om det Aag, som tør paa Kirken tynge!
Vredens Element, som ei betænker,
Hvad du griber med dit røde Blus,
Viis, du kan fortære Troens Lænker,
Du, som har fortæret Johan Huss!
See! din Straale slynges af en Svane;
Romas Ørn dig tabte paa sin Bane.

Det Helliges Forkynder skal ei længer
Sig sondre fra den Verden Gud har kjær;
Man Klostrets Døre sprænger,
Og Munk med Nonne sig til Altret trænger,
At knytte Pagten, som for Gud har Værd.

Som første Par, der Troskabs-Eden bringer,
Gaaer Martin selv ved Catharinas Haand,
Og Kirkeklokken ringer,
Og Præsten vier dem, og Sangen klinger,
Og Pagten signet er af Herrens Aand.

Og Stat og Kirke sig foreente finde
Ved Kjærlighedens elskelige Bud.
Det Baand, som Hjerter binde,
Den frie Pagt imellem Mand og Qvinde,
Familien er helliget for Gud.

Men hiin hellige Stjerne,
Som nu flammer i Menneskets Bryst,
Skal den ei til det Ydre, det Fjerne
Tale med flammende Røst?

Jo, Lyset vorde skal til Ord,
Som Ordet forhen Lys er blevet;
Man læse skal paa viden Jord,
Hvad Aanden har med Flammer skrevet.
Og lyste Stjernen fordum hen
Til Evangeliet i Vugge,
Saa skal den lyse nu igjen
For Dem, som efter Ordet sukke.

I Saxernes Land en mægtig,
Skovgroet Klippe staaer,
Derpaa en fordum prægtig,
Stor og fyrstelig Gaard.
Som ringe Fuglerøde
Den hænger i Klippens Favn;
Wartburg monne den hedde,
Wartburg er Slottets Navn.

Fra liden Celle derinde,
Vendt mod en Afgrund brat,
Saae man et Lys at skinne
Gjennem den mørke Nat.
Der sad den Troens Opliver,
Med Lampen paa sit Bord,

Og tolked med hellig Iver
Herrens hellige Ord.

Saa vidt i Dalene trænger
Lyset fra Vinduets Baal,
Men Ordet flyver dog længer,
Baaret af Folkets Maal.
Det lyder for hvert et Øre,
Det toner i hvert et Bryst,
Det lader sin Fylde høre
Med fyldig, levende Røst.

For Evangeliets Fugle,
Wartburg, en Rede du var,
Hvori du mod Ravn og Ugle
De Fjerløse vogtet har.
Da voxte den spæde Vinge,
Den folded sig ud paa Stand,
Da monne sig Fuglene svinge
Over det ganske Land.

Ha! men Kampens Torden ruller,
Vaabenbulder
Ryster Kirkens faste Grund.
Ikke Nok, at Pen og Mund
Vundne Frihed vil forsvare;
Friheds Fare
Samler Verdens Folk i blodig Stund.

Hil Dem, som kæmped, som med Ord og Vaaben
Iilte til Strid!
Freden er vunden, Himlen er nu aaben,
Luften er blid.
Stjernen paany i stille, klare Nætter
Kaster paa Kirken uformørket Glands.
Menigheden fletter
Frihedens Krands.

Fædreland, hil dig! Stjernen dine Strande
Hilste med Lyst,
Speilte sit Billed i de sølvblaae Vande
Trindt om din Kyst.
Sletternes Kirke Spiret mod den vendte,
Snart som en Sol den funkled over Strand;
Sandhed du erkjendte,
Fædreneland!

Lyset i Sjælen voved ud at stræbe,
Skranken blev sprængt,
Ordet nu toned paa den danske Læbe,
Længe fortrængt.
Tanken med egen Frihed sig forkyndte,
Mægtig den voxer paa den danske Vang.
Morgenen begyndte,
Dagen er lang.

Vær hilset, Lys fra Sandheds Væld,
Som har i trende Secler funklet,
Som aldrig vorde skal fordunklet,
Men sprede Klarhed, Liv og Held!
Din stærke Straale gjennembryder
Hver Skal om Livets Lyst og Sorg.

Og i din rige Glands det lyder:
„Vor Gud han er saa fast en Borg."

II

Videnskabens Tempel! I din Hal
Takkesangen høit sig hæve skal,
Mindet dvæle ved den gode Stund,
Da Friheds ædle Ceder
Blev plantet dybt i Kirkens Grund,
Hvori den voxte til en Lund,
Som nu om Skolen freder.

Hæv dit ranke Spiir mod høien Sky,
Lad dit indre Liv sig frit fornye
Fra den Slægt som gik, til den som kom,
Og ført paa Troens Vinge,
Din Viden vorde dyb og from,
At Tanken fra din Helligdom
Sig kan mod Himlen svinge.

III

Hellige Flamme,
Styrk i din Glands
Alle, som kæmpe for Musernes Krands!
Kundskab, din Stamme
Blomstrende staae,
Evig, mens Tiderne vexlende gaae!

LANTERNA-MAGICA*)

Prolog.

Komme hvo som komme kan!
Kommer, Mand og Qvinde!
Fra det Forbigangnes Land
Jeg en Krands vil binde.
Blomster fra det Aar, som svandt,
Lidet Alvor, meget Tant,
:,: Skal I see paa Væggen. :,:

Da jeg i det svundne Aar
Ikke kunde tale,
Vil jeg nu, hvis jeg formaaer,
Et og Andet male,
Som i hiin Tid er passeert,
Og af mig blev observeert,
:,: Skjøndt jeg Intet sagde. :,:

I skal see i Kraft-Extract
Aaret Ni og Tyve.
Kommer derfor, giver Agt!
Jeg skal ikke lyve.
Naar jeg saa har fremviist jer
Hvert af Aarets Billeder,
:,: Har jeg fyldt min Pause. :,:

*) „Flyvende Post", 1830, Nr. 1.

Første Billede.

Førstkommende Maidag Trolovelsen staaer,
Den skjønneste blandt vore Dage.
Den skjønneste? Nei; den selv os jo spaaer
En skjønnere, som er tilbage.
Med festlige Travlhed gaaer Sommeren hen,
Men Høsten den bringer os Vaaren igjen.

Førstkommende Høstdag! dit Navn er August;
Her staaer det, med Blomster omslynget.
Hvad Navnet betyder, det er du os just;
I dig har vor Mai sig forynget.
Saalænge som Skjoldungestammen har Læ,
Omslynge Kjærminder det ældgamle Træ.

Andet Billede.

Jeg er en Mand, der har saa vidt omvandret,
At Ingen meer bereist man nævne kan,
Endskjøndt jeg har mit Opholdssted forandret
:,: Paa Jorden ei, men kun i Luftens Land. :,:

Men aldrig saae jeg paa min Vandring Magen
Til disse to Figurer, som I see:
Den Ene lang og kridhvid som et Lagen,
:,: Den Anden kort og grøn, men kold som Snee. :,:

Den lange Mand det er vor lange Vinter,
Den korte Mand vor korte Sommer er.
Hiin puster Ild i grønne, vaade Splinter,
:,: Den Anden gaaer blandt grønne, vaade Træer. :,:

Den Første fordrer Sceptret af den Anden;
Han er forknyt, og siger tvungen Ja;
Men siden græder uophørligt Manden; —
:,: Gud veed, hvor al den Vædske kommer fra. :,:

Tredie Billede.

Huset maatte styrte sammen,
Fik vi længe saadan Slud,
Dybt i Kassen koger Flammen,
Ja det seer fortvivlet ud.
Kun naar Sørgespil man spiller,
Kan man komme til at lee,
Thi de sidste Vaudeviller
Selv ei gratis vil man see.
Er der ingen bedre Vei?
Nei, nei, nei! etc.
Det er Frosten, som os driller;
Den faaer Skylden, skal I see.

Sligt som Essex, Carl den Store,
Kan vel aldrig gjøre godt.
Skal os Isabella more?
Ak! hun selv er bankerot.
Glemsel med de franske Stykker,
Syete til det tydske Maal,
Slutter, da de gaae paa Krykker,
Tidt Fornuftens Giftermaal.
Er der ingen bedre Vei?
Nei, nei, nei!
Naar først Kunsten gaaer paa Krykker,
Faaer man snart paa Kassen Kaal.

Fjerde Billede.

Herre! hvad skal Enden blive?
Isabella kommer ei!
Hvortil hjalp det, den at skrive,
:,: Hvis den gaaer al Kjødets Vei? :,:

See, hvor her hun staaer og gaber!
Ak! og Alle gabe maae,
O du milde Gud og Skaber!
:,: Er her ingen Ende paa? :,:

Kast dog ud en anden Angel!
Sæt en bedre Krog deri!
Tænk, om Honorarets Mangel
:,: Bragte Dem i Slutteri! :,:

Femte Billede.

En avant deux, en arrière!
Det, min Ven, maa du nok!
Men forresten som en Blok
Blandt os *il faut se taire.*
Queue de chat! Til Kattens Hale
Hold dig smukt, lad vær' at tale!
Ellers Katten, kan du troe,
River dig med skarpen Klo!
Ti! Ti!
Ja, ti du kun stille! Saavidt jeg seer og troer,
Saa taler din Taushed lidt meer end Mangens Ord.

Sjette Billede.

Hver Gang jeg vanker
Ved Hjemmets Strande,
Mit Hjerte banker
Mod hine Lande.
Vil du mig laane
Din gamle Kikkert?
I den jeg sikkert
Kan see til Skaane.
Ja Fanden ta' mig,
Kan jeg see derhen!
O la' mig, la' mig,
Min Faders Ven!

Godt Folk forleden
Saae hen ad Sundet,
Og strax var Freden
Hos dem forsvundet.
Hvorom de talte,
Det hjalp dem ikke,
For deres Blikke
Sig Laurbær malte.
Ja Fanden ta' mig,
Man trak mig med!
Man vilde ha' mig
Til Skaanes Bred.

Jeg der ei vented,
Tog Vogn paa Rullen.
En Hat man hented,
Med Krands om Pulden;
I den tilvisse
Boer al min Lykke,

Bestandig smykke
Den skal min Isse.
Ja Fanden ta' mig,
Man fik den fat!
Jeg maatte ha' mig
En Doctorhat.

Syvende Billede.

Held! Held! Held os! en Folkefest!
Sven- Sven- Svensken er her til Gjæst.
Nu nu nu lad os vise ham,
At vi kan prise ham
Alle som bedst!

Dra- dra- drager fra Axels By!
Ju- ju- jubler i vilden Sky!
Vi- Vi- Vinen er Kraftens Bad,
Giv dem Midaftensmad
Paa Bellevu'!

Le- Le- Ledermand, Trop og Brandt!
Vær vær vær vor Repræsentant!
Er er er man ei Ødeland,
Faaer ei vort Fødeland
Anden Gesandt.

Bis- Bis- Bispen med venligt Smiil
Fø- fø- føres en Fjerdingmiil,
Tak- tak- takker saa Førerne,
Ambassadeurerne
Hos Kirsten Piil.

Vi vi vi skal min Salighed
Nok nok nok gjøre ham Besked.
Skarp- Skarp- Skarpskyt, forsvar dig dog!
Svensken har taer dig, Fjog,
Før du det veed.

Ottende Billede.

Hvad ligner, o Sorø, din critiske Glæde,
Naar Posten er kommen fra kongelig Stad?
Ved Klangen af Hornet paa Torv og i Stræde
Du bærer dig ganske forunderligt ad.
Du skriver og skriver og skriver og skriver,
Du skriver, vil skrive, har skrevet og skrev;
Men Skriftet i *poste restante* forbliver,
Og Publicum har der et uindløst Brev.
Lalala, lalala etc.

Dit Auxiliair-Corps du lader marchere
Med to Generaler og een Adjudant.
Mens Hine paa Prosa kun polemisere,
Flankerer mig Denne paa Riim saa galant,
Blandt Museme hverver han syv militaire,
Og dog har han ikke syv niende Deel,
Thi selv han et Minus til Summen maa bære,
Og følgelig mangler der Stort i en Heel.
Lalala, lalala etc.

Niende Billede.

Vil du troe,
Disse to
Har han end skrevet til,
Jeg neppe begribe det kan,
O nei!
Men især
Dette her
Jeg dog læse dig vil;
See, Titelen er: Don Juan.
„Kjære Ven! jeg er Satan i Sjæl og i Krop,
„Intet Menneske fører sig saaledes op.
„Jeg er gal,
„Er fatal,
„Som en Djævel saa dum;
„O gid jeg tillige var stum?"

Tiende Billede.

Dannevang med grønne Bred,
Siig, hvad gaaer der a' dig?
Synker du i Dybet ned?
Gaaer Balancen fra dig?
Ha! det knager! hvilket Stød!
Det var vist Cometen,
Som, bebudende din Død,
Slog dig paa Planeten.

Flade Kyster uden Hegn,
Som i Blæsten snoe jer!
Skove, som i evig Regn
Uophørlig toe jer!

Vil I drive Narrespil?
Kan man ikke troe jer?
Fik I Jordskjælvs-Vanen til,
Maatte Fanden boe her.

Vor Natur er Poesie,
Deri Knuden stikker;
Den er ei for Luner fri,
Men forresten sikker:
Selv i Lidenskabens Ruus
Regelret den prater,
Og i Jordskjælvs Suus og Duus
Gjør den ei Hiater.

Ellevte Billede.

Gud skee Lov, min Mand var død!
Selv Konens Død maa mig glæde.
Nu kan jeg lave min Iis saa sød
I Peder-Hvidtfelds-Stræde.
:,: Tingen sagtens var bleven slem,
Havde der end været Liv i dem. :,:

Hvis de vare min Eiendom,
Jeg solgte dem til Theatret.
Hvo veed? maaskee der en Digter kom,
Som før har Døde kalfatret.
:,: Med en Helt har man ingen Nød,
Som, før Stykket begynder, er død. :,:

Et Forslag gjorde jeg nok dertil,
Hvorom vist Mange bade:
De godt kan bruges, ifald man vil,
Til Store Carl og Fastrade.
:,: Saa vil Stykket faae bedre Held,
Intet kan slaae de Døde ihjel. :,:

Tolvte Billede.

Herligt, en Sommernat
Drage til Elverkrat,
Hvile ved Kilden, den svale!
Bedre ved Vintertid
Vandre paa Sneen hvid
Derhen, hvor Museme tale.

Her concerterer man,
Her declamerer man;
Hør kun, hvor Moscheles spiller!
Hør dog, hør efter nu!
Hør kun, hvor smukt Guillou
Slaaer sine Nattergals-Triller!

Her Madam Milder staaer,
Hun just ei Triller slaaer,
Ellers har Stemmen Courage.
Her vil jeg, med Forlov,
Vise jer Fürstenau;
Hør, hvilken deilig Passage!

Ak! men for Øiet jeg
Maler, for Øret ei;
Synlig jer Kunsten maa røre;
Vist mange Hjerter den
Drog til Concerter hen,
Meer for at see end at høre.

Epilog.

Nu skal De ha' saa mange Tak!
Bliv dog ei vred for Dette!
Lad denne hensigtsløse Snak
Ei give Stof til Trætte!
I hver Lanterna magica
Sees Folk med store Næser,
Ja selv de største Tragica
Sees der som smaa Fadaiser.

TIL LANTERNA-MAGICA-DOUBLANTEN I SORØE*)

Fætter! hvad skal Enden blive,
Farer du saaledes fort?
Vil du flere Viser skrive?
Sidste Gang kom du tilkort.

*) „Flyvende Post", 1830, Nr. 8. (J. L. Heibergs Svar paa „Doublet-Billeder til den nye Lanterna-magica", af Chr. Wilster. „Kjøbenhavnsposten", 1830, Nr. 9.)

Dog, det Intet vil betyde,
Skriv kun flere, Sligt er Skjers,
Jeg vil gjerne Landser bryde
Med en Mand som skriver Vers.

Om han stikler, om han høvler,
Gjør han mig dog mere glad,
End saa mangen Prosa-Vrøvler
I det kjøbenhavnske Blad.

Sligt jeg som en Fest betragter,
Som et ædelt Ridderspil,
Jeg, mod hvem saa mangen Slagter
Bare Næver bruge vil.

Sagtens kunde jeg ham spørge,
Hvor han fik Doubletter fra,
Thi jeg selv kan godt besørge
Min Lanterna magica.

Hvis og Uheld mon cassere
Mig et Billed eller to,
For dem selv at reparere
Er jeg Mester, kan du troe.

Høres ei fra tusind Kanter
(Og jeg troer, at man har Ret),
At et Stykke med Doublanter
Gaaer gemeenlig noget slet?

Ligemeget! lad saa være!
Brug kun min Lanternes Lys;
Den skal tjene dig, min Kjære,
Som mig selv den tjente nys.

Himlen veed, at min Lanterne
Kun er svag og lidt bevendt,
Mens dens ringe Lys vil gjerne
Gjøre dig lidt meer bekjendt.

Derfor styr til mig kun Kaasen,
Jeg har Plads vel for en Snees;
Kom du kun, og nærm dig Praasen,
For at ogsaa du kan sees.

Faaer jeg Vittighed at høre,
O! saa har du vundet Spil,
Og da kan du ved mig gjøre
Næsten Alt hvad kun du vil.

Som du seer, min kjære Fætter,
Jeg er ei saa grov som du;
Thi jeg haaber, at du gjætter
Hvad jeg vil dig sige nu.

Jeg vil ikke debitere,
Dine Vers er uden Salt,
(Skjøndt ifald de havde mere,
Var det ikke just saa galt).

Tvertimod, hav Tak for Føden!
Thi mig var din Takforsidst
Manna midt i Hungersnøden
Hos den evige Copist.

Du kan dog det Danske skrive,
Saa en Dansk kan det forstaae;
Du kan dog en Skose give,
Som er værd at svare paa.

Du har dog et Glimt af Tanke,
Og af Vittighed et Sving.
Sligt ei pleier der at vanke;
Himmel! det er store Ting.

Hvo har gjort et saadant Under?
Svar oprigtig hvem du troer? —
Min er Æren! O misunder
Mig den ei! den er ei stor.

*Sorae tenebris demersus,**)
Nød du tynd Celebritet;
*Facit indignatio versus,***)
Jeg har gjort dig til Poet.

Hvis din Barm en Gnist kun gjemmer
Af Erkjendtlighedens Blus,
Hvad du skylder mig, du glemmer
Aldrig paa din Pegasus.

Husk, at paa Academiet
Var der fordum Kiv og Tvist;
Jeg har det fra Splid befriet,
Gav jer Fredens Olieqvist.

Først i Faren vil man skatte
Brodersind og Enighed;
Mellem Hunde selv og Katte
Sluttes fordeelagtig Fred.

---

*) Neddykket som du var i Sorø's Mørke.
**) Harmen skaber Vers.

Thi lig Bruti tynde Grene,
Hver af jer kan knækkes let;
Men naar Alle sig forene
Til et Riis, da holder det.

Altsaa, da jeg har Meriter
Af dit Compagnie, som dig,
Tillad, at lidt nær jeg titter
Paa de Vers, du skjænkte mig.

Just fordi det mangler ikke
Dem paa Vid — det Hvermand seer —
Lad mig vise dine Blikke,
Hvor der kunde findes meer.

Isabella du citerer
Som et Plagium fra Spansk;
Husk, at selv du plagierer
Denne Sludder fra en Dansk.

Hvoraf mon „*Poëta*"*) komme?
Af ποιειν,**) saavidt jeg veed;
Derfor har en Digters Domme
Productiv Selvstændighed.

Døm som Digter da i Tvisten,
Siig, om det er Plagiat;
Gjør dog ikke, som Copisten,
Dig til litterær Castrat.

*) Digter.
**) at skabe.

Naar du siger i din Tale,
At om jeg ved Elverhøi
Hviler mig, saa kommer Dvale
Ned til Folket, — vist du løi.

Thi jeg veed nok, at jeg Stakkel
Ikke Chinas Keiser er;
Han kan gjøre sligt Mirakel,
Men man saae det aldrig her.

Hvergang han har Øiet lukket,
Saa er ogsaa Folket træt;
Og naar han har spiist og drukket,
Saa er ogsaa Folket mæt.

Væn dig af, at sammenjaske
Halve Tanker, for Gevalt;
Siig ei: naar du mig vil vaske,
Spilder Humle du og Malt.

Thi hvis Ondskab hos jer finder
Knap af Geist et Fingerbøl,
Slutter den, at Sorøes Qvinder
Vaske deres Mænd i Øl.

Bedst i Sæbevand man tvætter;
Selv som indre Medicin
Giv ei Musen Øl, min Fætter,
Heller lidt Champagneviin.

Dog det er kun Bagateller,
Ting som kun har liden Vægt,
Og man fordrer vist ei heller,
At Du være skal correct.

I Begeistring og i Vrede
Sættes let en Nonsens-Beet;
Sligt, jeg troer, hos jer dernede
Kaldes Genialitet..

Bedre dog, om du herefter
Ikke gjør for mangen Buk,
Øver bedre dine Kræfter,
Træffer bedre med dit Hug.

Det er ikke mig det Samme,
Om at fægte du forstaaer,
Thi af Udfald, der ei ramme,
Selv jeg ingen Ære faaer.

Men en anden Ting resterer,
Som har mere Klem og Fynd:
Du mit Sindelag tracterer
Noget haardt, og det er Synd.

Hvorfor siger du, at Avind
Til Satire mig formaaer?
Ha! der tabte du dit Glavind,
Og med plumpe Næver slaaer.

Hold dig smukt til Facta, Kjære!
Lad Motiverne gaae frie!
Du bør ikke Plathed lære
I de Andres Compagnie.

Siig mig, kjære Fætter, svoer du
Ikke til Apollos Pen?
Eller, idetmindste, troer du
Ikke nok, du svor til den?

Du, det lille Sorøes Irisk,
Sanger af saa mangen Sang,
Er du ikke selv satirisk,
Eller troer det mangen Gang?

Naar saa er, jeg spørger atter:
Er Satiren dig saa ny,
At du ei dens Frihed fatter?
Skam dig, Digter! skam dig! fy!

Hvis jeg før mit sjette Billed
Havde sagt: „O Publicum!
„I hvad her er forestillet
„See en Spøg, og vær ei dum!

„Dybt mit danske Hjerte skjønner
„Paa det ærefulde Kald,
„At og Sveas Laurbær lønner
„Nordens Guders høie Skjald:

„Hædrer man hans Digt og Sange,
„Faaer vor fælleds Bane Glands;
„Selv jeg har alt mange Gange
„Flettet Laurbær i hans Krands:

„Men da sagtens Alt i Livet
„Og en comisk Side har,
„Og det mig især blev givet,
„Den i Alt at blive vaer;

„Da man og for den Lanterne,
„Som har Navnet af Magie,
„Ikke maler just saa gjerne
„Raphaelisk Maleri;

„Og da nu den tørre Karpe
„Om en Kikkert og en Ven
„Efter den tegnérske Harpe
„Tonede saa fattigt hen:

„Thi da han i Nabolandet
„Var vor Digtekunsts Gesandt,
„Kunde han dog talt om Andet
„End sig selv og Fjas og Tant;

„Da nu Dette, som og Mere,
„Dygtig Vand i Blodet slog,
„Lidt med Tingen at raillere
„Jeg mig ydmygst Frihed tog:

„Og fra Arilds Tid forresten
„(Dette mærk, o Publicum!)
„Overalt Satiren næsten
„Har et Privilegium:

„Du har vist lidt Lærdom pillet,
„Du har sagtens læst etsteds,
„At selv Socrates blev drillet
„Slemt af Aristophanes:

„Er der langt fra mine Streger
„Til Aristophan's Format,
„Er dog vistnok Oehlenschläger
„Endnu længer fra Socrat;" —

Hvis jeg havde talt saalunde,
Vilde hver en Digter svart:
„Hvad du sagde der, det kunde
„Du dig gjerne have spart;

„Muligt at det Hoben øver,
„Thi den fatter vanskeligt;
„Men hvo Digter er, behøver
„Sagtens ei at lære Sligt." —

Altsaa, Fætter, hør nu atter:
Mon du rigtig Digter er,
Naar du ei forstaaer, ei fatter,
Ei begriber Dette her?

Du, som taler om at „skaane",
Føler du i Sandhed Kald
Til dit svage Værn at laane
Ham, du kalder Dannerskjald?

D i g jeg skaane vil, min Kjære!
Og jeg troer, du mærker det;
H a n kan vel et Angreb bære,
Thi han rokkes ei saa let.

Selv jeg har saa stærke Volde
Bygget om hans faste Plads,
At jeg tænker, de skal holde;
Dine springe vil, som Glas.

Hver en Skjald erobrer bare
Nyt Terrain bag eget Skjold;
Men for Grændsen at forsvare
Byggedes Critikens Vold.

Hvis engang Vandalers Flokke,
Uden Kundskab, uden Smag,
Vil den store Digter rokke,
— Og det hændes vist en Dag; —

Skal man raabe til dem: „Frækkel
„Veed I, hvad I prøve paa?
„Her til Grændsen kan I række:
„Længer kan I ikke gaae."

O men du, som dreier Liren,
Fætter! kjender du Critik,
Du som ei engang Satiren
Skuet har med Digterblik?

Troer du, at den døde Regel
Er Philosophiens Bæk?
Siig, hvad kjender du til Hegel,
Skjøndt du nævner ham saa kjæk?

Siden du vil Sværdet føre,
Maa du virke noget Stort.
Kom da hid, og lad os høre:
Hvad har Du for Skjalden gjort?

Har du gjort ham mere sikker
Ved dit Gedebukkespring?
Var du meer end Spytteslikker
Af hans jammerligste Ting?

Du har panegyriseret
Hans utrolige Roman,
Og har Qvalmerne formeret
Med bestandig Marsepan.

Dog, hvad nytte disse Trætter?
Hver beholde maa sin Tro.
Saa farvel da, kjære Fætter!
Verden rummer nok os To.

Hvis paany vi træffe sammen
Paa de danske Musers Kyst,
Skal det være Fryd og Gammen
At forsøge nok en Dyst.

Lad os stærkt hinanden klemme,
Fast i Sadlen, rank til Hest,
Men for Alting ikke glemme,
Vor Turnering er en Fest!

DANSKE LOKALITETER*)

INDHOLD:

1. Danmark. — 2. Christiansborg. — 3. Fredriksberg. — 4. Amalienborg. — 5. Rosenborg. En Monolog. — 6. Frue Kirke. — 7. Thorvaldsens Museum. — 8. Børsen. — 9. Skuespilhuset. En Dialog. — 10. Nicolai Taarn. — 11. Bredgaden. — 12. Ryssensteens Bade. — 13. Toldboden. — 14. Charlottenlund. En Skovscene. — 15. Sorgenfri. — 16. Kronborg. — 17. Fredriksborg. En Roman i to Capitler. — 18. Roeskilde Domkirke. — 19. Vallø, eller: En ung Piges Betænkeligheder. — 20. Valdemars Taarn i Vordingborg. — 21. Møens Klint.

DANMARK

Hvor Bøgeskoven svæver
I Favn af salten Sø;
Hvor som Bouquet sig hæver
Af Havet Ø ved Ø;
Hvor intet Bjerg os hindrer
At sende Blikket ud
Mod fjerne Lys, der tindrer
Herned som Himmelbud:

Der er den Jord, vi kalde
Vort Hjem, vort Fædreland,

*) Oprindelig i „Danmark. Et malerisk Atlas. Tegnet efter Naturen af C. F. Christensen, ledsaget med poetiske Vignetter af J. L. Heiberg". Kbhvn. 1842. Senere under Titlen „Danske Lokaliteter" i J. L. Heibergs Poetiske Skrifter, VII Bind, 1849.

Besjungen høit af Skjalde
Alt for sin Skov og Strand,
Sit Folk, det roligt snilde,
Saa langt fra Harm og Had,
Sit Sprog, det kraftigt milde,
Hvori saa skjønne Qvad.

Af Danmark har Naturen
Selv dannet med sin Haand
Den Mark, hvis Rug i Furen
Skal nære Nordens Aand.
Lad Sverrig og lad Norge
Kun Styrkens haarde Bark
Og Kraftens Jern os borge,
Mod Pant fra danske Mark.

Mens vor Natur os glæder
Med Øieblikkets Lyst,
Tiltale hundred Steder
Os end med Fortids Røst;
Thi blandt Naturens Værker,
I Ly af Græs og Green,
Staae Kunstens Mindesmærker,
En Aarbog lig af Steen.

Om Fædrenes Bedrifter
Snart melder Kæmpehøi,
Snart Skyen, i hvis Rifter
Sees Kongeborgens Fløi.
Om Frode Drot fortæller
Et Sagn os Værebro;
Hvor Roars Kilde vælder,
De tusind Minder boe.

Fra Saxo Klerks Annaler
Staae Skygger frem i Soer;
Hist Gaasetaarnet taler
Om Atterdag i Nord;
I Ringsted Dagmar gjemmes,
Hiin tabte Lilievaand;
Paa Fredriksborg fornemmes
End Fjerde Christians Aand.

Jeg nævner Sjælland ene
Thi der jeg fæsted Rod,
Og Sjælland kan forlene
Mig Træk i Overflod;
Men hver af Rigets Dele
Har samme Skjønheds Art,
Og i det skjønne Hele
Har hver en lige Part.

Og Axelstad, hiin gamle,
Saa venlig, skjøndt saa stor,
Hvor Danmarks Aander samle
Sig i et udsøgt Chor;
Har gamle Mindesmærker,
Som tale Sagas Røst,
Har nye, stolte Værker,
Som kneise til dens Lyst.

Paa Kysten herligt grundet,
Den aabner Øiet Flugt
I Udsigt over Sundet
Og over Kjøgebugt;
Mod Norden grønne Skove,
Som huse Hjort og Hind,

Og Duft og Kjøling love
Det længselfulde Sind.

Hvo har ei kjære Minder
Fra Land saavelsom Stad?
Dog fastere dem binder
Et svagt Erindringsblad.
Her Kunsten Eder giver
En Krands fra Dannevang;
Hvert Blad i Krandsen bliver
Et Billed og en Sang.

CHRISTIANSBORG

Phønix, du, som nys begravet
I din Aske laae,
Og nu frem af Flammehavet
Stiger mod det Blaa!
Ei ved Elementers Vrede
Oftere du døe!
Kneis kun fra din høie Rede
Over Land og Sø!

Borg, der selv er uden Mage
Mellem Borges Chor,
Sku de lykkeligste Dage
Hilse Danmarks Jord!

Fra din Tinde, nær ved Himlen,
See langs Codans Flig
Fredelige Masters Vrimlen,
Birman-Skoven lig.

Og naar ei dit Blik sig hæver
Over salten Flod,
Men mod Jorden nedad svæver
Til din Kæmpefod:
See paa Pladser og i Gader
Livlig Virksomhed,
Og endog paa lave Stader
Lykke, Fryd og Fred.

Og du selv skal i dit Indre,
I din Høisal stor,
See det snevre Rum, det mindre,
Hvori Lykken boer.
Lykken alt med Kjærligheden
Flyttet er derind,
Den har fæstet Svalereden
Til din høie Tind.

Her paa lykkelige Dage
Kongeparret skal,
Med sit Folk forenet, drage
Til din høie Hal,
Medens Tusinder af Kjerter
Straale Lyset ud,
Medens Tusinder af Hjerter
Følge Glædens Bud.

FREDRIKSBERG

Den er forbi, den Tid, hvorpaa
Din Himmel,
O Fredriksberg! med Smilen saae
En Vrimmel,
Hvori sig flokked Lav og Stor
I Haven,
Omkring den Konge, som nu boer
I Graven.

Da klang Musiken ofte fra
Terrassen,
Af Uniformer myldred da
Paa Pladsen.
Ei flagre nu de røde Fjer
Paa Hatten;
Hver Dag den samme Tomhed seer,
Som Natten.

End Svanen langs Canalens Rand
Dog seiler;
End Træet i det stille Vand
Sig speiler;
End Maanen over Sletten gaaer
Saa stille,
Mens Nattergal i Busken slaaer
Sin Trille.

Naturen gaaer ad vante Vei
Sin Vandring;
Den trofast er, den elsker ei
Forandring.

Den smiilte til den glade Borg,
Nu smiler
Den til det Sted, hvor Savn og Sorg
Sig hviler.

Ak! her er intet Sorgenfri!
Dog træder
Den simple Borger ei forbi
De Steder,
Hvor svundne Syner for hans Blik
Fremstode
Ved Mindet om Kong Frederik
Den Gode.

AMALIENBORG

Her du skuer det Centrum, hvorom det Hele sig dreier,
Her er Kongens Palais, atter Amalias Borg.
Saae du alle de Bønner, Forhaabninger, Ønsker og Klager,
Som omcirkle det Sted, neppe da Stedet du saae;
Snart som flagrende Sylfer, og snart som klavrende Nisser,
Snart som sværmende Myg, vilde de skjule dets Muur.
Glæd dig, at ikke du seer den hele forvirrede Skare,
At, som din Fod, saa dit Blik rækker til Kongens Palais.
O! men Kongen dem seer, de tidt forjage ham Søvnen,
Naar for hans Øie de staae, staae for hans prøvende Sjæl.
Men ved Stjernernes Lys i Kongernes søvnløse Nætter
Spirer, som Natviol, Folkenes drømmende Tak.

ROSENBORG

EN MONOLOG

Slottet taler.

Her staaer jeg gamle Kæmpe fra Fjerde Christians Tid,
Og skued gjennem Secler snart Himlen mørk, snart blid.
Hvor mangen sær Omskiftning var jeg dog Vidne til!
Meget kan jeg fortælle, naar man mig spørge vil.

Med Stolthed jeg min Ungdom for Tanken seer at staae,
Hver Dag jeg skued Fester, bar Lys i hver en Vraa.
Hvad nu mig vil belyse, — ja, nok maa jeg mig skamme —
Det er den Nar, den Figaro, med sin bengalske Flamme.

Orangetræer foran min sydvestlige Façade
Tilforn mig sendte Duften fra sine Blomsterblade;
Til Exerceerplads blev min Orangelund changeert,
Drivhuset til et Huus, hvor der bliver exerceert.

For hver en Blomst, som fryded mit kongelige Sind,
Da fik jeg til Erstatning et garvet Kalveskind,
Og ved dets Øredøven jeg skued ofte nok
En frifødt Mand at garves med Sabel eller Stok.

Ugjerne seer jeg Pladsen, hvor Stok og Sabel brak,
Hvor Roat gik til Spiret og Vovehalsen knak.
Med Afsky tidt mit Øie sig vendte fra Sydvest,
Men i sydøstlig Retning der huer det mig bedst.

Der seer jeg rig Erstatning for hvad mig ærgred hist:
Jeg seer de gamle Lindetræer med unge Løv paa Qvist;
Vi have fælleds Fader, den danske Patriark,
Hvis Navnetræk usynligt er præget i deres Bark.

Hos mig det stander synligt, i Stenen hugget ind,
Men Træerne det hviske hørligt i Aftnens Vind!
Vor fælleds Fader drog sit sidste Suk i min Favn,
Mine Brødre hviske gjerne hans elskelige Navn.

I Skyggen af de Stammer, som ere Fortids Tolk,
Seer jeg ret med Velbehag de fordringsløse Folk,
Som efter Dagens Arbeid i revne Gange gaae,
Glade, naar Blomsten dufter, og Himlen kun er blaa.

Velsignelsen jeg skjænker til den beskedne Lyst,
Velsignelsen til hvert et blottet Moderbryst,
Velsignelsen til hver af de diende Smaa,
Og til hver en hyret Amme, som trolig passer paa.

Og som jeg gjerne skuer, hvad gjerne skues vil,
Lukker jeg for Adskilligt Øiet villig til.
Du forelskede Par, som til dunkle Skygge flyer,
Jeg seer ei og røber ikke dit Elskovs-Eventyr.

Ved Dryaders Fortrolighed kan Meget passere;
Jeg tænker da: Lad gaae! hvad er det saa Mere?
Desuden er det godt, at under Green og Blad
Hjerter kunne mødes, der i Stuen skilles ad.

Du stakkels Borgerpige, som sidder i din Krog
Ved Rokken, og maa skjule gesvindt din Morskabsbog,
Naar Moder eller Grandmama i Kamret træder ind,
For at mærke sig, hvor vidt du er kommen med dit Spind;

Og du, som til Brodering anvender al din Tid,
Og tjener tyve Skilling ved otte Dages Flid:
Naar Skumringen er indtraadt, og du har syet dig blind,
Kom hid: mit Grønne qvæger dit Øie som dit Sind.

Og ved Dryaders Bistand kan Meget passere;
Men jeg tænker: Lad gaae! hvad er det saa Mere?
Din Ven, som maa dig undflye, hvor du med Andre boer,
Dig møder under Løvet, og Armen om dig snoer.

Her staaer jeg gamle Kæmpe fra Fjerde Christians Tid,
Og skued gjennem Secler Menneskenes Id.
Meget, som Ingen aner, var jeg Vidne til,
Jeg fortælle kan om Meget, om Meget jeg tie vil.

FRUE KIRKE

Hvilken Bygning er her? Er Det en christelig Kirke?
Naar Portalen man seer, finder man Stilen antik;
Sidefaçader og Taarn, man veed ei, hvad de bebude,
Helligt eller Profant; Korset det siger tilsidst,
Hvis Frontispicen det ei forkynder; men Øine som Lossens
Og en Hals som en Hjorts fordres, naar den man vil see.
Træd i Hallen dog ind. Colossal, men abstract i sin Storhed!
Langs med Siderne staae hvide Figurer i Rad.
Hvilken uhyggelig Bo, hvor Aanden selv er forstenet!
Kan, hvor den er af Steen, Ordet da vorde til Brød?
Frygten føler jeg vel, men Kjærligheden er borte,
Ingen romantisk Aand hvisker sit mystiske Suk,
Solen bryder sig ei gjennem farvede Ruder, og intet
Malet Kunstværk man seer, Alt er saa hvidt og saa tomt.
Træd dog nærmere; see! til Altret Frelseren kalder,
Og hans Apostle forbi du til det Helligste gaaer,

Og i hans aabnede Favn, mens Sjælen holder sit Indtog,
Holder foroven sit Tog Han, for at frelse din Sjæl.
Viid, Paradiset er her, dog ei i sin spillende Farve,
Ei i Bevægelsens Kraft, kun i sin salige Ro.
Viid, Antiken sig kjæk med Romancias Ynde formælte,
Formen er græsk, men dybt præget med christelig Aand.
Viid, en Genius har — og det gjør en Genius altid —
Til Ideens Triumf her det Umulige gjort.

THORVALDSENS MUSEUM

Meget i vor Tid er slappet,
Meget i vort Land er smaat,
Meget flikket, Meget lappet,
Meget, som er ikke godt.

Stærkt man trænger til det Store,
For at hæves fra det Smaa,
Aanden trænger til en Spore,
Før den søvnig gaaer istaa.

Hæv dig over Prosamuren
Til en kæmpekraftig Aand,
Som, et Billed af Naturen,
Virker med dens sikkre Haand.

Som Naturen aldrig feiler,
Gaaer sin faste Bane hen:
Kunst, hvori Natur sig speiler,
Selv ufeilbar er som den.

Som Natur, af Roes og Dadel
Uanfægtet, sikker gaaer:
Kunsten, sikker paa sin Adel,
Uberørt af begge staaer.

Thi til Mængden siger Aanden:
„Skal vi vandre samme Vei,
„Faaer jeg tage dig i Haanden,
„Thi du vakler, ikke jeg.

„Hvis jeg dvæler, hvis jeg haster,
„Hold da Skridt; vor Vei er lang.
„Om du roser, om du laster,
„Det forandrer ei min Gang.

„Om du kan mit Væsen fatte,
„Blive maa din egen Sag;
„Ere dine Kræfter matte,
„Saa forlad mig alt idag.

„Men min Gang kan paa vor Vandring
„Ikke lempes efter din;
„Skal der heri skee Forandring,
„Din det bliver ikke min." —

Saadan Aanden kjæk bebuder
Hvad den af Naturen fik,
Mens den stiller Oldtids Guder
Frem for et forbauset Blik.

Mængden stirrer paa de store
Gjæster fra et fremmed Land,
Spørger: Kan mig Dette more?
Kan det danne min Forstand?

Men af intet Ord bevæget,
Som Naturen fast og kjæk,
Støtten staaer, i Stenen præget,
Og forandrer intet Træk.

Snart i disse høie Haller
Skal de samles, Rad paa Rad,
Deres Røst til Templet kalder
Alle fra den store Stad.

Lærer her, selvkloge Stakler,
Hvad mod Aanden I formaae;
Lærer, at den gjør Mirakler,
Og at I kun see derpaa.

Hver, som Dommerord at tordne,
Raad at give har for Skik,
Lære her at underordne
Sin unyttige Critik.

Stjernerne med faste Blikke
Den bestemte Bane gaae;
Ændre den, det kan du ikke,
Nu, saa prøv den at forstaae!

BØRSEN

O! hvem der dog var en Handelsmand!
O! hvem der dog var Grosserer!
En Anden saa let ei handle kan,
I det Samme, han speculerer.
Hvor er det herligt, paa Børsen gaae,
Og Vexel- og Coursberegning forstaae
Og Alt, hvad i Handlen passerer!

Men Den, som engang er slaaet til Poet,
Blev aldrig i Handlen en Daler;
Og blev han imellem paa Børsen seet,
Var det aldrig med Capitaler.
Idethøieste gik han til Schubothe hen,
Og bragte Frugten af Blæk og Pen,
Som Hr. Langhoff contant betaler.

Poeten derfor, og Hver, som fik
Ligesaa fattige Frugter,
Betragter Børsen med andet Blik,
End Han, som Profiten lugter:
Han beundrer Bygningens Architectur,
De gamle Zirater paa røde Muur
Og paa Spiret Slangernes Bugter.

Og tænker Kjøbmanden ene paa
Imorgen og kommende Dage,
Saa lader Digteren Blikket gaae
Til de svundne Tider tilbage.

Han skuer Christian den Fjerdes Aand,
Og kysser i Tanken den Skjoldunghaand,
Hvis Værker er uden Mage.

Men troer dog ikke, Poeten kan
Blot vugge sig i Chimairer;
Nei, naar det gjælder, saa kjender han
Vel ogsaa til Børs-Affairer;
Og om just selv han ikke dem gjør,
Han Andres Virksomhed skue tør,
Og ved den sig gjerne belærer.

Hvad derom jeg melder, er vist og sandt,
Skjøndt Sagen synes utrolig:
Viid, Amor er selv en Børs-Speculant,
Og gjør Kjøbmandsbarmen urolig.
Jeg selv har seet ham engang paa min Vei,
For mig var han synlig, for Andre dog ei,
Thi med Digteren er han fortrolig.

Jeg spurgte med Latter: „Men hvad gjør du?" —
Han svarte: „Jeg specülerer." —
— „Hvori?" — „Jeg veed ei rigtig endnu;
„Kun Hjerternes Cours jeg noterer." —
— „Men den rige Grosserer har Barmen tom;
„Langt før til den fattige Digter kom!
„Han gjerne dig inviterer." —

— „En Digter," sagde han, „hjelper sig nok,
„Jeg altid en Piil ham laaner;
„Men en Kjøbmand er saa stiv som en Stok,
„Han gjerne min Magt forhaaner.

„Men pas nu paa! han vogter sig ei,
„Jeg skyder ham midt paa hans Handelsvei;
„Du veed nok, Ingen jeg skaaner." —

Jeg tænkte: Gud veed, hvad nu vil skee,
Ei Gudens Forsæt jeg gjætter.
En Pige traadte da frem, og see!
Hun falbød friske Bouquetter.
Hendes Øine var selv Violer blaae,
Og af Rosenknopper, voxende, smaa,
Paa sit Bryst hun skjuler Doubletter.

Hun kunde vel være femten Aar,
— En Alder, skjønnest af alle, —
Hun bar Kjærminder i flettet Haar, —
Contrast man maatte det kalde,
Thi Kjolen pjaltet om Skuldren hang,
Saa løselig kasted, saa lidet trang,
Som om den let kunde falde.

Nu skulde man see den Kjøbmandsflok
Og Mæglernes Hær tillige!
Da kjøbtes der af Bouquetter en Skok
Hos den blomstrende Blomsterpige.
Tilsidst paa Bouquetter lens hun var,
Da solgte hun den, hun i Haaret bar,
Til en Kjøbmand, en af de rige.

Men alle de Mange, som ingen fik,
Bestormed Pigen om flere;
Hun raabte, da gjennem Klyngen hun gik:
„Jeg har ikke Blomster mere." —

— „Jo vist! den sidste du gjemmer endnu;
„Jeg skimter, i Kjolen den skjuler du,
„O lad den hos mig florere!" —

Da svarte hun: „Har jeg en enkelt gjemt,
„Min Kjæreste venter den længe;
„Og fik han den aldrig, da var det slemt,
„Maaskee han vilde sig hænge." —
Nu smiilte hun med ironisk Blik,
Og triumferende bort hun gik,
Thi Lommen var fuld af Penge.

Da blev der en støiende Mumlen derom,
Et formeligt Charivari,
Som Amor, der frem af Krogen kom,
Jublende blanded sit Svar i.
Og en Piil han greb, og skjøndt han er blind,
Paa den sorte Tavle ridsed han ind:
„Idag var Coursen a l p a r i."

SKUESPILHUSET

EN DIALOG

P u b l i c u m.

Her driver jeg paa Torvet om,
Og føler mig saa tanketom.
Jeg Intet seer, som mig fornøier,
Intet, som mig oplive kan,

Intet Opløb og ingen Løier,
Ei saa Meget som en drukken Mand.
Der hersker ret en kjedelig Ro,
Her er ingen Ting, hvorpaa jeg kan gloe.
Det er en Sommer-Helligdag,
Færdselen er kun tynd og svag,
Theatret selv er lukket i,
Har hverken Placat eller Politie.
Dog Røg af den ene Skorsteen staaer; —
Jeg kan tænke, det er en Røg, som gaaer
Af et mageløst Sommer-Skuespil,
Som nu man sig bereder til,
Og som „Figaro", „Dagen" og andre Journaler
Bebude med eccentriske Taler,
Saa dem Fribilletten af Halsen staaer,
Som Røg, der ud af en Skorsteen slaaer. —
Ih nu! al Røg er dog Ildens Bud;
Og ryger Theatret, saa maa det være,
Fordi der er noget Stort igjære,
Som ulmer i det og snart slaaer ud, —
Med mindre (thi her man vanker i Taager)
Det er Portnerkonen, som Theevand koger.

Men i Sandhed, hvad der var allerbedst,
Det var, om lidt Ild, til en Extrafest,
Tog fat i hele den gamle Kasse,
Som ei til mit Dannelsestrin vil passe.
Saa fik jeg en anden Bygning, maaskee
Saa stor som saadanne Rønner tre;
Saa fik jeg Heste ved mangen Handling,
Større Balletter og bedre Forvandling,
Kanskee van Amburghs Menagerie
Og Stykker med Tigerjagter i,

Og slap for det dumme Skuespil,
Hvori man maa lægge sit Øre til,
Og være stille, for at forstaae. —
Ja, denne Bygning er gammel og graa;
Der staaer det Skrammel og ryger som et Kul,
Gid Fanden ta' ved det gamle Hul!

Thalia.

Forvorpne! stands din Frækheds Ord!
Respect for Templet, hvor jeg boer!

Publicum.

Nei see! hvad er det for en Dame?
I Dragt hun synes udenlandsk ...
Nu har jeg det: ja, hun er fransk, ...
Velan: Madame, Ihr werther Name?

Thalia.

Hold inde med de dumme Fagter!
Jeg Musen er, som dig foragter,
Uværdig er du til min Gunst.
Du sidder dorsk paa Templets Bænke,
Kan ikke høre, ikke tænke,
For dig er Aanden kun en Dunst.
Du pjatter, dømmer dumt og sikkert,
Og seer i alenlange Kikkert
Alt, ikkun ei den ædle Kunst.

Publicum.

Om Forladelse! Har jeg mig forløbet?
Det hændes iblandt, at jeg bliver Beet,
Naar jeg giver min egen Dom i Kjøbet,
Inden jeg har spurgt hos en Autoritet.

Thalia.

Men hvorfor er du slig en Fjante,
Som gaaer til Onkel eller Tante
Med Spørgsmaal om, hvad selv du vil?
Er i dit Bryst ei egen Stemme?
Har Brystet kun en Steen i Gjemme,
Som, for at flyttes af sin Klemme,
Maa løftes ved et Ankerspil?
Forsøg, uhildet at fornemme,
Og lad Critiken blive hjemme,
Den duer du dog ikke til.

Publicum.

Ak nei! desværre! det veed jeg nok;
Men derfor er jeg saadan en Blok:
Jeg vil mig nødig prostituere,
Og derfor taler jeg ikke frit,
Før jeg har spurgt mig for hos Flere,
Eller læst i Bladene, Sort paa Hvidt,
En motiveret, fornuftig Dom,
Der siger, hvad jeg skal synes om.

Thalia.

Hvordan, stoltladende Krabat,
Er det nu med din Stolthed fat,
Da du vil lade Raad dig give
Af alle Fuskere, som skrive?
Du, som har leet saa tidt af Trop,
Nu slider du jo selv dig op
I Sold hos hans uægte Sønner,
Hvoraf en udbredt Flok man skjønner:
Som for Exempel „Figaro",
Hvem i en Ruus han avlet har

Med Madame Voltisubito,
Hvorfor og Sønnen blev en Nar; —
Saa den saakaldede „Corsar",
En Providerings Commissar,
Som lægger Magaziner an
Af Vittigheder, bitte smaa,
Tilbedste for det stakkels Land,
Ifald det Dyrtid skulde faae; —
Fremdeles „Dagen", blid og tam
I Theater-Critik, et uskyldigt Lam,
Der sig og Læseren vederqvæger
Ved Stykkernes Indhold, mens det bræger,
At Den og Den hinanden faae,
(Det er sandt, de Andre gjør ligesaa); —
Videre: den numeriske „Berling",
Hvem Qvantitetens Categorie
Ei blot ved Rigsbankdaler og Sterling,
Men og i Æsthetiken staaer bi,
Idet dens Criticus, ligesaa klog
Som Faderen, fører det ind i sin Bog,
Hvor Mange der slide Theatrets Trapper,
Og hvor ofte Publicummet klapper; —
Saa den agende „Post", som i Kunst-Critiker
Har gammelt Ord for at være sikker; —
Etcetera, der er endnu Fleer,
Som ligne Faderen i Maneer.
Men alle Disse, som man siger,
Har Trop med diverse Opvartningspiger:
Corsaren med den frækkeste Tøs,
Som var paa Traaden aldeles løs,
Og blev Moder til en lignende Knøs;
De Andre med mere skikkelige Tasker,
Som vare paa Retour og flaue derved.

Nu spørger jeg dig: hvad nytte mine Masker,
Naar Verden aldrig kommer i Led?
Skal ingen Virkning af Scenen spores,
Da er det en skinhellig Røst,
Som har sagt: „*Castigat ridendo mores*",*)
Og siger nu: „Ei blot til Lyst."
Din Trop har du længe betragtet nok,
Dog troer du nu paa hans Børneflok,
Som faldt saa grumme nær ved Stammen.
Siig, hvis er Skylden? hvis er Skammen?

Publicum.

Men er jeg vaagen i denne Stund?
Jeg taber Næse saavelsom Mund!
Er det en Muse, der saadan snakker?
En pæn Gudinde! jo, jeg takker!
Til mig du taler som til en Skrælling,
Og bruger Ord som en Fiskerkjelling.

Thalia.

Jeg kjender dig paa dit Skaberi,
Din Affectation, dit Coquetterie.
Af Snørliv og snevre Skoe forpiint,
Du fordrer, at Alt skal være saa fiint.
Men hermed kommer du ingen Vei,
Thi er det fiint, saa forstaaer du det ei,
Og hvad du tager for Fiint, er en Stump
Af fiint Papiir om den værste Klump,
Der smager dig som den bedste Ret,
Naar bare Kræmmerhuset er net.
Comediens Muse — det maa du vide —
Taler med Fynd og et Ord itide;

*) Ved Latter og Spot bedrer man Sæderne.

Hun hilser dig i et andet Sprog,
End det, som vanker i en Epilog,
Hvori man smigrer dig arme Skrog,
Og bilder dig ind, du er superklog.
Det er kun en Formel, aldeles tom,
Der er Ingen, som stoler paa din Dom;
Dine Penge det er, man fange vil,
Din Berømmelse lidet man beiler til,
Thi saadan som du nu er skabt,
Har man Respecten for dig tabt;
Og intet Under: Selv du jo
Har tabt Respecten for det Skjønne,
Har til Ideer ingen Tro,
Og agter Kunsten lig en Bønne.
Respect er hvad det skorter paa,
Indprentes maa den i din Hu,
Og du dig underordne maa
For Det, som er lidt Meer end du.
Respect for Kunstens ædle Hal!
Thi den er ingen Snakkebørs
Og ingen Ænders, Faars og Køers
Urene Sti og lumre Stald.
Et Tempel er den og en Skole,
Hvori ei blot med Søndagskjole,
Men ogsaa med et Søndagssind
Du træde skal ærbødig ind,
I glad Forventning af den Gave,
Som dølges bag et Forhængs Fold,
Og som du heel og holden skal have,
Naar du giver dig Nydelsen i Vold.
Erhverv dig lidt Beskedenhed;
Tro ikke, man fra Scenen ned
Med Bæven seer til din dovne Krop;

Nei, du skal se til Scenen op,
Som til et bedre, høiere Stade,
End det, du kommer fra paa din Gade.
Paa din Dom ei altid du pukke med Trods,
Husk paa, du skal opdrages hos os,
Og lære Meget, som ei du kjender,
Men troer at holde med begge Hænder.
„*Sicut infantes audi nos*",
Paa Dansk: Tag din Critik tilfange,
Den er dog ikke stort bevendt,
Og lyt som et Barn til vore Sange,
Det kan du være godt bekjendt.
Respect, som sagt! thi nu har du ingen;
Respect for Stedet, Respect for Tingen!
Og *à propos,* da jeg gjør dig den Ære,
Her midt paa Torvet dig at belære,
Saa begynd paa Respecten i denne Stund,
Og tag Cigaren af din Mund.

Publicum.

Cigaren? Nu har jeg hørt saa galt!
Nei, den har jeg kjøbt og ærligt betalt.
Cigaren mig Ingen forbyde kan,
Thi jeg er ingen ufri Mand;
Ved den jeg viser, jeg er Student
Og paa „Corsaren" Abonnent.
Jeg haaber, man kommer snart saa vidt,
At i Theatret man røger frit.

Thalia.

Ja hvorfor ikke? Saadanne Moder
Passe godt til de andre Noder,
Hvormed du belemrer mit arme Huus! —

Og du, som ønsker, det laae i Gruus,
For at et større du kunde faae!
Kortsynede! kan du dig selv ei spaae,
At jo større Huus dig Thalia giver,
Desmeer forstokket og slet du bliver?
Sex Aar dog kunde du ventet end,
Før du slynged Forbandelsen hen:
Aar atten hundred og fyrgetyve
Samt otte til, er det hundred Aar,
Siden jeg grunded det Huus, her staaer.

Publicum.

Tillad, jeg beskylder dig for at lyve,
Eller og, at Historien du glemte,
Thi Huset er bygget af Fredrik den Femte,
Og følgelig kan du ikke sige ...

Thalia.

Men hvad en Konge virker til Gavn
For Kunstens, kort sagt, for Ideens Rige,
Den ædle Tanke, den udødelige,
Den præger Musen i hans Favn.

Publicum.

Ifald du her har Sandhed sagt,
Ifald du besidder en saadan Magt,
Saa gaa til Theaterdirectionen,
Og inspireer den med nye Tanker;
Maaskee du saa forandrer Tonen,
Saa at mindre Grovhed til mig der vanker;
Thi viid, at naar jeg bliver slet,
Naar jeg vanslægter fra Nationen,
— Kloge Folk forsikkre mig det —
Saa ligger Skylden hos Directionen.

Thalia.

Ja vistnok er det beqvemt og let
At skyde Skylden over paa Næsten
For Det, man selv har forskyldt. Forresten,
Jeg kjender Directionen ei,
Og var desuden altid bange
For administrerende Autoriteter,
De høre nødigt Musernes Sange.

Publicum.

Nu vel, der gives en anden Vei;
Henvend dig da til vore Poeter.
Jeg har ofte hørt — dog troer jeg det ei —
At kun en Poet kan Miraklet gjøre,
Det Hele fra Ruin at føre.

Thalia.

Tilvisse, herlige Raad du giver!
Jeg skulde takke dig for din Iver,
Om kun ei den manglede sund Fornuft.
Du maler dig et Billed i taaget Luft,
Og at virkeligt det er, du bilder dig ind.
Hvor findes Poeter med saa fromt et Sind,
At offre de vil Inspirationen
Til Ære for dig og Directionen?
Jeg taler ei om et enkelt Stykke,
Selv om det gjør, hvad man kalder Lykke;
En enkelt Svale gjør ingen Sommer;
Men Den, som vil rense mit Tempel, kommer
Til at offre sin Tanke, sit Liv derpaa;
Men saalunde som nu Sagerne staae,
Maatte Den, der satte sin Capital
I slig en Handel, være bindegal;

Thi hvo vil stille sine Værker frem,
For at Sjouere skal bedømme dem?
Nei, Poeten, naar han sin Fordeel kjender,
Da skriver han langt heller en Bog;
Vel falder den i mangen smudsig Krog,
Men den kommer og i de rette Hænder,
Hvor den erholder sit rette Stempel.
I Litteraturens store Tempel
Hersker Forvirring kun en stakket Frist,
Thi Ordet beholde de Bedste tilsidst.
Men viid, i Theatret gjælder Momentet,
Kun af Øieblikket blev Lønnen hentet,
Men der har ikke de Bedste Magt,
Nei, de Sletteste just: du selv, kort sagt. —

Naar jeg tænker paa, hvad det blive kunde,
Mit kjære Tempel, som her staaer,
Ved de Midler, hvorover det formaaer,
Mens nu det langsomt gaaer tilgrunde
Paa Veien til sit Jubel-Aar:
Da fyldes Hjertet af en Harm,
Som rummes kun i Musers Barm,
Og i vred Begeistring Gudinden spaaer
Den Skjæbne, som dig forestaaer:
Om føie Tid har du ingen Scene,
At sige, som fortjener dette Navn;
I en Ruus vil du tumle dig om, og mene,
At Alt, som kun er nyt, stiller dit Savn.
Det Eneste, som du forud har
For næsten hele Verdens Nationer,
Det Eneste, som dit e g e t var,
Din comiske Muses kjække Skud,
Som trivedes i de kolde Zoner

Saa godt, at gjennem den gamle Hud
Sprang nye Knopper og Blomster ud,
Vil regnes til Fabelens Traditioner.
I Lunet din egen Aand du fandt,
Men du offrer den op for fremmed Tant,
For svulstigt Præk, for grov Finesse
Fra den udenlandske Theaterpresse,
For Alt, som besidder et hyklet Skin,
Og er, lig en Blære, fyldt med Vind.
Da staaer du snart, i Nationers Ring,
I Kunsten saa graa som i andre Ting;
Og mener du end, du er Karl for din Hat,
Som alt det Fremmedes Abekat,
Saa vil det dog svie til din Hud,
Naar dit eneste Præg skal slettes ud.
Gid Himlen en Vækker dig sende vilde!
Jeg kan det ikke, det er for silde.
Jeg flyer til mine Søstres Chor;
Farvel, du Sløve! betænk mit Ord!

NICOLAI TAARN

Som tabte Herligheders Rest,
Som Affald af en prægtig Fest,
Som en ærværdig Mindestøtte
Fornedret til at gjøre Nytte,
Man daglig skuer paa sin Vei
Sanct Nicolai.

Ak! Ingen veed i Livets Aar
Den Skjæbne, som ham forestaaer,
Men først i Døden vil sig vise,
Om han sig lykkelig tør prise!
Og herfra selv undtages ei
Sanct Nicolai.

Hans Bygning saae sin Grundsteen lagt
Til den catholske Kirkes Pragt,
Men før den var til Ende kommen
Bestemtes den til Lutherdommen;
For Kjætteri sig hytted ei
Sanct Nicolai.

Her første Gang i Kirkens Skjød
En evangelisk Præken lød,
Til Orglet sang den hele Klynge,
Og selv du maatte til at synge,
Om det dig lysted eller ei,
Sanct Nicolai!

Dog af og til han lidt forsagt
End skottede til Pavens Magt:
En Time daglig Orglet rørtes,
Uagtet ingen Præken hørtes,
Og denne Skik afskaffed ei
Sanct Nicolai.

Det var et modsat Kjætteri.
Tænk, hvilken farlig Liturgie,
Naar Andagt midt i Tonestrømme
Selv raader for, hvor den vil svømme!
Der var du paa den gale Vei,
Sanct Nicolai!

Dog i den første store Brand
Hans Gudsfrygt holdt mod Luen Stand,
Men i den næstes Skjærsilds-Piner
Hans Legem brændtes til Ruiner,
Og Glemsel greb dit Conterfei,
Sanct Nicolai!

Nu staaer du paa din Plads igjen,
Men degradeert, min arme Ven!
Dit Hoved, før Ideens Moder,
Nu kneiser mellem Slagterboder;
Du staaer paa Realismens Vei,
Sanct Nicolai!

Som Zions Vægter ikke meer,
Som Gadevægter man dig seer,
Som Oldermand i Vægtergilde;
Du speider aarle, speider silde
Paa Land og Hav, paa Himlen ei,
Sanct Nicolai!

Du minder strax om Ildebrand,
Din Lygte skaffer Sprøitevand;
Dit Blik mod Horizonten sværmer,
Og naar sig fjerne Dampskib nærmer,
Dit røde Flag du glemmer ei,
Sanct Nicolai!

Du staaer som Midtpunkt i vor Stad;
Og er den traurig eller glad,
Beruset, ædru, sindig, galen,
Paa Hov'det falden, traadt paa Halen,
Du seer dens Gang paa hver en Vei,
Sanct Nicolai!

Og ved den Daarskab, som du seer,
Du slipper for at græde meer;
Nu har du Lov at lee og smile,
Thi nu din Stand er den civile,
Og Geistlig er du længer ei,
Sanct Nicolai!

Men bliv dog paa din Post ei ør!
Du er ei Stadens Gouverneur,
Dens Argus ei, men kun hans Øie.
Saa gid dit Syn sig da fornøie
Saa vide paa sin Vægtervei,
Sanct Nicolai!

BREDGADEN

Det mylrer i Norgesgade
Med pyntede Damer og Mænd;
„Gentilernes Promenade",
Saaledes døbte man den.
Herrer i Snørliv, pudsige nok,
I Munden Cigar, i Lommen en Stok,
Her offre hele Personen
Til Modens Afgud paa Thronen.

Har Hankjønnet vakt din Latter
Ved mangen Caricatur,
Forlyster Øiet sig atter
Ved Damernes nette Figur,

Thi lydende Modens Herskerbud,
De see dog alle som Mennesker ud,
Og baade ved Drift og Vane
Man drages mod det Humane.

Før Sværmen har naaet det Grønne,
Spadserer den her forbi
Saa mange Bygninger skjønne:
Chirurgisk Academie,
Det catholske Capel, som nybygt staaer,
Hospitalet og Søcadetternes Gaard;
Saa er man ved Enden af Gaden,
Og vanker i Esplanaden.

Til Langelinie vende
Sig nu de hurtige Skridt,
Hvor Bølgerne Kjøling sende,
Hvor Brystet kan aande frit.
Her standser man lidt sin Hverdagsgang
Ved det skummende Sunds melodiske Sang,
Ved Horizonten den vide,
Hvor som Skygger Seilerne glide.

Saa høi og blendende skinner
Hveen, vor Stolthed og Sorg;
Paa Klinten Sanct Ib du finder,
Men ei Uranienborg.
Malmøes Fæstning saa skummel staaer,
Den sees over Saltholms Holmegaard,
Men let mod Skyerne baarne
Sees Lunds de luftige Taarne.

Og see det lyse Landskrone,
Saa tæt under Hveen lagt;
Det smiler i rødlig Tone
Til Sjællands grønnende Pragt.
Og følger Øiet det skaanske Land,
Da møder det langs den krumme Strand,
Hvor hvide Bølger sig kruse,
Bakker, Møller og Huse.

Saa nær for Øiet de ligge,
Og dog saa fjernt for din Fod,
Thi, ak! den bærer dig ikke
Hen over salten Flod.
Tag Kikkerten frem og stir dig blind,
Du seer i en fremmed Verden ind,
Saa nær og saa fjern tillige,
Et synligt, unaaeligt Rige.

Bemærk hist Huset det lave,
Det hvide, tækket med Straa;
Maaskee det gjemmer en Gave,
Men som du aldrig skal faae;
Maaskee du fandt under simple Tag
Hvad der stod for din Længsel Nat og Dag,
Men aldrig skal du betræde
Det Sted, som gjemmer din Glæde.

I Huset boer vel en Jæger,
Hvis Datter, den Lilievand,
Modtager med Velkomstbæger
Indtrædende Vandringsmand.
En huuslig Moder med trippende Skridt
Gaaer ud og ind; den Unge saa blidt

Nu breder Dugen, mens bøiet
Over Bordet, hun nedslaaer Øiet.

Da høres Gjøen af Hunde,
Og Faderen kommer hjem
Fra Jagt i de grønne Lunde,
Og tager sit Bytte frem.
Han hilser Gjæsten med Venlighed,
Om Bordet sætte sig Alle ned,
Den Fremmedes Øine spilde,
Og Pigen rødmer saa stille.

Du vilde vel gjerne være
Blandt saadanne Vandringsmænd?
Du Stederne seer saa nære,
Men kommer dog ei derhen.
Snart kommer en Anden langveisfra,
Og Pigen giver ham da sit Ja,
Thi nær er fjerneste Frier,
Men fjern den Nære, som bier.

Den Lov har Skjæbnen os givet,
Og alt paa Vuggen den skrev:
Hvad nærmest os er i Livet,
Meest uopnaaeligt blev.
Saa nyd da Synets Rose, min Ven,
Trods Afstandens Torn, som vogter den;
Nedsænk i Stranden din Klage,
Vend resigneret tilbage.

RYSSENSTEENS BADE

Himlen er mild, nu har vi Mai,
Bølgen er svagt af Vinden kruset,
Folk nu vandre til Badehuset
Hen ad den smukke Fæstningsvei.
Langs med Vandet paa Voldens Banke
Piger og Drenge Violer sanke,
Mens de dem binde
Fast paa lange, kløvede Pinde.
Alt nu smiler med Foraarslyst
Ved Floras duftende Bryst.

Bort nu med din trykkende Dragt!
Heden er tung ved Middagstide;
Lad den smidige Nereide
Kryste dig i sin Favn med Magt.
Smukke Piger og smukke Koner!
Eder belurer en Sværm af Tritoner,
Ak! men forgjæves
Vente de paa, naar Gittret hæves;
Som jer fjerner i lukket Buur
Fra Søens vilde Natur.

O! men Bølgen er som Crystal
Gjennemsigtig for Vandets Guder;
Let ved Gittret som gjennem Ruder
See de Skuldrenes runde Fald,
Barmen, som sig vuggende hæver,
Naar den, baaren af Bølgen, svæver ...

Muse, ti stille!
Havets Væsner ei røbe ville
Hvad de skued i Dybets Rum, —
Saa vær da lige saa stum!

Bort herfra! thi Vandet er Ild
Nær ved de flydende Jomfrubure.
Følg med Svømmerne hist, som fure
Koldere Bølge paa Strømmen vild!
Der er Kjøling for Hjertets Qvaler,
Bølgen i vældige Toner taler,
Bruser og rinder,
Tonende stolte Fortidsminder,
Syder og skummer i mægtig Flugt
Fra Stevns og fra Kjøgebugt.

Dukker jer dybt i salten Bad,
Alle, som Livets Qvalmer trænge,
Alle, som mat med Hovedet hænge,
Alle, hvis Sjæl er splittet ad,
Alle, hvis Forhold er trykkende Smaahed,
Alle, som haardt berøres af Raahed!
Havet kun kjender
Storhed, og klapper med bløde Hænder,
Havet styrker det matte Sind
Og gyder sin Kraft derind.

Du som trættes paa Vei til dit Maal,
Eller omsonst om Elskov sukker!
Bølgen, der om din Isse sig lukker,
Skjænker fornyet Mod og Taal.
Selv I Stakler, som bankede bleve,
Mens om Theatret paa Torvet I dreve,

Hidtil I kunde
Ryste jer blot som Pudelhunde;
Badet nu lindrer Svien, imens
I vaske jer' Intelligens.

Søen er just et Middel mod Alt,
Hvoraf Smagen er fersk og vammel;
Giver man Intelligensen „en Gammel",
Dukker den op med bedre Salt.
Naar da truende den sig løfter,
Skræmmes en Aal, en Sælhund snøfter;
Selv den sig speiler
Næsten gigantisk for Hundesteiler;
Vandet har alle Farver som Graat,
Og lange Skygger af Smaat.

Ligheds-Princípet har Søen havt
Stedse: den hæver Alle som Helte,
Enten de løftes af Svømmebælte,
Eller de bæres af egen Kraft.
Lige fornøiet paa Nakken den bærer
Orlogsfregatten og Skuden med Pærer.
Ei Differenser
Kjender dens Magt eller indre Grændser.
Gjæstfri har den til Alle Rum,
Og krandser dem Alle med Skum.

Kommer da hid, Store og Smaa,
Glade, Bedrøvede, Fattige, Rige!
Her er den Ene den Andens Lige,
Alle jer favner Søen den blaa.
Perler jer bydes i skummende Skaaler,
Guld er paa Randen, som Solen bestraaler,

Skyerne svømme
Høit over Svømmernes Isser, og drømme
Lettere Drøm, end den higende Lyst,
Som drømmer i Menneskets Bryst.

TOLDBODEN

Kald, o Musa, herned, kald Choriamberne,
Skjøndt nu Digterens Flugt gaaer til vor Toldbod kun.
Vist ei vredes du vil, at et prosaisk Stof
Rhythmisk hæve sig tør, flagre fra Strængene;
Selv jeg valgte det ei, Penselen gav mig det.
Dog du, Gode, min Haand øver i Citherspil,
Hvergang Hun, som sit Haar fletter til enkelt Lok,
Siger: Husk, at jeg selv hører til Guderne.
Saadan hver en forsøgt Mester i Toneleg,
Hvilket Thema man vil, frit varierer det;
„Petersilie grün" eller et Vægtervers
Formes under hans Haand villigt som Arien.
Skjalden prøver sig, og skaber som Virtuos
Selv det flygtige Stof, hvilket man giver ham.
Her besynger han ei Det, som vel Mængdens Blik
Først sig mærker: den Bro, Skibene holdes fra,
Hvergang Eskildsens Baad tvinger en Passageer
Til et „Gid jeg var Hest" skinsyg at ønske sig.
Ei besynger han her Plagen med Pas-Control,
Ei tilreisende Møes Gysen for Tolderen.
Ei til saadanne Ting kræves mit Versemaal.

Men hiin selsomme Tact, Bølgen sig vugger i,
Naar den, kraftigen brudt, svækket fordeler sig,
Laaner selv af et kort asclepiadisk Vers
Først begyndende Kraft, siden Afmægtighed.
Lokker Klangen dig ei ud paa det Dybeste?
Her sig strækker en Bro længer og længere,
Til Brasiliens Kyst eller til Indiens.
Dog, dit Maal er maaskee sat noget nærmere,
Muligt vil du med Damp gaae til Charlottenlund.
Vel! saa følger jeg dig gjerne paa Lystighed,
Indtil Tummel og Støv gjøre dig kjed deraf.
Da først søges det blidt hvilende Sorgenfri,
Hvor melodisk i Qveld fløiter en Nattergal.

CHARLOTTENLUND

EN SKOVSCENE

Digteren.

Saa Dette kaldes i Skoven gaae?
Er slig en Promenade,
Skjøndt favnet af Grønt og under det Blaa,
Vel Andet end Østergade?

Østergade nok saa nemt
Bliver paa Landet flyttet,
Intet af Inventariet glemt,
Alene Localet byttet.

Hver en Driver, som pleier hist
Daglig at paradere,
Seés igjen under grønne Qvist
Med Stokken at manoeuvrere.

Hver en Dame, saa dukketam,
Som sees paa Gaden at trine,
Møder i Skoven dobbelt stram,
Og sukker sin Snørlivspine.

For en enkelt Time, maaskee for to,
Lad os betragte det sammen.
Det former sig dog til et smukt Tableau
For Enhver, som er udenfor Rammen.

Du siger, i Vrimlen man blande sig bør,
For at skue dens enkelte Dele;
Jeg troer, man bliver i Hovedet ør,
Naar man ei staaer over det Hele.

I Afstand bør Betragteren staae,
Paa et Standpunkt udenfor Vrimlen;
Da vil han først Effecten forstaae
Af et Publicum, Skoven og Himlen.

Men siden du vil, lad os nærmere gaae;
Den store Masse da sikkert
Løser sig op i Atomer smaa,
Som en Taageplet i en Kikkert.

Smaa Fragmenter af den store Sum
Vil Synet forbi os føre,
Og enkelte Lyd af Massens Brum
Drage forbi vort Øre.

Med det Samme synger dog Finken glad,
Lærken qviddrer foroven,
Luften suser i Bøgens Blad,
Gjøgen kukker i Skoven.

Det Hele danner en broget Contrast,
Danner det Pittoreske ...
Min Ven! du lægge mig ikke til Last,
At jeg taler for min Æske.

En Digter vænner sig gjerne til
Æsthetiske Categorier.
Vær rolig! jeg veed det, du nyde vil,
Jeg Reflexionen fortier.

En Herre.

Deres Dom jeg gjerne vide vil
Om det sidste nye Stykke.

En anden Herre.

Jeg suspenderer min Dom, indtil
Forfatteren lader det trykke.

Den første.

Saa siig om Tragedien Deres Dom,
Om den, som i Trykken er kommen.

Den anden.

Saalænge den ei paa Scenen kom,
Suspenderer jeg Dommen.

En Dame.

Der gaaer den velsignede stærke Mand,
Hver Slagters piinlige Smerte!

O hvilken Nød, at det ikke gaaer an
At trykke ham til mit Hjerte!

En anden Dame.

Forsigtig Jette! De Folk, som der gaae,
Kan høre, hvad du taler.

Den første.

Vi stakkels Piger skjule maae
Vor Sværmen for Idealer.

En Herre.

Ei sandt? jeg er klædt som den fineste Mand?

En anden Herre.

Fortræffeligt sidder din Kjole.

Den første.

Ja vist, paa min Skrædder jeg stole kan.

Den anden.

Og din Skrædder paa dig kan stole.

En Dame.

Som sagt, jeg finder det Stykke for frit.

En Herre.

Men De saae jo kun det danske.
Jeg vædder, De blev Deres Mening qvit,
Hvis De saae det hos de Franske.

Damen.

Ja, paa Fransk vel glider det meer beqvemt,
Det Sprog er glat som en Salve.

Herren.

Og det Værste selv er neppe slemt,
Naar man kun forstaaer det Halve.

Vaffelbageren.

Kommer ind til mig! I min Boutik
Serveres varme Vafler;
Man dem spiser af Haanden, det er Skik,
Man sparer Kniv og Gafler.

Trop.

Saa giv mig nogle til mine Smaa,
Men varme maae de være.

Vaffelbageren.

O store Mand! nu skal De faae;
O hvilken udsøgt Ære!

Trop.

Mine Børn ei finde dem fede nok,
De behøve desuden flere.

Vaffelbageren.

Hvad de Smaa behøve, for enkelt Kok
Umuligt er at præstere.

Gjøgen.

Kukkuk! Kukkuk under Skovens Hal!
Er her Ingen, som vil erfare,
Hvor lang Tid end han leve skal?
Sandfærdigt vil jeg svare.

En Litteratus.

Nu vel, jeg Længden spørger dig om
Af mit Liv i Litteraturen.

Gjøgen.

Du dødfødt jo til Verden kom,
Dit Spørgsmaal er mod Naturen.

En Flok Skoledrenge.

Vi kom herud i Omnibus,
Mens vi fik Cigarernes Patte.
Afveien, Folk, for den vordende Rus!
I maae lære hans Værd at skatte.

Vi danne den Stamme, som evig skal staae,
Besjælet af Guddomsflammen.
En Stamme kan ei afveien gaae,
Derfor afveien for Stammen!

Er Artium endt, saa bliver et Blad
Af Stammen produceret.
Det er det Samme som Doctorgrad,
Saa er man habiliteret.

En Journalist.

O Danmarks Ungdom! mit sidste Haab!
Hører du Klokkernes Klemten?
Fornemmer du hele Nationens Raab
I mit Nummer To hundred og femten?

Lehmann har svigtet den gode Sag,
Og hjelper ei du til Seier,
Da kommer det snarlig for en Dag,
At jeg er den sidste Plebeier.

Betragt vort Land, det er fladt som faa,
Det mangler aldeles Bjerge;
Vor Natur ikke vil, her være maa
Forskjel paa Kjæmper og Dværge.

Hver høiere Vext til vanligt Maal
At forkortes vi strengt befale;
Hvert Hoved saa høit som et Hoved af Kaal,
Det gjælder for det Normale.

I Krogen bort dine Bøger kast!

Flokken.
O ja! det længes jeg efter.

Journalisten.
Saa nivellere vi Løst og Fast.

Flokken.
O ja! med forenede Kræfter.

Industrielle.
For Pokker! Jeg hører, Autoritet
Er Lehmann ikke mere.
Nu frygter jeg for, vi blive Beet
Med de Varer, vi fabrikere.

Med Lehmanns Kager hvordan staaer det til?
Hvordan med Lehmanns Kanaster?
Snart Kunden, som jeg dem byde vil,
Mig dem i Hovedet kaster.

Saa nylig man spændte hans Heste fra,
Og lod ham paa Skilter male;
Hvor kunde jeg troe, der var Fare da
For det fuselfri Nationale?

Velan, fra Varerne tage jeg maa
Hans Billed bort, for at sætte

Balthazar Christensens Ansigt paa;
Jeg veed nok, han er den Rette.

En Bonde.

Hop heisa! hop heisa! Dudeldumdei!
Kommer hid og hører min Bue!
Politik i Skoven det passer ei,
Saa lidet monne det due.

Jeg spiller kun for den nærværende Stund,
Og vil man om Fremtiden spørge,
Kun det eneste Svar giver min Mund:
Jeg lader Fiolen sørge.

See, det er min Politik, saa sandt
Som Solen og Maanen vandre;
Og spiller jeg og lidt falsk iblandt,
Saa gjør jeg kun som de Andre.

Fuglenes Chor.

Vi synge, tiltrods for Mængdens Pjat;
Og vil den for meget støie,
Da flygte vi til det stille Krat,
Og den stille Vandrer fornøie.

Og finder Hoben, vor Sang er slet,
Da synge vi den kun atter;
Tilsidst man finder den ganske net,
Naar man lytter og ikke pjatter.

En Oxe.

Nei hør til den uforskammede Flok,
Som pukker paa sine Sange!
Jeg staaer her tøiret, det veed den nok,
Ellers jeg vilde den stange.

I sin Flugt den seer paa mig som en Visk,
Hvem ei Vingen af Skuldren voxer;
Men gives der ikke flyvende Fisk?
Hvorfor ei da flyvende Oxer?

En Landskabsmaler.

Hør, Oxen brøler! Slig landlig Lyd
Til Taarer Mangen rører;
Dog er det maaskee Maleriets Dyd,
At man seer den, men ikke den hører.

En Herre.

Siig, Hulde, hvad jeg Dem byde maa.

En Dame.

Min Herre! læs i mit Øie!

Herren.

I det ene jeg seer Chocolade staae,
I det andet ... jeg veed ikke nøie ...

Dog jo! et Smiil, som skjelmsk mig spaaer,
At min Stræben sig tør tillade ...

Damen.

Nei, Gud bevar os! I det andet staaer
En anden Kop Chocolade.

En Sangerinde.

Enhver, som finder min Stemme raa,
Kan ved min Skjønhed fornøies,
Og finder han Skjønheden ligesaa,
Vil Stemmens Værdi forhøies.

I pene Herrer! paa flygtig Gang
I bør ikke forbi mig ile.
Kommer hid, kommer hid for at see min Sang,
Kommer hid for at høre mig smile!

Jeg finder mig i, hvordan det gaaer,
Og siger man, at jeg hverken
Har Skjønhed eller Talent, saa faaer
Jeg dog Noget paa min Tallerken.

En Herre.

Musiken toner! Du Søde, kom,
O kom til Skovløberhuset!
Saa svinger jeg dig i Dandsen om,
Af min Kjærlighed vildt beruset.

Hans Kjæreste.

En Beruset falder i Dandsen omkuld,
Og strax en Klods man ham kalder.
Men lad gaae! jeg svoer at være dig huld,
Og med dig jeg staaer eller falder.

Chor af Publicum.

O hvilken Nydelse! hvilken Dag!
Det kalder man sig fornøie!
Som reen Profit for mit Syn og min Smag,
Har jeg Snavs i min Mund og mit Øie.

Digteren.

Endnu er Tummelen ei forbi,
Der er længe, til Mængden sig fjerner.
Saa vandre vi nu til Sorgenfri
Ved Glimt af tidlige Stjerner.

Stjernehimlen.

Jeg ruller mig om min faste Pol,
Og bliver stedse den samme.
I Vest nu synker den matte Sol,
Saa begynder i Øst min Flamme.

Endnu jeg selv kun glimter svagt,
Mine første Lys kun tindre
Som Forbud om den kommende Pragt,
Naar jeg tænder de talløse mindre.

Gud veed, for hvem jeg smykker mig saa,
Der er Ingen, som mig betragter;
Alt Andet gaaer man og gaber paa,
Men paa mig saa lidet man agter.

Paa Maaneskinnet man giver Agt,
For Karretens Lygter at spare,
Men paa Stjernehimlens unyttige Pragt
Lidet man tager vare.

Naar Sværmen er draget i Staden ind,
Sit forskende Blik den sender
Til Hovedvagts-Uhrets rødlige Skin,
Hvor en Lampe bag Skiven brænder.

Paa det evige Uhr den aldrig seer,
Som den evige Tid os tyder,
Fra hvis Røst ei Time blot og Qvarteer,
Men Aartusinders Klokke lyder.

Mængden kravler i Blindhed om
Mellem lave, smaalige Sysler;
Min ustandsede Gang er Tidens Dom
Over Hver, som pusler og nysler.

Men du, som ønsker i Fred at boe,
Uforstyrret af planløs Iver,
Hæv dig til mig, og prøv den Ro,
Som min rolige Rhythmus giver.

Og er du døvet af Mængdens Raab,
Af de Stemmer, som huje, som skrige,
Saa bad dig og styrk dig ved kjølig Daab
I det stille Hav i mit Rige.

Mine Stjerner tie paa deres Gang,
Ei høres Lyd eller Stemmer;
Kun Tanken sporer en stille Sang,
Som Øret ikke fornemmer.

Hos mig du lever et Liv, som svandt,
Du lever med Guder og Helte,
Hvis forklarede Skikkelser Sagnet bandt
Til mit brede, funklende Belte.

Her Fablens Konger og Dronninger staae,
Med dens Udyr, Drager og Slanger,
Hvis Navne lød fra den oldtidsgraa
Totusindaarige Sanger.

O Menneskebørn, som foragte min Skat!
Eders Amme jeg er, tør jeg mene:
Jeg fortæller jer Eventyr hver'Nat,
Og I sove derved som Stene.

SORGENFRI

Ogsaa her et Selskab promenerer,
Men med mindre Støi;
Hist ved Slottet Vagten musicerer
Ved dets ene Fløi.
O! men Skoven har og stille Skygger,
Hvor en taus Betragtning gjerne boer,
Hvor en blomstrende Natur betrygger
Mangt et eensomt Spor.

Ubemærkt af Mængdens Forskerøie,
I sin Ungdomslund
Over disse Dale, disse Høie
Vandrer ofte Hun,
Som om Issen Dronningkronen bærer,
Men i Hjertet barnlig Ydmyghed;
Her sin fromme Kjærlighed hun nærer
I Naturens Fred.

Ja, hvad denne Skov i Løndom taler:
Aftenvindens Vift,
Nattergalens Slag, naar Solen daler,
Skyens Purpurskrift,
Ordet, som i Aftenklokken lyder,
Mens en eenlig Stjerne staaer i Øst, —
Hun forstaaer det rige Sprog, hun tyder
Hver en dunkel Røst.

Her hun ved Naturen har erfaret,
I den stille Qveld,

Kunstens Ideal, som aabenbaret
Blev for Rafael:
Tidt i Aftenrøden stod en Engel,
Barnlig skjøn, med Smiil af salig Aand,
Og med Fredens Bud, en Liljestengel,
I sin Liljehaand.

Og den Samme skuer hun herefter
I de mange Smaa,
Ved hvis Vugge Fattigdommen hæfter,
Som forladte gaae;
Og mod Klyngen Armene hun breder,
Dem, som skabtes til en Konges Favn:
„Kommer hid! En Moder jeg for eder
Er i Herrens Navn."

Lykkelige Smaa, som hun beskjærmer!
Eders Barnlighed
Aner ei Velsignelsen, der nærmer
Sig i hendes Fjed.
Først med Tiden, naar I blive store,
Vil I tænke: Gid vi vare smaa!
Gid os end den Stjerne kunde spore,
Som vor Barndom saae!

Men da staaer den, ak! saa høit paa Himlen;
Tiden er forbi,
Dengang ned den steg til jer i Vrimlen,
Og nu længes I.
Fjern og pragtfuld Øiet nu den blender,
Mens den vandrer ad sin Bane hen,
Og forgjæves rækkes eders Hænder
Atter efter den.

Ja, hvis end som Børn I kunde blive,
Skulde Stjernen staae
Jer saa nær som før, og atter give
Lys i eders Vraa.
Men hiin Salige fra Fabeltiden,
Han, som sad til Gjæst ved Guders Bord,
Fandt sig fra sin Himmel udstødt siden
Paa den mørke Jord.

Barnet seer ei Kronens Ring i Glandsen,
Som om Issen staaer,
Seer kun Skjønhed bære Herskerkrandsen
Paa sit gyldne Haar.
Dog, hvad ei den Spæde kunde sande,
Fattes vil af Den, som bliver stor:
At en Krone hørte til den Pande,
Hvorpaa Høihed boer.

Stille Lund med dine dunkle Skygger!
Vindens Pust i Qveld!
Lille Sangfugl, som i Busken bygger!
Klare Kildevæld!
Vækker ofte med de milde Stemmer
Gjenklangstonen i et ædelt Bryst,
Naar A m a l i a hos jer fornemmer
Kjærlighedens Røst!

KRONBORG

Kjøbenhavner! reis dig op
Af din Morgensøvn, den tunge,
Mens de første Svaler sjunge
Vækkersang fra Redens Top.
Gnid dit Øie, ryst din Krop,
Kast din Hue hen i Krogen,
For at vise, du er vaagen.
Speid igjennem klare Ruder,
Hvilket Veirlig dig bebuder
Solen under Morgentaagen.

Tag saa Hat og Støvler paa,
Tag i Haanden Vandringsstaven.
Ikke dog til Dyrehaven,
Som sædvanlig, skal du gaae;
Hvad du forhen ikke saae,
Kun fordi din Tanke blunder,
Mangen Skjønhed, lig et Under
Voxet op af Øen her,
Vinker dig og er dig nær,
Mens dig Verden det misunder.

Muligt er du slig en Nar,
At, hvad Andersen fortæller
Om de skjønne Dardaneller
I sin tyrkiske Bazar,
Du med Undren grebet har,
Mens du, tung af Inertie,

Gik vort eget Sund forbi,
Som ei mindre Blikket fryder,
Og hvor ingen Klage lyder
Fra det miskjendte Genie.

Gak til Nordens Dardaneller,
Bedste Pryd for Herthas Ø!
Kattegat med Østersø
Her i samlet Bølge vælder.
Vidtbereiste Mand fortæller
Om det Syn, som her han saae:
Ei ved Mälarns Bølger smaa,
Lissabon, den wienske Prater,
Napolis Amphitheater
Han et bedre kunde faae.

See den stærke Nordenvind
Tusind Master frem at fyge;
See dem alle Flaget stryge
For den høie Borgetind,
Som med stolt, alvorligt Sind
Kneiser fra sin tunge Skandse,
Hvorom lette Bølger dandse;
Det er Sundets Dronning stor,
Om hvis Throne Nymphers Chor
Slynger hvide Blomsterkrandse.

Herfra seer du H v e e n s Land,
Af en trofast Himmel favnet,
Som endnu bevarer Navnet
Af den vidtberømte Mand,
Jaget fra sin Fødestrand.
Hist fra R u n g s t e d Hilsen bringer

Aftnens Vind paa sagte Vinger,
Hvisker dig en Gjenlyd af
Sangen om sortladne Hav,
Som fra brustne Harpe klinger.

Ewalds Høi er sat i Syd,
Og mod Nord er Odins Høi;
Bragi mellem begge fløi,
Balder kom ved Strængens Lyd,
Hother fulgte med sit Spyd,
Græd med Nanna Jordens Fangers
Bittre Taare, Sorgs og Angers.
End i Qveld bestandig vanker
Balder mellem begge Banker,
Fra sin Faders til sin Sangers.

Har i Vest sig Solen lagt,
Hør i Luften Stemmer surre,
Hør, i selsom Klang fra Gurre,
Valdemars den vilde Jagt.
Men om Dagen hvilken Pragt!
Helsingborg saa nær du skuer,
Kullen staaer saa mørk og truer
Ad vor Kyst, som ad en Dværg,
Men for Kronborg, Kunstens Bjerg,
Selv den ikke mindre gruer.

Dog, med slige Tanker væk!
Over Øresundet glider
Venligt Blik fra begge Sider,
Lyner ei med Død og Skræk.
Det er Nutids bedste Træk:
Sundet blev en Flydebro,

Ved hvis Ender Brødre boe;
Snart, i Forbund mellem Riger,
Op af Bølgen Kronborg stiger
Som et Værn for begge to.

Kjøbenhavner! tro dog ikke,
Jeg har glemt din Heltestamme,
Men jeg mindes med det Samme,
At foruden Mad og Drikke
Kan en Helt sig aldrig skikke.
Gak til H e l s i n g ø r i Qveld,
Lad hos B r i g g s dig styrkes vel
Ved hans Bord, hans Viin den blanke,
Og vær smigret ved den Tanke:
Danmark har et godt Hotel.

FREDRIKSBORG

EN ROMAN I TO CAPITLER

Første Capitel.

„Det er dog grumme smukt, ved Gud!
„At du vil os befordre
„Paa denne lille Lysttour ud
„I Sjælland, i det nordre.
„Det er en Ynk, det er en Sorg,
„Saa Lidt af Verden seer man!
„Vi aldrig var paa Fredriksborg,
„Og derfor os beleer man." —

Saa talte hun, den vakkre Glut,
Som mig paa Gaden mødte,
Hvor med sin Moder hun lidt mut
Saaes Foden langsomt at flytte.
Jeg med en Ven i sagte Skridt
Just drev og promeneerte,
Men ønsked her, jeg var ham qvit,
Thi her han mig geneerte.

Med stort Spectakel paa vor Vei
En Vogn forbi nu kjørte;
Da til den Smukke talte jeg,
I Haab, at Ingen hørte:
„Charlotte! du er ret en Strik!
„Som om du ikke vidste,
„Hvor kjært mig er hvert Øieblik,
„Som jeg hos dig tør friste.

„Gid jeg imorgen faae det Held
„At sidde ved din Side!" ...
Hun afbrød mig: „O! derom vel
„Er ikke værdt at stride!
„Du bryder dig" ... Hun taug, — og jeg
Mit Svar ei kunde bringe,
Thi Vognen var et Stykke Vei
Forbi, og Larmen ringe.

Men uden Ophold til Mama
Jeg dristig vendte Talen:
„Imorgen tidlig henter da
„Jeg Dem og Hr. Gemalen.
„Jeg kun en Jagtvogn byder Dem,
„De tage maae tiltakke,

„Men let den ruller lige frem
„Og op og ned ad Bakke.

„Der er kun tvende Stole paa:
„Den bageste den bedste;
„Den foran, hvor j e g sidde maa,
„Som Kudsk for mine Heste,
„Den støder, den er ikke rar,
„Jeg tidt den bande maatte;
„Det gjør mig ondt, jeg ikke har
„En bedre til Charlotte." —

— „Det gjør aldeles ingen Ting!"
Udbrød med Smiil den Lille,
Idet en Rødme foer omkring
De fine Træk, de milde.
„Nei, ganske vist!" gjentog Mama:
„Er man i hendes Alder,
„Gjør Sligt ei til, ei heller fra,
„Man ta'er det, som det falder." —

Vi skiltes ad; dog før vi gik,
For Hver til Sit at drage,
Forsømtes ei den danske Skik,
Hinandens Haand at tage.
Den unge Piges Haand jeg tog,
Som just var uden Handske,
Og tænkte: Der er Meget dog
At rose ved det Danske.

Og mens den hvide Haand jeg greb,
Og fast i min den klemte,

Jeg lod, som om — det var et Kneb —
Jeg nylig Noget glemte,
Og talte nu, jeg veed ei hvad,
Erindred om Adskilligt,
Mens Haandens fine Lilieblad
I min sig hviilte villigt.

Nu stod jeg ene med min Ven,
Som, mens han Øiet sendte
Mod Damerne, der vandred hen,
Idet Charlotte vendte
Sit Hoved om i flygtigt Nik,
Som jeg til Indtægt førte,
Mig sagde med ironisk Blik:
„Jeg saae, skjøndt just ei hørte!

„Jo jo, min Ven! den Sag er klar,
„Jeg gjætter dine Tanker,
„Og hos den unge Pige har
„Dit Hjerte kastet Anker.
„Jeg dig fortænker ei deri,
„Jeg siger intet Mere;
„Naar Sjællandsreisen er forbi,
„Jeg vist kan gratulere." —

— „Du tager feil," ham svarte jeg:
„Jeg kan mig ikke tænke,
„At jeg paa Ægtestandens Vei
„Saa snart mig lader lænke.
„Desuden er hun sexten Aar
„Og nylig confirmeret;
„Jeg hendes første Frier spaaer,
„Han bliver rejiceret.

„Hun er — jeg veed ei ret, hvordan —
„I Slægt med mig og Mine;
„Hun er — jeg ikke huske kan —
„Hun er et Slags Cousine.
„Men hun er et velsignet Barn,
„Der har Forstand som Store;
„Hun har mig fanget i sit Garn,
„Det synes hende more.

„Hvor er det sødt at gjøre Cour
„Til En, hvis unge Vinge
„Forsøger fra sin Barndoms Buur
„Sig første Gang at svinge!
„Den Tanke tryller hvert et Sind,
„At her man er den Første,
„Som plante tør den Lærdom ind,
„Hvorefter Alle tørste.

Og sligt et Barn har tidt Forstand,
„Der Voxnes gjør til Skamme;
„Ja, mangen Gang forbauses man
„Ved denne spæde Flamme.
„Hun Alting *a priori* veed,
„Og trænger ei til Andet
„End Stemplet af Erfarenhed
„Paa Det, hun alt har sandet.

„Hun lærer ikke noget Nyt,
„Men vil bekræftet høre
„Den Aabenbaring, som har lydt
„I hendes Jomfru-Øre.
„Hun fatter overmaade godt
„Enhver forelsket Retning,

„Og naar et Ord man nævner blot,
„Begriber hun en Sætning.

„Men Eet, hvorpaa det kommer an,
„Maa man i Anslag bringe:
„Vist aldrig lykkes vil den Mand,
„Som ikke kan sig tvinge.
„Forsigtighed man øve maa,
„Maa Skaansomhed bebude,
„Thi ellers vil det ilde gaae,
„Og snart er Spillet ude.

„Den unge Pige har en Tact,
„Hvorved hun Meget gjætter:
„Hun af en Scene snart en Act
„I Tanken sammensætter;
„Og dertil er hun fiin og bly,
„Og ei saa let at gjække:
„Et Ord kan gjøre hende sky,
„En Mine hende skrække.

„Det gjælder da hvert Øieblik,
„At ikke Meer man prøver,
„End Det, man seer med Kjenderblik,
„At Hjertet just behøver.
„Ved hver en nok saa ringe Gunst,
„Om givet eller fundet,
„Man lade maa — det er en Kunst —
„Som var nu Maalet vundet.

„Det gjælder just i dette Spil,
„At ingen Yttring dølger

„En anden, som den fører til,
„Som til de næste Følger.
„Det synes maa ved dette Spil,
„At Hjertets bly Veninde
„Kan ende Legen, naar hun vil,
„Som dens Beherskerinde.

„Men ogsaa dristig, ogsaa fri
„Man være tør. Alene
„Maa sig et ømt Galanterie
„Med Dristighed forene.
„Tag hendes Haand og kys paa den,
„Maaskee hun saa vil skrige,
„Thi slig en Hyldest aldrig end
„Var budt den unge Pige.

„Men snart, med Purpur paa sin Kind,
„Hun tænker: „„Hvad saa Mere?
„„Det viser et ærbødigt Sind,
„„Og det maa jo flattere.
„„Ifald det Nogen havde seet,
„„Da blev jeg vel til Latter,
„„Men det er heldigviis ei skeet."" —
„Saaledes hun sig fatter.

„Men tro nu ei, at strax du kan
„Et Kys paa Munden trykke;
„Nei, saadan gaaer det ikke an,
„Det spilder dig din Lykke.
„Den unge Pige fatter let,
„Et Kys betyder Mere,
„Og derfor vil hun ei ved det
„Saa rask sig engagere.

„Det gjælder om, at Hjertets Leg
„Maa hende selv behage,
„Saa hver en Frygt af Barmen veg
„For Tanker, som kan plage.
„Du maa en god Samvittighed
„Til hendes Trøst bevare:
„I Følelsen af den hun veed,
„At det har ingen Fare.

„Derfor Uskyldigheden maa
„Med hver en Stræben parres,
„Og Intet maa forsøges paa,
„Hvorved Forældre narres.
„Correspondance duer ei,
„Et Rendezvous maa frygtes,
„Men søg blot Leilighedens Vei,
„Som om den aldrig søgtes.

„Aftaler dog man gjerne gjør,
„Men kun utydelige,
„Saa hun sig altid sige tør,
„At ei hun veed af slige,
„Men at kun sympathetisk Tro
„Samt Hjertets Forsyn lader
„Dem ofte mødes *à propos*
„I Selskab og paa Gader.

„Naar fri hun føler sig og let
„I dette Forholds Lænker,
„Da kan hun ei undvære det,
„Ihvad hun vil og tænker.
„Naar let hun føler sig og fri,
„Som i en Live-Forklaring,

„Da snart hun vælger Slaveri,
„Til Frihedens Bevaring." —

Her slog min Ven en Latter op,
Da just jeg endte Talen;
Han saae paa mig, og sagde: „Stop!
„Det kneb nok med Moralen?
„En heel *Ars amatoria*
„Du dundrer i mit Øre,
„Og Resultatet bliver da:
„Du Pigen vil forføre." —

— „Forføre! Skam dig! hvilket Ord!
„Nei, hun er altfor yndig
„Til blot at nære mindste Spor
„Af Hensigt, som var syndig." —
— „Nu vel," han svarte, „men dog ei
„Herved stor Trøst erhverves,
„Thi hun kan let paa denne Vei
„I Bund og Grund fordærves." —

— „Vist ei! Galanterie, min Ven,
„Er just en Pigeskole,
„Og Aanden dannes først i den,
„Derpaa du trygt kan stole.
„Du glemmer nok, jeg er Poet,
„Og trænger til at sværme?
„Nu er Charlotte den Magnet,
„Sig mine Tanker nærme.

„O! hvis jeg ikke sværme maa,
„Da kan jeg ikke digte,

„Da vil Apollo mig forsmaae,
„Og Muserne mig svigte.
„Jeg aander kun ved denne Trang,
„Den i min Lyre klinger,
„Den bæver i min Digtersang,
„Den giver Verset Vinger.

„Thi der er Intet dog saa sødt,
„Som med en saadan Pige,
„Der end har Hjertet ungt og blødt,
„At gjæste Drømmes Rige!
„En Dødelig fordybes ei
„I Sværmeriets Grotter,
„Undtagen en Poet, som jeg,
„Med saadanne Charlotter.

„Forelsket Stræben Lønnens Frÿd
„Her øieblikligt finder:
„Erkjendtlighed er just en Dyd
„Hos disse smaa Veninder.
„Sin første Lærer altid man
„Hans Møie prompt erstatter; ...
„Men ikke meer jeg tøve kan —
„Farvel! vi sees vel atter."

Andet Capitel.

Den næste Morgen rask det gik,
Tiltrods for Støv og Hede.
Alt svinder Lyngby for vort Blik,
I Rudersdal vi bede.

Snart Bloustrød er bag Hestehov
Med Ilen lagt tilbage,
Og i den sidste lange Skov
Fornøiede vi drage.

Charlotte ved min Side sad,
Mens Øiet saaes at tindre;
Hun var saa glad, saa sjæleglad,
Og jeg var ikke mindre.
Jeg hvisked hende mangt et Ord,
Hvori sig skjulte Sødmen,
Og saae paa Kinden mangt et Spor
Af mangen flygtig Rødmen.

„Du kjører over Steen og Stok,"
Hun sagde, skjelmsk i Blikke:
„Men du er vist forsigtig nok,
„Og vælter os vel ikke?" —
— „Du kan, mit Barn, paa denne Tour
„Dig frit mig overlade;
„Ved mig din yndige Figur
„Skal ikke tage Skade." —

— „Men see vi Fredriksborg ei snart?"
Saa spurgte nu de Tvende,
Som bag mig sad: „Trods denne Fart,
„Faaer Skoven ingen Ende." —
— „Ja vistnok er den meget lang,
„Men giv nu bare Stunder,
„Man snart faaer Udsigt ... See engang!
„Der seer De Skovens Under!" —

— „O hold dog stille! lad os see!
„Det Syn er uvurdeerligt!" —

Da holdt jeg, medens alle Tre
Sig glæded umaneerligt.
Men det er og et Tryllesyn,
Naar pludseligt i Skoven
Man Slottet seer, som ved et Lyn,
Der farer ned fra oven.

O Danmarks første Patriarks
Uglemmelige Skygge,
Som svæver her, hvor Dannemarks
Skov-Alfer gladest bygge!
I dette Syn du stiger frem,
Ei Dødens Baand dig binde;
Her staaer du levende blandt Dem,
Som studse ved dit Minde.

Men fremad higer nu vort Sind,
For Alt ret nær at skue.
Paa Abels Vertshuus tages ind,
Hvis rummelige Stue
Til Vindvet drager Alle hen;
Man kan sig ikke skille
Derfra, man seer og seer igjen
Paa Slottet Solen spille.

Det staaer, som paa en Skueplads,
For Øiet nær og lige,
Det stiger, som et Feepallads,
Op af Undiners Rige ...
Men tys! paa Døren banket blev;
Forstyrrende vor Iver,
Indtræder Pigen med et Brev,
Og til Papa det giver.

Han læser med Forundring stor
Ved Vindvesfagets Ruder:
„„En Ven, som her i Byen boer,
„„Dem sit Besøg bebuder.
„„Ret strax han kommer til Dem hjem,
„„Hvor han paa Deres Stue
„„Et Haandtryk venter sig af Dem,
„„Et Smiil af Deres Frue." "

„Hvem er han vel, den Ven saa sær?
„Jeg her jo kjender Ingen;
„Og hvoraf veed han, jeg er her?
„Heel mærkelig er Tingen!" —
Charlotte griber hurtig til
Sin Parasol, og beder:
„Min Fætter nok mig følge vil
„Lidt om paa disse Steder?

„Thi det er ikke værdt, at vi
„Forstyrre Sammenkomsten;
„Lad os da gaae hiin grønne Sti,
„Hvor Busken staaer med Blomsten.
„Her er vist mangen deilig Vei,
„Hvor man kan promenere." —
— „Ja kom! Jeg siger ikke Nei,
„Jeg ønsker Intet mere." —

Som sagt, saa gjort: Af Døren ud
Vi os med Glæde skyndte;
Hun smiilte som en Rosenbrud,
Da vi vor Tour begyndte.
Vi gjennem Slottets Gaarde gik,
Betragted Alting nøie,

Men ogsaa jeg imellem fik
Et Glimt af hendes Øie.

Om lidt vi vare komne paa
Den smukke Promenade,
Som over Bakker monne gaae
Til Byens brede Gade.
Her Slottet mere fjernt man seer
I Søen sig at speile.
At Den, som vandred her, ei meer
Det glemmer, ei kan feile.

„Charlotte! giv mig her din Arm,
„Du til en Støtte trænger,
„Thi du er træt og du er varm,
„Og med dit Hoved hænger." —
Hun saae sig om ... „Slaa dig til Ro,
„Her er jo Intet vovet;
„Du frygter vel, at man skal troe,
„Du er med mig forlovet?

„Men Ingen kjender os jo her,
„Her frygtes ingen Snakken.
„Jeg fører dig til hine Træer,
„Hvor Bænken staaer paa Bakken;
„Der kan du sidde ret i Mag,
„I Skjerm af Løv foroven,
„Der kan du see med Velbehag
„Paa Slottet og paa Skoven." —

Med flygtig Rødmen flint og let
Sin Arm i min hun lagde;

Jeg til min Barm den trykte tæt,
Mens meget Smukt jeg sagde;
Og med den matte Haand, der hang
Ved Armenes Forgrening,
Min egen Haand heel mangen Gang
Indgik en sød Forening.

Paa Bænken paa den lille Høi
Jeg satte mig hos hende,
Saa nær, saa tæt, — da ved en Støi
Jeg maatte Hov'det vende:
En Mand jeg skued iilsomt gaae
Op ad den samme Bakke,
Han bar Moustacher, ganske smaa,
Og var i Lieutenants-Frakke.

Han styrted til Charlottes Fod,
Og raabte: „Kjære Pige!
„Nu er du min, nu har jeg Mod,
„Alverden det at sige.
„Min Fader talte nu med din,
„Og begge To det ville;
„I Evighed er du nu min,
„Og os kan Intet skille." —

Charlotte høit fra Bænken sprang,
Og favnede ham kjærligt;
Tilsidst hun saae paa mig engang —
Gud! hendes Blik var ærligt! —
„Min Elskte! see min Fætter her!
„Han var saa god imod mig,
„Han har mig altid været kjær,
„Thi han saa godt forstod mig."

Jeg sad som En, der seer en Aand,
Naar mindst han Aander venter.
Den unge Lieutenant tog min Haand,
Og sagde Complimenter;
Og derpaa, til Charlotte vendt,
Han sagde: „Lad os vandre,
„Thi efter hvad der nu er hændt,
„Vi ventes af de Andre.

„I blive skal hos os inat,
„Og naar I hjem vil drage,
„Paa Vognen jeg min søde Skat
„Til Staden tør ledsage." —
Nu gik de. Pigen i en Fart
Tilraabte mig: „Kom efter!" —
— „Jeg kommer," svarte jeg, „saasnart
„Jeg lidt har samlet Kræfter." —

Mit Øie længe fulgte dem,
Mens bort de monne vandre,
Mens Arm i Arm de hasted frem,
Og hvisked til hverandre.
Nu stedse længer bort de gik,
Indtil bag fjerne Grene
De ganske skjultes for mit Blik, —
Da følte jeg mig ene.

Jeg kasted mig paa Jorden ned,
Og mig fortvivlet vælted;
Jeg troer, at jeg i Græsset bed,
Af Sorg og Harme smeltet.
Saa laae paa Ryggen jeg en Stund,
Langs Skraaningen af Høien,

Og saae i Søens klare Bund,
Hvor Slottet speiled Fløien.

Da brød jeg ud: Henfarne Drot,
Hvis Minder her vi følge!
Du grunded dette Kæmpeslot
Midt i ustadig Bølge,
Og dog det staaer Aar ud, Aar ind;
Men tidt du prøve maatte,
At, bygged du paa Qvindesind,
Da sank de bedste Slotte.

Hvad vilde jeg herude vel?
Jeg tidt nok maatte prøve,
At her et eller andet Held
Mig Skjæbnen skulde røve.
Tidt fik jeg Regnveir, daarlig Mad,
Af Smaa-Chicaner flere.
Hvad Rart er her? — Et Slot? — Men hvad,
Hvad er her ellers Mere?

Det kjedelige Stutteri,
Hvorom Enhver jo melder,
Og Gader uden Folk deri,
Og daarlige Hoteller,
Forresten mange gamle Træer
Med melancholske Kroner,
Og saa det store Værksted her
For Flemmers Recensioner.

Afsted, afsted til Staden hjem,
Fra Sjælland, fra det nordre!

Nu blive jo paa Vognen Fem,
Jeg kan dem ei befordre.
En Extrapostvogn til Behag
Stationen vel dem sender;
Det faaer nu være deres Sag,
Jeg vasker mine Hænder.

Jeg af min Tour mig rose kan!
Jeg kjører tom tilbage, —
Hvis ei en trættet Vandringsmand
Jeg byder op at age.
Ja, Fredriksborg! af Hjertens Grund —
Din Deilighed jeg skatter,
Men dog det vare skal en Stund,
Før her jeg kommer atter.

ROESKILDE DOMKIRKE

Du, Danmarks ældste Kirke,
Du, Slettens Fjeld, hvorpaa to ranke Birke!
Begeistrer verdslig Digter du til Sang?
Kun Lyrens tynde Strænge
Jeg slaaer, men her min Gjenstand kunde trænge
Til Orglets fulde Klang.

Til dig for længe siden,
En Skjald, hvis Navn ei slettes ud af Tiden,

Af Laurbærkrandsen offret har et Blad.
I Dantiske Terziner,
Som speile steenudhugne Kongers Miner,
Han om din Storhed qvad.

Lad Andre sig tillade
Forsøg i posthomerisk Iliade;
Jeg kan det ikke, Musen mig beleer.
Jeg kun med ham kan høre,
At „Nøglen rasler i de tunge Døre,"
Og kun ved ham jeg seer.

Dog jo! — Et Syn der stander,
Som han ei saae, som ei ved ham jeg sander:
I Kirkens Hvælving Fredrik skrinlagt blev;
Paa Kongers Nattehimmel
Een Stjerne meer nu glimter i den Vrimmel,
Som Digteren beskrev.

Til Kistens Laag jeg sender
Kun hurtig Hilsen, derpaa bort mig vender; —
Frygt ei, min Læser, for en Elegie!
Jeg veed, i disse Tider
Gaaer Blikket, vendt mod Livets travle Sider,
En Konges Grav forbi.

Og Kirken ikke heller
Den Gjenstand er, hvorom man helst fortæller
En Slægt, som nødig hæve vil sit Blik.
Gak hen og see dens Piller,
Naar Weyse, Hartmann eller Hansen spiller
En Dommedags-Musik.

Men her, hvor Tonen tier,
Som til en anden Verden Sjælen vier,
Seer Mængden ei paa Kirken med Behag,
Men lader Øiet glide
Med hæftig Attraa mod den venstre Side,
Til Stænderhusets Tag.

Det lavt og ydmygt ligger
Ved Kirkens Fod, som for en Rig en Tigger,
Og Danmarks Fremtid dog det klare vil,
Og gjør det, hvis det styrkes
Af Ham, som gav, naar han i Sandhed dyrkes,
Velsignelsen dertil.

Men først maa Blikket hæve
Sig mere frit, og meer uhildet svæve,
Og undflye Hverdags-Tanken, smaalig lav,
Som troer, paa flade Grunde
At ankre, hvor Ideen blot kan bunde
I Meningernes Hav.

Det skeer, det er forhaanden!
Vort lille Land vil samle sig i Aanden, —
Den E n e s t e, hvis Magt er evig stærk,
Og paa hvis Side kæmper
Den Gud, som alle slette Vaaben dæmper,
Og hævder Aandens Værk.

VALLØ,
ELLER:
EN UNG PIGES BETÆNKELIGHEDER

I Vallø Kloster
Der vil hun døe,
Min kjære Moster,
Den bedagede Mø.
Paa Jorden giftet
Hun ikke blev,
Derfor i Stiftet
Hun ind sig skrev.

Vel er der deiligt
I Skov og Slot,
Man boer beleiligt,
Man lever godt.
Jeg var hos Moster
Forgangen Aar,
Det hele Kloster
For mit Øie staaer.

Jeg seer hver Snirkel
Og Taarnenes Par,
Det ene som en Cirkel
Rundhed har,
Det andet er kantet,
Ligner et Skuur,
Det er en fjantet
Architectur.

Men høist massive
De begge staae,
Og taust beskrive
Hvad før de saae,
Da Hjelm og Pandser
Dem blev tildeel
Hos Rosenkrandser,
Hos Thott og Scheel.

Naar Peder Oxe
De nævne vil,
Jeg troer, at de voxe
Nogle Favne til,
At de sig strække,
Stolte ved ham,
Hvis Frøer qvække
I den lille Dam.

Man sagtens leder
Om Mage til Sted,
Dog Betænkeligheder
Jeg har derved.
Mig ogsaa min Fader
Indskrevet har, —
Det aldrig skader,
Den Sag er klar.

Men naar man tæller
Kun atten Aar,
Man venter heller
Paa bedre Kaar.

Og tænk nu Qvalen
Og tænk min Skræk,
Hvis Capitalen
Var kastet væk!

Da jeg Moster besøgte, —
Jeg veed ei ret —
Der var Noget, jeg søgte
Paa hver en Plet,
Men aldrig fandtes
For Savnet Raad,
Mens Længslen spandtes
Med lønlig Traad.

I Havens Gange
Under Løvets Tag
Lød Fuglesange
Ved Nat, ved Dag;
Det sused og det lufted
I gamle Træer,
Blomsterne dufted
I farvet Skjær.

Men Blomsterduften,
Det farvede Blad,
Suusning af Luften
Og Fuglens Qvad
I Grenes Kløfter
Paa beskygget Vei, —
Alt var som Løfter,
Der holdes ei.

Meget, jeg bekjender,
Man her kan faae;
Men hvis Hjertet brænder,
Hvad gjør man saa?
Kan med dets Crater
Man vel faae Bugt
Ved Deputater
Af Vildt og Frugt?

Til glade Miner
Mon det forslaaer,
At i to Terminer
Man Hævning faaer,
Naar Hævning af Barmen
Under Silken flin
Ved Hjertevarmen
Er uden Termin?

Moster! jeg kommer
Paa Besøg igjen,
Jeg vil til Sommer
Til Vallø hen
Og i Haven spadsere;
Men — gaaer det an,
Maa du logere
Mig og min Mand.

VALDEMARS TAARN
I VORDINGBORG

Paa Himlen et Uveir truer,
Solen synker i Vest
Og kaster de sidste Luer
Paa Borgens den sidste Rest.

Den hilser Kongeborgen,
Den farver Taarnets Tag,
Den siger: „God Nat! Imorgen
„Vorder det Atterdag."

Paa Taget Duerne kurre,
Snart jager Høgen dem bort,
Da rider fra Gurre til Borre
Konning Volmer i Natten sort.

Foran ham Uglerne drage
Med selsomt varslende Sang,
Om Spiret Sæde de tage,
Hvor før Guldgaasen hang.

Da hører man Pidskeknalden
Og Vrinsken og Hundeglam;
Paa den sorteste Hest fra Stalden
Rider den Herre gram.

Og hundrede Svende følge,
Enhver paa hurtig Hest,
De fare som brusende Bølge,
Som Nattens vildene Blæst.

Paa Hestene Manken lyser,
Og det lyser af Næsebor,
Bonden af Rædsel gyser,
Og i Sengen sig sikker troer.

Men Skjalden og Den, hvis Øie
Staaer aabent i drømmende Blund,
Vil ikke tilsengs forføie
Sig i Synernes bedste Stund.

Han gaaer til Borgens Ruiner,
Og seer med studsende Sind,
At Kongen med Følget triner
I den inderste Borggaard ind.

Af Grunden Borgen sig hæver,
Den staaer som i fordums Tid,
Maanen over den svæver
Ligesaa sølverhvid.

Guldgaasen Spiret krandser,
Konning Volmer skuer den kjæk,
Og tænker paa alle de Hanser,
Som Gaasen voldede Skræk.

Ret som ved de gamle Fester
Det mylrer paa hvert et Sted,
Kjøkken- og Kjeldermester
Have saa travlt derved.

Til Randen fyldt et Bæger
Bringer en Mø saa fiin,
Og den døde Konge sig qvæger
Ved Livets kraftige Viin.

„Mit Danmark!" saadan han taler:
„Jeg elskede dig forvist.
„Og endnu til Gud dig befaler
„Mod Slavers og Venders List.

„Og vorder det Nat, oprunden
„Da vorde dig Atterdag!"
Saa sætter han Bægret for Munden,
Tømmer det til sidste Drag.

Da klinge, som i gamle Tider,
Hundrede Slag paa Skjold,
Og fra Borre til Gurre rider
Igjen den Herre bold.

Nu synker i Grunden saa fage
Borgen til det sidste Spor,
Kun Taarnet bliver tilbage,
Som Pant paa Kong Volmers Ord.

MØENS KLINT

„Nu hviler Grøn med Fane sin,
„Som trættede Hjort og rasken Hind.
„Tak, Bonde, nu den gode Gud,
„At du gaaer tryg af Havnen ud."

Saadan i et gammelt Riim det lyder,
Hvis Mening en yngre Skjald nu tyder.
Hiin Grøn var Jæger, dertil Søhane,
Hans deilige Hustru kaldtes Fane.

Og Fane gav, da hun end var Mø,
Møens Navn til den danske Ø,
Som vender mod Havet sin høie Side,
Den jomfrurene, den blendende hvide.

Og mellem Møens og Falsters Jord
Fik Vandet Navn af Fanefjord,
Og Kirken derved med sit røde Tag
Har samme Navn den Dag idag.

Men efter Grøn har Bondens Mund
Benævnet det samme Vand Grønsund,
Og det Navn end gjælder i vore Tider
For Færgestedet paa begge Sider.

Ved Frenderup By, nær ved et Krat,
Vises en Grav, med Stene sat,
I Alenlængde hundred og halvfjerds,
For de To, som mindes i det gamle Vers.

Den vældige Grøn har Navn af Jette,
Og fra Upsala regnes hans Æt medrette;
Thi kaldtes han længe paa Møens Land
Jetten af Upsal, en farlig Mand.

Under Navn af Klintekonge han gaaer,
Nær ved Klinten hans Voldsted staaer,
Og i fordums Tid ved Høstgildets Leg
Ham Bonden offred en Havreneg.

Han offred den største, den, som var bedst;
Saa vented man, at den vilde Hest,
Hvorpaa han rundt i Landet red,
Ei trampede Sæden paa Marken ned.

Fra Dronningestolen, hvid som Snee,
Eller Aborrebjerget, kan man see,
Naar Luften er klar, til forskjellig Side
To andre Klinter af samme Kride.

Stevns er den ene, den staaer i Nord,
Den anden, i Syd, er Rygens Jord.
Om dem alle tre det Sagn man har,
At en eneste Klint tilforn de var.

Tre Klintekonger — saa Sagnet beretter —
Beherskede dem, tre Upsals-Jetter;
Men Landet blev, ved Kongernes Had,
I trende Parter splittet ad.

Nu skiltes de fra hinanden ved Søen,
Men Venskab blev mellem ham paa Møen
Og ham paa Stevns; foreente med Held
Sloge de Rygens Drot ihjel.

Og stedse bestaaer en Pagt iløn
Mellem Kongen paa Stevns og Møens Grøn;
Som danske Brødre de føle sig Begge,
Og Armene mod hinanden strække.

Men han paa Rygen fra Vennemødet
Er udelukt, af de Andre dødet;
Han er død for Danmark, det vil det sige,
Nu hører han til det romerske Rige.

Fra den nordiske Sagnkreds fjernet han blev,
Har glemt, hvorfra sig hans Herkomst skrev;
Deri bestaaer det, at han er død,
Thi forresten lider han ingen Nød.

Men Møen stander som Danmarks Pryd,
Skipperens Lyst, Vandrerens Fryd,
Saa skinnende hvid som F a n e skjøn,
Om Issen krandset af Jetten G r ø n.

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.